

سپلاقت

جدید پبشر
90
2013
ههبلانه ل لئین دمر دکتب

■ هه لبرارتن و سیناریوییت
پیکسینانا هکومه تی

شیعه گه ری

■ سه ره لدان و گه شه کرن
(۱۵۸۱۱ ک / ۶۳۲-۷۷۴ ز)

■ بوچی هه سه ن ئیبرا هیم رو مان
گریه پارچه کا ژیا نا خو

■ باوه رناکه م نه م مروفا ئیکانه
بین ل گه ردوونی!!!

■ هه ژین نه وزاد: گه له ک کچه
هه شرکیا من دکاری هونری دا
دکهن

■ پتر ژ ۲۸ ساله سودانیه ک
ل کوردستانی دژی

هه ژمار
90
چریا پشی

سیلاقت

آن و کاریگه ریا وئ
دبھاکیدا

چاوا کورد خو بوو
سه ربخوئی به ره هه قد کهن؟

خودانی نیمتیازی
محرمهد محسن

کهنگی زه لام
خیانه تی ل ژنی دکهت

سه رنقیسکار

خالد دیره شی

xaliddereshi63@yahoo.com

دهه مئ فهون
دهینه فه

دهسته کا نقیسکاران

عبدالولا هسهختی

د. ناشتی عبدالولحه کیر

محرمهد عبدالولا ناھیدی

یوسف محرمهد سه سعید

سه ردار هیئتوتی

دهر هینانا هونه ری

ریناس حه سن

renasgurbawi@yahoo.com

جانئ : هه قزینی من ئه ز

گه له کا قوتایم

چاپخانا خانی - دهوک

فوتو: دلوقان عه مر

موبایلا سه رنقیسکاری: Mobile:0750 464 2107

ئه درتس: نامیدیج - کانیا مالا

E_mail:govarasilav@yahoo.com Tel: ۰۶۲۷۶۳۳۳۶۹

www.amedye.com: سیلاقت ل سه ر تورا ئینته رنیته

- هه ر بابه تی دگه هیته سیلاقت. بهیته به لاقکرن. یان نه. بو خودانی ناھیته زفراندن.
- ژبلی ئه و گوتاریت ناقتی سیلاقت ل سه ر ئه م به رپر سیار نینین ژ ناھه رۆکا چ گوتار و بابه تیته دهینه به لاقکرن

ههلبژارتن و سیناریوییت پیکینانا حکومهتی

هشیار سعید عابدی

ل دوور (پارتی) ئەف سیناریویه یا ب مفایه ! نهخاسمه کو دی قهبارمکی گرنگ ژ ئوپوزسیوونی قهکته ژلایهکی قه و ژلایهکی دیقه قهبارمکی دیتەر (ئیکهتی) دی یا ئا بهرهقهبیت پشکداربیت ژبهرکو لاوازا ئەنجامییت نهباشییت وی و دیسان گومان ل سهر نینه کو نهشییت کاری ئوپوزسیوونی بکته، ژبهرکو یا فیلی دسههلایتی یه و توشی ئارشییت نافخوی بوویه، ئەف چهنده ژی بو پارتی باشه، کو ل وی دهمی دی شییت هندهک گوهورینا دمهرجییت پیک ئینانا حکومهتی دا کته.

ئیک ژ سیناریوییت دیتەر ئەفهیه.. ئەگهر هاتوو ههمی ئالییت ئوپوزسیوونی ب ههقهیمانی دگهل (ئیکهتی) ههولا پیک ئینانا حکومهتی دا بی (پارتی)، گومان تییدا نینه ئالوزی دی مهزنتربیت! ههچهنده ژ رویی یاسایی و سیاسی قه دروسته، بهلی ژرویی واقعی قه ب زحمهته ژبهرکو بزاقا گوران دی ل وی دهمی مهزنتربین هژمارا کورسیکا ههبیت و دی بزاقا پشتگوه ئیخستنا هیژییت دیتەر دمت و ب تایبته (ئیکهتی) کو بیگومان جوداهیییت سیاسی و بهرژموندنا دگهل بزاقا گوران ههنه، ئانکو دی حکومهتهکا لاوازییت و ل ههر دهمهکی دهلیقا ههلووشیانا وی دی یا ب سانههی بیت.

حکومهتی رولی ئوپوزسیوونی ببین، یان، ئەم دشیین بیژین، دسههلایتا دوهی دیسان دشییت رولی ئوپوزسیوونی بگیرییت و دیسان بهروفاژی وی چهندی ژی ل سهر ئوپوزسیوونی، ئانکو بوو میناک ئیکهتیا نشییمانی ب سهنگی جارن نهما، ههچهنده ههقهیمانا پارتی بوو و شریکا حکومهتی بوو و دیسان پهیمانا ستراتیژی دناقبهرا واندا ههیه، بهلی قوناغا ئەفرو هندهک گوهورینییت دیتەر دسیاسهتا ههر ئالیهکیدا پهیدا دکته و ب تایبته پارتی، کو ب خواندنهکا هویر و کویر بهری خو دهمته تهرزی پیک ئینانا حکومهتی، کانی ب چ رنگ بیت و دگهل کی بهیته پیک ئینان. میناک ئەگهر دگهل ههقهیمانا خو (ئیکهتی) حکومهتی دروست بکته، بیگومان پیدفی ب قهوارهکی دیتەر ههیه داکو بشییت هژمارا پیدفی ژ دنگییت پهلهمانی بوو ئەفی مهرمی گهرنتی بکته، و بوو نموونه ههولدان ل سهر (ئیکگرتووی) کو دهمان ومختدا ئەفه کارمکی ب زحمهته ژبهرکو نافبری پابهندی بهرمیا ئوپوزسیوونی یه، و ئەگهر هات و ئەف چهنده سهر گرت...؟! بهرامبهر چی یه؟ یان ژی مهرجییت ههمی ئالیان ل سهر ئیک چنه؟ ئانکو ئەریتی و نهریتی چنه؟

بیگومان ههلبژارتییت پهلهمانی کوردستانی ب شاهدییا دوست و نهحهزیت مللهتی کورد، ب باشترین و پاقرترین رمنگ ب ریقهچوون، و دیسان گومان تییدا نینه، کو ئەنجامییت ئەقان ههلبژارتا نهخشهیی سیاسی یی کوردستانی گوهارت و هزرهکا دی ل دمف دسههلایت و ئوپوزسیوونی ل کوردستانی دروستکر، و ژبهر فی چهندی ژی پرسا پیک ئینانا حکومهتی ئالوزتر لیها.

پشتی راگههاندنا ئەنجامییت ههلبژارتا چهند سیناریویهکییت چافهریکری دهیته پیش بوو پیک ئینانا حکومهتی، کو ل گهلهک سازی و دمزگههییت راگهاندنی هاتینه بهحسکرن و ب تتی ئەفه وهکو بوچوون و لیكدان بووینه.. ژبهرکو ب هزرا مه ئەف پرسه دزقریته قه بوو واقعی پراکتیکی ل کوردستانی ژ رویی سیاسی و جفاکی و ئابووری.. هتد.

راسته ئەنجامییت ههلبژرتا قهباری ههر لایهنهکی دیارکر، و بیگومان وهکو پرنسیپهکی دیموکراسی مافی پتریی یه حکومهتی دروست

بکته،
فیجا ئیک
قهواره
بیت، یان
پترژ
قهوارهکی
بیت، و
ئالییت
دمرفهی

سیناریویهکا
دیتەر ئەفهیه..
ئەگهر هاتوو
حکومهتهکا
پیکه و
شهنگسته
فرمه هاته

■ نەگەر هاتوو هەمی ئالییت ئوپوزسیوونێ ب هەقپەیمانی دگەل (ئیکەتی) هەولا پێک ئینانا حکومەتی دا بی (پارتی)، گومان تیدا نینە ئالوزی دئ مەزنتربیت! هەرچەندە ژ روی یاسایی و سیاسی قە دروستە، بەلێ ژ روی واقعی قە ب زەحمەتە ژ بەرکو بزاقا گوران دئ ل وی دەمی مەزنتربین هژمارا کورسیکا هەبیت و دئ بزاقا پشتگۆھ ئیخستنا هیژیت دیتر دەت و ب تایبەت (ئیکەتی) کو بیگومان جوداهییت سیاسی و بەرژەوهندا دگەل بزاقا گوران هەنە

هەستیارە، ژ بەرکو گۆهورینییت مەزن یی ل دەقەرئ هەین و کێجەکا ئیکسەر یا ل سەر کوردستانی هەمی و گرنگە رەوشا ناخچویا کوردستانی یا تەنا و رەحەت بیت، داکو دەلیقەیی نەدەینە کارتیکرنییت دەرڤە و خو بەرەهەقبەکەین بوو مفا و مرگرتن ژ گۆهورینییت دەقەرئ بوو خزمەتا دۆزا خو، ژ بەر هندی پیدقیە ئەو باومریا خەلکی دایە مە دەهلبزارتادا، بێنییت، و ل گور ئەوی چەندی خزمەت و کاری بوو خەلکی کوردستانی بکەین و هەر چ رەنگە حکومەتەک بەیتە پێک ئینان، ب پلە ئیک دخرمەتا وەلاتیان دا بیت و ب پلە دوو کار بوو خزمەتا بەرژموندنا بلندا وەلاتی مە بکەت. و بەردەوامیدان ب سیستەمی دیموکراسی ل کوردستانی و ب هیژکرنا پروسەیا سیاسی و رێڤەبرنی دەرژموندنا مللەتی دایە، ژ بەر هندی ژ ی مە پیدقی ب دەسەلاتەکا ساخەلم و ئوپوزسیوونەکا کاریگەر هەمی ل کوردستانی.

و پوست و پلەیان دکەن و ب زەحمەتە ئیدی بوو چار سالییت دی بێنییت وەکو ئوپوزسیوون، و ژ لایەکی دیقە دەستەیا سیاسی یا ئەقی بزاقی پشکداریی حکومەتی دا ب هەقپەیمانی دگەل پارتی دزانیت و ئەقە دەرژموندنا وی دا نینە، ژ بەرکو ئەق چەندە پابەندبوونە ب مەرجییت پارتی، ئانکو ژ دەستدانا باومریا هەندەک ژ خەلکی خو و جەماومری، و دیسان کەفتنا دناڤ ئالوزیاندا دگەل هەقپەیمانییت خو ل ئوپوزسیوون، کو پارتی ئەقی چەندی دزانیت.. و دیسان هزرەکا دیتر ژ ی هەمیە کو ئەق قوناغە گەلەک یا گرنگە، نەخاسەمە ل سەر ئاستی سیاسی و ئابووری و پەیومندییت دەرڤە، کو هەمی ئالیا دقیت دپشکدارین، داکو پارتی نە بیته سەرکیش و جەبجەکەرا ئەقان بەرناما نە خودانا وان و ئەو ژ ی خو ب خودان بزنان و بوو خەلکی خو دیاریکەن کو ئەو ژ ی خودان سەنگن و بریارا خو هەمی. قوناغا ئەقرو گەلەک یا گرنگ و

پێک ئینان ب پشکداریا هەمی ئالیان، بیگومان هەر هیژەک دئ بزاقا سەپاندنا مەرجییت خو دەت، هەرچەندە ئەق رەنگە حکومەتە ب هزرا من دخرمەتا خەلکی کوردستانی دا نینە! ژ بەرکو دەسەلاتەکا بی ئوپوزسیوونەکا کارا بەروڤاژی پرنسیپی دیموکراسیی یە، بیگومان پارتی وەکو خودانا مەزنتربین هژمارا کورسیان دپەرلەمانی دا، دئ بزاقا پێک ئینانا حکومەتەکا بەیژ و شەنگستە فرەه دەت ژ بوو جەبجەکەرنا بەرنامییت خو ل سەر ئاستی ئابووری، ب تایبەت کەرتی نەفتی و پێشئیخستنا گەشەپیدانا ئابووری و جفاکی بەرڤ ئاسویەکی سیاسی، ژ بەرکو پارتی خو بخوودانا پەياما نەتەوی دزانیت.. و ب دیتنا من ئەقی چەندی ژ ی ئالییت دیتر دودل کرینە و ب تایبەت بزاقا گوران، کو ژ لایەکی قە حەزا پشکداریکرن حکومەتی دا هەمی، نەخاسەمە کو ل بن گفاشتنا جەماومری خویە، ئەو بزاقا بدستقە ئینانا ئیمتیازاتا

سەرکەفتیی مهزن:

هه‌قێر کێا کوردی هه‌مه‌به‌ری په‌یکه‌ریت هه‌ریمایه‌تی

نقیسین: د. احمد فواز

کوردستانی یێ ژ دمرقه‌ی هه‌ریما کوردستانی وه‌س‌فدکه‌ن، یان گو‌ت‌نا رازینه‌بوون ب دانوستاندن ل سهر ناسناما وی یا کوردی، هه‌می پیکه‌ ره‌موشیت پیش چاره‌یا سیاسی دکه‌فن، هه‌تا‌کو ماددی ١٤٠ ژ دستوری عیراقی کو دکراندنی ل سهر کرنا ریفوراندومی ل ئەفان ده‌قهران دکه‌ت، بۆ دیارکرنا چارنقیسی وی، ماده‌که‌ کورد داخزا بجه‌ئینانا وی دکه‌ن، لی عه‌ره‌بی‌ت سوننه‌ دی‌ژن ماده‌که‌ د دستوری دا بتی بۆ به‌رژموندیا کوردان هاتیه‌ دار‌یژتن.

هه‌روه‌سا ئاخفتن ژ دمه‌که‌ی بۆ دمه‌که‌ی دی ل سهر ئیحمیالا جودابوونا کوردان ژ عیراقی ده‌یته‌کرن ئەگه‌ر هاتو جه‌ی ژيانا وان لی نه‌ما. هه‌رچه‌نده

ناکه‌ن دمه‌ی هنده‌ک جاران ته‌قه‌ د ناقه‌ه‌را سوپایی عیراقی و هی‌زی‌ت پیشمه‌رگه‌ی دا په‌یدا دبیت، ل دمه‌که‌ی ئەف هی‌زا پیشمه‌رگه‌ی زی‌ده‌ دبیت کو هنده‌ک ژیدم دی‌ژن ه‌ژمارا وان دگه‌هته‌ پتر ژ ٢٠٠ هه‌زار شه‌رکه‌ران، کو ه‌ژمارا وان ب سهر ه‌ژمارا سوپایی عیراقی دکه‌فیت. ئەف هی‌زه‌ به‌نده‌ماری سهرکرده‌یه‌تیا سوپایی عیراقی نینه‌ و ترس هه‌یه‌ هه‌بوونا ئەجیندا وی یا تایه‌ت بینه‌ هی‌زی‌ت مینا هی‌زی‌ت حزبوللا یا لوبنانی.

هه‌روه‌سا ره‌فتارا کوردان ل سهر ده‌قهریت هه‌ق‌رکی ل سهر، کو هنده‌ک ژ ژیدم‌ری‌ت راگه‌هاندنا کوردی ب ئەردیت داگیرکری ناف دبه‌ن، یان سیاسه‌تمه‌داریت کورد ب ئەردی

راستی ل سهردمی‌ت چوویی گه‌له‌ک دمه‌سه‌ری و زولم و ژوری ب سهر گه‌لی کورد دا هاتینه‌، ب وژدان د هه‌ژینه‌، ئەو بخۆ ریشه‌به‌ریا کاروباری‌ت هه‌ریما‌یت خۆل دمه‌له‌تی‌ت لی دژین بکه‌ن. به‌لی دئه‌زموونا عیراقی دا پشکداربوون دپشتگوه‌کرنا عه‌ره‌بی‌ت سوننه‌ ب هه‌قه‌ی‌مانی کرنی ل گه‌ل مالکی، هه‌روه‌کو ل سهردمی‌ت ئالوزی و تی‌کچوونا په‌یو‌ندیان ل گه‌ل مالکی خۆ نی‌زیکی سوننا، یان گروپی‌ت دیتر بی‌ت شیعا دکرن، وه‌کو نامه‌یه‌کا گفاشتتی بۆ مالکی ده‌نارت، دا‌کو رازی‌بوونی ل سهر مه‌رجی‌ت وان بکه‌ت، ئەگه‌ر هات و قیا به‌رده‌موامیی ب هه‌قه‌ی‌مانیی بده‌ت. عه‌ره‌بی‌ت عیراقی هه‌ست ب دلخۆشیی

سەرباری قەید و بەندیت دەولی، زەحمەتە بەحسی دەولەتا کوردی یا ئیگرتی بەیتە کرن کو هەموو کوردان پیکه قەجەمینیت، ژبەر رەوشا ئیکنه گرنا کورد تیدا دژین چ ژ ئالیی ناخویی بیت یان ژ هەریمایه تی. دووبەرەکیا کوردین سوریا یا ئاشکەرایه

سوریا و تورکیا ل ژیر فشارا ناخوویا ئەو دەولەتین لی دژین داکو هیچ بەرمین هەفرکین نوو بو ئەفان دەولەتان پەیدانەن و بکارن سەردەری ل گەل هەفرکین دی بکەن، بو دەمەکی کورت ھندەک دەستکەفتین سیاسی و ئابوری بدستخوفا بین. لی ئەف دەولەتە دامەزراندنا دەولەتا کوردی ل هیچ بەشەکی قەبیل ناکەن و سەردەری ل گەل کوردان وەکو دوزەکا هەریمایه تی و دەرنازبونا سنورین ئەفان دەولەتان ناکەن. لی ئەف رەوشە نەشیت سەرکردین کوردین عیراقی و تورکیا بو بەردەوامی دانا پەیوونیان ل گەل کوردین سوریا و ئیرانی قەدەغە بکەت. ھندی کوردین ئیرانی نە ژ، رەوشا وان گەلەکا شیلی و ئالوزە ژبەر تاریکرن و قەشارتتا دوزا وان ژ ئالیی دەستەلانا ئیرانی و دیارنەبوونا هیچ دەستپیشخەریین حکومی بو باشکرن رەوشا رەشا وان.

ژیدەر:

[www.siyassa.org.eg/
NewsContent/3/135/3209](http://www.siyassa.org.eg/NewsContent/3/135/3209)

إستراتیجیە/الفائز-الأکبر

سەرباری قەید و بەندین دەولی، زەحمەتە بەحسی دەولەتا کوردی یا ئیگرتی بەیتە کرن کو هەموو کوردان پیکه قەجەمینیت، ژبەر رەوشا ئیکنه گرنا کورد تیدا دژین چ ژ ئالیی ناخویی بیت یان ژ هەریمایه تی. دووبەرەکیا کوردین سوریا یا ئاشکەرایه، ل عیراقی ژ سەرباری ریکهفتتا سەر قە یا هەردوو پارتین مەزن، لی ل دەمی تیکچوونا پەیوونیان پیکنه کرن و ئیکنه گرنا دەرکەفت سەر وەکو ل سەر رەوشا رەشقیسا دەستوری کوردستانی، یان کونترولا پارتی ل سەر پەیوونیان دەر قە روودای.

هەروسا رەوش ژ هەفرکیی قالا ناییت کا کی دی ب ناخی کوردان ل سەر ئاستی هەریمایه تی پەقیت، بارزانی هەولددەت کو هەولیر بیته کلیلا چارەسەری، د دەمەکی دا پارتا کارکەری کوردستانی خو هەژیر و بەژیر دینیت بو هەلگرتا ئەفی بەرپرسیارەتی، یان ژ هەمان رولی هەولیر بییت.

ل داوی ئەم دکارین بیژین رەنگە کورد د فی کاودانی ل عیراقی و

پاش بوھارا عەرەبی

وەرگرن ژ عەرەبی: عزت یوسف

ئەفە نامەکە ئاراستە ی هەقەیمانیت شیعه دەیتە کرن، بەلی دلتنەنگیا سوننا ل هەمبەر نیەیت کوردان بیت جودابونی زیدە دکەت و وەکو رەنگە گلزانکەفەکرنەکا کوردان دژی مەرکەزی دینن. هەروسا عەرەب هەست ب فی کیشانی و ئیشانی دکەن دەمی داخازییت کوردیت سوریا ئیک ل دویف ئیک پتر لیدھین، یان دەمی پشکداریا خو یان بی ئالیا خو ب مەرچیت ژ نەهیتە خواری گریددەن، بی بەرچاف و مرگرتا رەوشا دیروکی. ئەف سەردەریا کوردا، رەنگە تیکههشتن ژ وەسا بەیت کو ترسا کوردان ژ پشەقانی تورکیا بو ئەنجومەنی نیشتمانی ی سوریا بیت، ئەفە ژ پامانا بەرسقنەدانا داخازییت کوردانە.

ژبوو دانانا بنهماييت في ئيکگرتني و دستوري وي و پاش نوري سعيد زي دست ژ کاري کيشا، ل دوماهيکي ديبته ئيکهمين سهروک و مزيري ئيکهتي، ژبه رکهتا سيستمى شاهاتي ل عيراقى گهلهک نهفهکيشا، ل روژا ۱۴ تيرمهها سالا ۱۹۵۸ى و عيراقى پهيوندييت خو دگهل في ئيکهتي قوتکرن.

ژيدمر :

۱ - نوري شاويس ، من مذکرا تي ، من منشورات حزب الشعب الديموقراطى الكردستانى .

۲ - دكتور غانم محمد الحفو ، دكتور عبدالفتاح على البوتانى (الكورد والاحداث الوطنيه فى العراق خلال عهد الملكى) ، (۱۹۲۱ - ۱۹۵۸) ، (اربيل ، ۲۰۰۵) .

۳ - دكتور جعفر عباس الحميدى ، التطورات والاتجاهات السياسيه الداخليه فى العراق . ۱۹۵۳ - ۱۹۵۸ ، (بغداد : ۱۹۸۰) .

۴ - مهدي محمد قادر، پيشهاته سياسيهکانى کوردستان عيراق ۱۹۴۵ - ۱۹۵۸ (سلیمانی : ۲۰۰۵) .

(مسعود محمد، همه کاکه خانهقا) کو ئەف شاندە پهيوندي ب بهرپرسيت ويري بکەن، بوزانين ئاستى داينکرنا مافيت نهتەوا کورد پشتى دروستبوونا في ئيکهتي، پاشى ۲۸۷ کسيت نشيمان پهرومريت کورد ياداشتامهيهک بو سهروک و مزيران بلندکرين کو مافيت نهتەوا کورد پشتگوه نههافيژن و ههروسا تيدا داخوازر کو پيدفي يه ئيکهتيا عهربي دهقهكى دستورى دانيت کو دانپيدانى ب مافيت نهتەوييت گهلي کورد بکەت.

ب في تهريزي بزاقا نهتەوايهتي يا کوردى مايه ل سهر ههلوستى خو يي نهگوهور و ناشکەرا ژ پروژي ئيکهتي و ئيکگرتي عهربان، ئەوي مه بهري نوکه ئافرى پيکرى و ههلوستى پارتي گرئداى بوويه ب داينکرنا مافيت رموا بيت ملهتئى کورد فه.

ههزيه بيژين کو حکومهتا (نورى سعيد) دريژه پيدەرا حکومهتا مەرجان بوو کو پشتى روژا ۳ ئى ئادارا سالا ۱۹۵۸ى دست ژ کارکيشانا خو راگههاندی

دا، في پروژي ئيکگرتا عهربي دنابقهرا عيراق و ئوردنى ترس دناخوويا بزاقا رزگاربخوازا نهتەوا کورد دا پهيدا کر.

ل ۱۷ شواتا سالا ۱۹۵۸ى پارتيا ديموکراتا يه کگرتوى کوردستان . عيراق پهيامهک راگههاند ههमेهر ئيکگرتا عيراقى و ئوردنى و داخوازا داينکرنا مافيت نهتەوا کورد دفي پهيمانيدا کرن، و ل روژا ۷ ئادارا سالا ۱۹۵۸ى سهرکرديت پارتي هژمارهکا کهسايهتي و روشه نبيريت کورد کومبوونهکا نهيني ل (کهرکوکى) ل مالا (کاکه همه خانهقا) کر، دفي کومبوونى دا (ابراهيم احمد ، مسعود محمد ، احمد محمد امين ، عمر مستهفا ، زيد احمد عثمان) بهرههقبوون، دفي کومبوونى دا ئاخفتن ل دوور ههلوستيت کوردان ل سهرقى ئيکهتي و چاوانيا داينکرنا مافيت نهتەوي بيت گهلي کورد هاتن کرن و ههروسا ريکهفتن کو شاندەكى کوردى ب هنيړنه (بهغدا) ئەف شاندە پيک هاتبوون ژ

شیعه گهري

(سرهه لدان و گه شه کرن (۱۱-۱۵۸ ك / ۶۳۲-۷۷۴ ز

سرهه لدان شيعه گهري

(زگار کيسه يی

سرهه لدان شيعه گهري

نیکهم: پهیدا بوونا په یقین شيعه و شيعه گهري:

په یقین شيعه د زمانې عهري دا ژ بو پشته فان یان که سیٹ ل دویف ریازه کی دچن و ژ بو وی ریازی دگوه دار و دلسوزن دهیت، ههروه کی هه ب فی واته یی د قورنانی ژى دا هاتیه ب کارئینان ب فی رنکی خوارى: وان من شيعته لإبراهيم (صورة الصافات / آية ۸۳) و استغائه الذي من شيعته على الذي من عدوه (صورة القصص / (صورة القصص / آية ۱۵). پاشی بهره بهره ئەف په یقه بوو نافه کی تاییهت و کهفته سهر وان کهسان بیٹ پشته فانیا علی کوری ئەبو تالبی دکرن و وساد دیتن کو پشته وفاتا پیغه مبهری خیلافهتا ئیسلامی مافی وی بوویه. " شيعه ئەون بیٹ کو تاییهت پشته فانیا علی کرین و چ ناشکهر چ نه پهنی ل گوره ته کست و پاسپی ری داخوازا خیلافهت و پی شهوایی یا وی دکرن" (۲). لی ل سهر وی چهنی کا کهنگی فی زارافی جهی خو گرتیه و ژ بو ههفال و پشته فانین علی هاتیه ب کارئینان، دیتنی جودا ههنه. الیعقوبی (۲) (م ۹۳/۹۰ ز) والنوبختی (۴) (م ۳۱۰/۲۲۳ ز) و ابن خلدون (۵) (م ۸۰۸/۲۸۲ ز) ههرسی د وی باومری دا نه کو شيعه گهري پشته وفاتا پیغه مبهری پهیدا بوویه. لی ل گوره دیتنا ابن الندیم (م ۳۸۳/۹۹۳ ز) ژى پشته کوشتنا عوسمان کوری عفان ئیسلام پارقه بوو سهر دوو بهرمیان: لایهنگریت علی و لایهنگریت معاویه، و د عهري دا دیژنه لایهنگران (شيعه) ژى. کو بوونه شيعیت علی بهرامبه شيعیت معاویه.

بهلی پشته معاویه بوویه سهرۆکی هه موو دمولهتا ئیسلامی و نهمای ب تهنی سهرۆکی

گرۆپه کی، ئیدی بکارئینانا په یقا شيعه ب تهنی ژ بو علی و پشته فانیت وی هاته بکارئینان" (۶). دجمال شاکر البدری دیتنا کو ژ تاها حسین و مرگرتیه ب فی رنکی خوارى دیاردکته " شيعه گهري پشته شهید بوونا ئیمام علی دیار بوو و بهلگه ژى ئەوه کو دبهلگهیا ته حکیمی دا ژ بو ئیراقیان ژى و ژ بو شامیان (۷) ژى هاتیه ب کارئینان" (۸). دیتنه کا دی دبیزیت: " شيعه گهري هینگی پهیدا بوو پشته مهوالییت فارس و بیٹ دی هاتینه د ناف ئیسلامی دا" (۹).

پشته فان دیتنی جودا دیاردیت کو دستپی کا پهیدا بوونا شيعه گهري دزقریته فه بو پشته وفاتا پیغه مبهری و وی ناکوکیا ل سهر خیلافهتی پهیدا بووی. هه چهنه ئەم د وی باومری داینه کو زاراف و تیگه هی شيعه گهري ل وی دمسی هیشتا وساه جهی خو نه گرتبوو ژى، لی مرۆف دشیٹ فی خالی وهک بهری بنیاتی شيعه گهري ب ناف بکته، دووبه ره کی ژ قیری دستپی دکته ل سهر دسه لاتنی کا کی دی جهی پیغه مبهری گریت دسهرکی شیا دمولهتا ئیسلامی دا. لی پشته هینگی ئەف دووبه ره کیه دچهند قوناغه کی گرنگ را دمر باز دیت، وهکی کوشتنا عوسمانی، شهري (الجمل)، شهري (صفین)، کوشتنا ئیمام علی و کوشتنا حسین کوری علی، کو فان رویدانان هه موویان وهکریه شيعه گهري وهک ریازه کا تاییهتا ئایینی ئیسلامی و وهک هیزه کا سیاسی و هزری قالبی خو یی تاییهت و مرگرتیه و کامل بییت. هه له بهت هه رویدانه کی ژ فانان ژى کیچا خو کریه سهر شيعه گهري و تشتهک لی زیده کریه تا کو گه هه شتیه فی رنکی کو نه قروکه ئەم دینین.

دووم: دووبه ره کی دناقههرا لایهنگریت علی و نه یاریت وی دا:

ئا- سه قیفهیا بنی ساعده ۱۱/ک ۶۳۲ ز:

دمه پیغه مبهری وفاتکری ژبلی مرۆقیت وی بیٹ نيزک وهکی علی کوری ئەبو تالبی، عه باسی مامی پیغه مبهری، فاتما ژنا علی و کچا

پیغه مبهری و زوبیر و هندهک که سیٹ دی بیٹ بنه مالاً هاشمی، که سی دی نه هات خوه ل تهرمی پیغه مبهری نه کره خودان. ل دمه ئەف که سیٹ مه ل ژوور دیارکرین مزویلی شووشتنا تهرمی وی و فه شارتنا وی بوون، هه موو خه لکی دی ب تاییهت گره گرین مه دینی که فته بوونه دهه قریکی دا و مزویلی دانوستندنه کا دژوار بوون کا دی کی ل شوونا پیغه مبهری بیته خه لیفی وی و سهرۆکی دمولهتا ئیسلامی.

النوبختی دیاردکته کو پشته پیغه مبهری وفاتکری ئیسلام بوو سی گرۆپ، گرۆپی ئیکی ب شيعه هاته نافکرن، کو ئەو ژى پشته فانیت علی کوری ئەبو تالبی بوون و گرۆپه کی دی کو داخوازا دسه لاتنی دکرن پشته فان (الانصار) بوون، ب سهرۆکاتیا سعد کوری عباده الخزرجی و گرۆپی دی ئەو بوون بیٹ کو پشته فانیا ئەبو بکر الصدیق دکرن و دگوتن پیغه مبهری چ که سهک بو پشته خوه دستیشان نه کریه بو خیلافهتی و شهفا ئەو

عومر و عوسمان) دا ټول گهل هه قاليت خوه ل مالا خوه بيدهنگ روونستن.

ب- كوشتا خهليفه عوسمان كورپي عفان و و مرگرتا خيلافهتي ژ ناليي علي كورپي ابوتالب قه ٦٥٤/ك٣٤ ز:

روشا دووبهركيي د سهردمي ههردوو خهليفيت نيكي دا نارامتر بوو، لي پستي عوسمان هاتي ژ بهر كو ټو ژ بنه مالا ټهمهويان بوو، يا كو بهري هاتا ټيسلامي سهركيشيا قورميشيا دكر و ب هاتا ټيسلامي هاشميتت كو وهك خهلكهكي نورمال دهاته ديتن رولي سهركيشيتي ژ دستي وان دمريخت و دهه مان دممي ژي دا ټيدي دموهتا ټيسلامي كهفتبوو د قوناغهكا گرنكتر دا ژ بهركو ټهردوي وي بهرفرتر ببوو و داهاتي وي ژي گهلهك زیدمتر ببوو ژ بهر هندي ژي ټو دبه رههف نه بوون وي دسه لاتا خوه يا كو پستي چند سالان قه گهراندیه ژ دست بدن (١٧).

ژیدمر دياردكهن كو ب تايهتي ههشت سالييت دوماهيي ژ خيلافهتا عوسمانی ټو كهفتبوو د هندك شاشيان دا و بيدادي و مرؤفكانی پهيدا (١٨) بوو كو ټه قه ژي بوو ټه گهری هندي كول سالاً ٦٥٤/ك٣٤ ز خهلكهك ژ مسر، كوفه و بهسرا بين و چل رؤژا وي دوورپيچ بكهن و پاشي بكوژن. دقي دممي دا خهلك ژ پشتهقان و مهاجران هاته دمف علي، كو تهلحه و زويبر ژي دناف دا بوون، وان داخواز ژ علي كرن كو دقيت ټو ببيته خهليفه (ټيمام) لي وي گوته وان باشته ټهز و مزير بم نه ټهمير، لي خهلكي رژدي ليكر و رابوون چوونه مزگهفتي و ل ويړي ټيكه مين كس تهلحه كورپي عبیدالله و پاشي خهلكي دي بهيعه دانې و ژ وان ژي زويبر (١٩). ټهف رويدانه بوو ټه گهری هندي كو هه فركي رهنه گهكي نوو و مرگريت و ټيدي نالييت هه فركي ژ دووا زيدمتر بين و ژ ناليهكي دي ژي قه مؤركا ههريمي بخوفه بگرن.

د دممهكي دا كو علي دقيا والييت ټهمهويان لادمت و هندهكي ټيزيكي خوه ل جهيت وان دانيت، دقي دممي دا ټهمهويان ژي ټو وهك گهفهك بو سهر دسه لات و بهرژومودنييت خوه و وان والييت ژ ناليي عوسمانی قه هاتينه دامه زانندن دديت. د هه مان دم دا تهلحه و زويبر ژي لي و مرگه ران و وان ژي مه زناتي ژ بو خوه دقيا. دقي دممي دا علي بهري خوه دا كوفه و بهسرا و ټو كي شانه ناليي خوه كو خهلكي وان ل دزي عوسمانی سهره لدا بوون، و وان علي وهك رزگار كهرهك دديت ژ دستي دسه لاتا ټهمهويان و خهلكي شامي و ټه وان هيشه كي دديت ژ بو زفراندنا دسه لاتا خوه يا كو ژوان هاتيه ستانندن (٢٠).

عباسي كورپي عبدالمتلب بكيشنه ناليي خوه و وي پشكار بكهن دخيلافهتي دا ژ بو كو علي بتي بهيلن، بو قن چهندي ژي عومر دچيته دمف عباسي، لي عباس دييژيتي: "مافي ته نينه ټو دسه لاتي ل موسلمانان بكهي و ټه گهر ته دقيت ژي من پشكار بكهي، ټم ب پيچه كي رازي نابين، ژ بهر كو ټم مرؤف و ټيزيكي ټيغه مبهري نه و ټه گهر ټيغه مبهري دارهك بيت ټم تاييت وي داري نه و هوين ژي هه فسوي نه" (١٣).

پستي كو ټه بوبكر و عومري پشتهقان و پراڼيا مهاجران ژي رازيكرين و وان (بهيعه (١٤) دايه ټه بوبكري، هندك كس ژ ههردوو گرؤپان ل سهر خيلافهتا ټه بوبكري رازي نه بوون و خو دانه ناليي علي، ژ وان ژي هندك هه قاليت ټيغه مبهري بيت بهرنياسيت وهكي: سهلمان الفارسي، ابي زر الغفاري، عمار كورپي ياسر و حزيفه و هندهكي دي. دقي دممي دا علي بو وان ناخفت و گوت: "ټه گهر پيشهوايي (امامه) مافي قورميشيان بيت ټهز ژ همهويان هه ژيترم و ژ خوه ټه گهر بو قورميشيان نه بيت وي دممي پشتهقان ل سهر داخوازا مافدارن" (١٥).

پستي كو عومر و ټه بوبكر هاتينه ټاگه مداركهن كو علي ل گهل كوومهكا پشتهقان و مهاجران د كو مبووني دايه ل مالا فاتما كچا ټيغه مبهري، وان ب كوومهكا هه قاليت خوه قه هيرشي سهر مالا فاتمايي كرن و علي ژي شووري خوه ب دستي خوه گرت و دمركهفته پيشيا وان و دناقهرا وي و عومري دا كورته ليكدانهك چيپوو و پاشي ټو چوونه د خاني دا و دقي دممي دا فاتمايي گه فكن كو ټه گهر ټو نه دمركهفن دي دمروكا خوه هاقيت و خو سهركو ل كهت ! هو سا ټو ژ مالا وي دمركهفتن و پاشي بهره بهره گهلهك كهسي دي ژي ټيكي ل دويف ټيكي (بيعه) دانه ټه بوبكري، لي علي نه دايي تا كو پستي شهش مهان (١٦)، پستي فاتمايا ژنا وي (كچا ټيغه مبهري) ومفاتكري.

پستي دياركرا قان رويدانان بو مه ټاشكرا دبيت كو دووبهركيا قان ههردوو گرؤپان دووبهركيهكا سياسي-جفاكي بوويه، ل سهر دسه لاتي و چ رهمه نديت جوداهيا ټاينني و هزروبيران نه بووينه، بهلگه ژي ټهوه كو كهسي ژ ههردوو گرؤپان ژ ناليي ټاينني قه تانه ل بي دزي خوه نه دايه و بانگهوازي هندي نه كره كو ريبازا وي يا ټاينني يا دروسته و يا بهرامبهري يا شاشه.

هه رچهنده علي بهردموام وسا ههست دكر كو مافي خيلافهتي بي وي يه، لي دهه ر ٢٥ سالييت خيلافهتا هه رسي خهليفان (ټه بوبكر،

د نه خو شيا مرنې دا وي داخواز ژ ټه بوبكر كره كو نقيزي ل پيشيا مسلمانان بكهت و ټه قه ژي بهلگه يه كه كو خيلافهت مافي ټه بوبكره (١٠). دممي مرؤفيت ټيزيكي ټيغه مبهري مژويلي شوونستن و قه شارتن و وي بوون " پشتهقان ل سه قيفا بني ساعده كو مبوون و دقي

رؤژي دا دانوستاندنهكا دريژ دناقهرا مهاجران و پشتهقانان دا هاته كرن ل سهر پيشهوايي (ټيمامي) (١١). دقي دممي دا كو پشتهقانان داخوازا دكر ريبهري ټيسلامي ل شوونا ټيغه مبهري ببيته سعد كورپي عباده الخزرجي سهرؤك هوژي وان، لي دما مهاجرا ټهف چهنده زاني عومري كورپي خهتابي و ټه بوبكر و چهندهكي دي زوي خوه گه هاندنه ويړي و سعد ژ ويړي دمريختن و گوته وان: ټم هه قال و مرؤف و هوژا ټيغه مبهري نه و ټيسلامهتي ل سهر مليت مه پيشكهفتيه و عه رب ژي دسه لاتا چ كهسهكي ناپه زرينن ژ بلي يا مه قورميشيان، ههرومكي حديسا ټيغه مبهري دييژيت: "الائمه من قريش" و گوته وان: "سهرؤك دي ژ مه بيت و مزير ژي ژ وه" (١٢). ل قن دممي سعد كورپي عباده الخزرجي بهرف شامي قه چوو و ههتا ل ويړي مري و پشتهقانيت دي ژي خلافتا ټه بوبكر په ژراندن. ژيدمر دياردكهن كو پستي رازيكرنا پشتهقانان ټه بوبكر و عومر دخوازن

دەرگههئى كه قنئى مزگهفتا ئاميدئى

ه: كوڤان ئيمسان ياسين

پهحنيا وئى (٢٥سم) ل سهري وئى شەش ريزيت نقيسينئى هەنە، هەمى قالاتيئىت نقيسينئى يئت چووينە دناڤ پشتهقان و مەلبەنيئت دەرگههئى دا، هەر گيسكهئى وئى ل سەر و خارئى تيفهريزهكا ئاسنئى ل سەر هاتيه دانان، پهحنيا وئى (٩سم) و ب بزماریت سەر گرؤڤر هاتيه بزماردان. هەردوو گيسكئىت دەرگههئى ب چەند بزمارةكا هاتينه نهخشكرن، قەلافهتئىت وان دمهزنن و سهري وان كڤانه و هندەك خيچيئت ومكى تيشكا زئى دچن، هزمارا وان بزمارا ل هەر گيسكهئى (٨) بزمارن و هندەك زئى نەماينه. ل هەردوو مەلبەنيئت زورڤه دوو بزماریت سفرى هاتينه ب كارئيئان، سهري وان ومكى سهري شيرى يه داکو جهئى ليئانا دەرگههئى ئاسئى بكت، ل خارئى ريزهكا ئاسنئى يئغه هاتيه گرئدان (٥). ل سەر ليئانا گيسكئى چەپئى يئ دەرگههئى نقيسينئى دستيئدكەت، بەردموام ديبت ز گيسكئى راستئى بؤ يئ چەپئى، كينجئى (تاپير) سهقايى ل سەر نقيسينئىت دەرگههئى هەيه، كو هندەك ز نقيسينئى زيريه. دهقئى نقيسينئى زئى ئەڤهيه: / ا/ پشكا سهري ز دەرگههئى كو دوو قالاتيئىت نقيسينئى لئى هەنە و هەر قالاتيئىهكئى دوو ريزيت نقيسينئى ل سەر هەنە، ئەڤه زئى دهقئى وانە:

ز	گيسكئى راستئى	گيسكئى چەپئى
١	عز لولانا السلطان الملك العالم العادل	الؤيد النظر المنصور الملك الصالح ركن النخيا
٢	والدين سلطان الإسلام والسلمين ملك	أمراء الشرق والغرب عز الله سلطانه

ب/ نقيسينئى ل سەر هەردوو قالاتيئىت مەزنيئىت نقيسينئى ئەڤه زئى دهقئى وئى يە:-

ز	گيسكئى راستئى	گيسكئى چەپئى
١	ونصر أعوانه رحم الله من دعا لدو	لته بالذوام ولنريته بالبقاء على.
٢	مر الليالي والأيام وغفر لمن ترحم	على السلطان السعيد الملك الرحيم
٣	بلر الدين لؤلؤ ابن عبد الله الذي	عز حريم العباد بالله والمجاهد في
٤	سبيل الله....	بروحه وعياله
٥	وغفر لمن ترحم على مشغله	ومن في ولايته العبد الراجي عفو ربه
٦	أبيك الطويل	(جاندار) الملك الصالح ^(١)

زیدهبارى گرنگيا قان نقيسينئى ز لايئ شوينوارى قە، بەلكى چيكرنا قئى دەرگههئى دزقريئتهڤه هەيامئى سولتان مەلكئى باش (ركن ئەددين ئيسماعيل كورئى بەدرمدينئى لؤلؤ ٦٥٧_٦٦٠م / ١٢٥٨_١٢٦١ز)، هەر وهكى ز نقيسينئىت هاتينه چيكرن ل سەر دەرگههئى ديارديت، هندەك قەكولشان دچنه سەر چيكرنا دەرگههئى زلايئ مەلك (بدرئەددين لؤلؤ) كو ناڤئى وئى زئى دناڤ ريزيت نقيسينئى ل سەر دەرگههئى دا هاتيه، بەلئى ئەڤ چەندە يا دويره ز راستيئى.

دهمەن:

(١) الدليمي، عادل عبد الله: مواد الإنشاء الرئيسية في العمارة العراقية القديمة، ندوة في العمارة العربية قبل الإسلام وأثرها في العمارة بعد الإسلام، مركز أحياء التراث العلمي العربي، (بغداد، ١٩٩٠م)، ص ١٠١؛ المعاضيدي، عادل عارف فتحي: الواجهات الفنية والعمارية

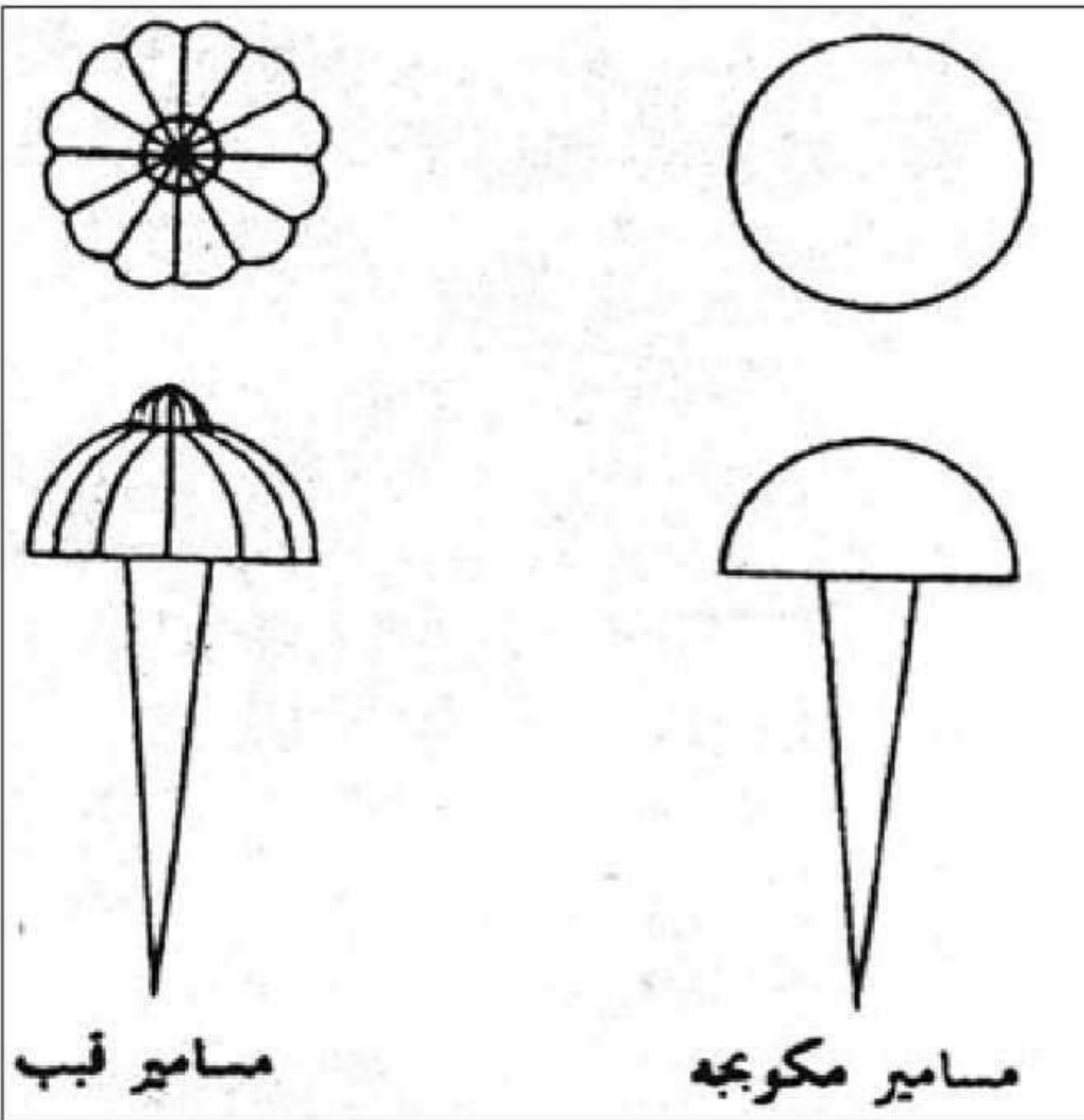
ن: د.عبدالله فورشيد قادر

دار ئيكة ز وان ماددا كو هەر ز كهفن مرؤڤى ب كارئيئايه، نهخاسمه د ئاڤاكرنئى دا، هەياميئت بەرى ديرؤكئى ئاڤاهيئانئى (معماري) عيراقئى ب كارئيئايه (١). ب كارئيئانانا دارئى يا بەردموام بوو هەتا ل هەياميئت ئيسلامئى زئى هاتيه ب كارئيئان، نهخاسمه بؤ نيوانكرنا جها و چيكرنا دەرگههئى، مخابن كيئمهك ز وان پارچيئت دارئى گههشتينه مه، زبهركو دار مادديهكه زوى تيكدجيت، ديسان دار نهشيئت هەڤركيئى دگهل فاكتەرئىت خورستى و ئاگر بەربوونئى بكت، زئيدەبارى كو دشياندايه بهيئته راكرن و ل جههكئى دى بهيئته دانان و بؤ مەرمەكا دى (٢). دگهل قئى چەندئى زئى هندەك ئەنتيكيئت دارئى يئت بها گههشتينه مه، دبنه پشتهقانيئىت هونەرى و شوينوارى يئت ئيكانە ل وئى هەيامئى، نهخاسمه ل عيراقئى، يئ زهەميا ناڤداتر هەردوو رهخيئت دەرگههئىكهينه كو ل بازيئرئى تکرئتئى هاتبوو ديتن، نوکه زئى ل مووزەخانانا بناكى ل ئەسينا ل وهلاتئى يۇنانئى د پاراستينه (٣) يا نيزيكرت ز راستيئى كو ئەڤ دەرگههئى دزقريئته چەرخئى (٢م/ز) (٤).

ئاڤاهيئانئى كوردئى وهكى نيزيكيئت خؤ يئت بوسلمان، دار بكارئيئايه نهخاسمه دديئى ئاڤاهئى دا و چيكرنا دەرگههئى، دەرگههئى مزگهفتا ئاميدئى يا مەزن ئيكة ز ئەوان ميناكا كو دئەڤئى هەلشكافتئى دا دئى دياركهين.

پهسنا دەرگههئى:

دەرگههئى مەزنىه ز دارئى تويئى هاتيه چيكرن، ز دو گيسكئىت (مصراع) ومكى ئيكة ييكدەيئت، گيسكئى راستئى قەلافهتئىت وئى (٢٠٧٨م×٧٧سم×١٠سم)، قەلافهتا گيسكئى چەپئى (٢٠٧٤م×٧٥سم×١٠سم)، ز دو مەلبەنيئت راست ييكدەيئت و ستويريا مەلبەنى (٨سم)، هەر گيسكهك بؤ سئى قالاتيئىت نقيسينئى هاتيه پشكرن، ستويراتيا وان (٥٠٢سم)، دوو ز وانا دبچويك و هاتينه دانان ل سەر و بنيئت دەرگههئى، دريژاهيا وان (٣٥سم) و پهحنيا وان (١٢سم)، قالاتيا سهري ز سئى ريزيت نقيسينئى ييكدەيئت، دناڤهرا هەردوو قالاتيئىت نقيسينئى قالاتيا سئى هەيه كو شكلي وئى يئ لاكيئشهيه، پتريا گيسكئى قەدگريت، ب رنڤهكئى ستونئى هاتيه كۆلان، دريژاهيا وئى (١٠٢٤سم) و

للدور التراثية في الموصل، رسالة ماجستير غير منشورة مقدمة إلى مجلس كلية الآداب جامعة بغداد (بغداد، ٢٠٠٢) ص ١٥٩.

(٢) حميد، عبد العزيز وآخرون: الفنون الزخرفية العربية الإسلامية، (بغداد، ١٩٨٢م)، ص ٧.

(٣) حسن، زكي محمد: فنون الإسلام، ط ١، (القاهرة، ١٩٤٨م)، ص ٤٢٢؛ ديمان (م.س): الفنون الإسلامية، ترجمة محمد عيسى ومراجعة وتقديم احمد فكري، (القاهرة، ١٩٥٨م)، ص ١١٥.

(٤) شافعي، فريد: الأخشاب المزخرفة في الطراز الأموي، مجلة كلية الآداب جامعة القاهرة، (القاهرة، ١٩٥٢م) مج ١٤، ص ٧٢.

(٥) فرنسيس والنقشبندي: الآثار الخشبية، ص ٥٩.

(٦) المصدر نفسه، ص ٥٩، سلمان: العمارات العربية الإسلامية، ص ١٢٤.

(٧) جواد: الملك الصالح ركن الدين إسماعيل الاتابكي، ج ٢، ص ٣٣٧.

ژ شوينه واريټ دهقنرا ئاميدىي..

ناوسكىټ گوندى بازى

بەمىل شىلازى

جوگرافيا گوندى:

گوندى بازى ئىكە ژ گوندىټ دهقنرا بەروارى بالا، ئەف گوندى ژ كەقندا ژ مەسىحى و موسلمانان پىكدەيت، دكەفیتە باشورى پوژئاقايى ناحيا كانى ماسى ب دويراتيا نيزىكى (۲۰كم)، پوژئەلاتى قى گوندى، گوندى كانى مەزنى يە ب دويراتيا (۱كم)، و پوژئاقايى وى گوندى هەترشى يە ب دويراتيا (۴كم)، و باكورى پوژئاقايى وى گوندىټ چەم سەيدا خشخاشانە، ب دويراتيا (۳كم)، باشورى گوندى

چيايەكە ژ چيايټ زنجيرا مەتينا.

ژ شوينوارايټ قى گوندى:

ل پوژئاقايى گوندى گەليەكى بچويك لى هەيە، ل پوژئەلاتى قى گەلى ھندەك شوينوارايټ كەقن لى ھەنە، ئەوژى ھندەك ناوسكىن، ژبلى وان ھندەك شكەفتيټ مەزن ل لايى پوژئەلات و پوژئاقايى قى گەلى ھەنە، ھەر چەندە شكەفتيټ سرؤشتى نە، بەلى ديارە ل قوناعيت ژيانى مفا ژ قان شكەفتان ھاتينە و مرگرتن، چ بو قە ھەويانا ھەيوانەتى، يان، يا مرؤقان.

ناوسكى:

ل پوژئەلاتى گەلى دوو ناوسكى لى ھەنە، يا ئىكى بەرى وى دكەفیتە پوژئاقايى و ئەق ناوسكى دوو تەخت تيدا ھەنە، تەختى باشورى (۱۷۵سم دريژى و ۴۵سم فرەھى و ۶۰سم بلنداھى)، و تەختى باكورى (۱۷۵سم دريژى و ۶۰سم فرەھى و ۸۰سم بلنداھى)، ب پەخ ھەر ئىك ژ ھەردوو ناوسكا پەنجەرکەكا نيټ كقانى لى ھاتيه كۆلان ژ بو دانانا تستان تيدا. ئەف ناوسكى د شكلى خودا وەك

شکەفتی یە و بلنداھیا وی (۱۷۰سم) و فرھیا وی (۲۲۰سم × ۲۵۰سم) بلنداھیا وی ژ پرووی ئەردی و نیژیکی (۴م) ژ پرووی ئەردی بلندە.

ناوسکا دی بەری وی دیسان دکەفیتە پوژنای، بەلی بلنداھیا وی ژ پرووی ئەردی نیژیکی (۵۰م)، پیکا وی دست کەقرە و چەندین پەیسک دکەقری ھاتیئە کۆلان ژ بو گەھەشتنا دەری ناوسکی.. ئەف ناوسکە ژ دوو تەختان پیکھاتیە، ناوسکا لای (۱۸۰سم دریزی و ۶۰سم فرھی و ۶۵سم بلنداھی)، دیسان ب پەخ ھەر ئیک ژ فان ناوسکا پەنجەرکەکا نیف کفانی د کەقری ھاتیئە کۆلان ژ بو ھەلگرتنا تشتان تیدا.. ئەف ناوسکە وەک شکەفتەکی یە کو پرووبەری وی (۶،۵۰م دریزی و ۱۸۰سم فرھی و ۱۸۰سم بلنداھی).

شکەفت:

وەکی مە بەری نوکە ژێ ئاقری پی کری چەندین شکەفت ل لای پوژنایا و پوژھەلاتی فی گەلی ھەنە، بەلی شکەفتی سەرۆشتی نە، بەلی دبیت د قوناغی ژیانێ دا مفا ژێ ھاتیئە وەرگرتن، بەلی پیدفی ب گەلەک پوئکران نینە ل سەر فان شکەفتان، ژ بەر نەبوونا دەلیقەھی د فی نیسینی دا.

دوو تەخت ژ ناوسکا ژماره (۱)

ئەگەر قوتابی ژبەردانا پارەى دەر بچن بلا هەمى قوتابخانە بىنە ب پارە

سالىق نەرتىسى

تەلەفونى يە و دزانىت ئاها ھندە دى داخازا وى كەن بوو دانا خولان، ئەف چەندا ھەنى بوويە مودىلەك كو ھەمى قوتابى چاقەرىي قەكرنا خولانە، سەربارى وى چەندى كو ھندەك مالا ۴ تا ۵ قوتابيان تىدانه و بارى وان يى تابورى زى يى لاوازه ، بەلى ژبەر ھەفالىت خو پىدقىە پشكدارى خولا بن ئەگەر شەرمە دى...، گەلەك يا گرنگە ھەر پەرومردەيەك ل سنورى خو ل دوور بابەتى قەكرنا خولا ب پارە ژ لايى ھندەك ماموستايانقە راوستن و دويشچونەكا ھوير ل سەر بەيتە كرن، چونكە ئەف رەنگە خولە دبنە ئەگەرى لاوازبوونا ئاستى زانستى و ئاستى خواندنى و لاواز بوونا قوتابيان، چونكى ھەمى قوتابى خو دەيلنە ب ھيشيا خولانقە ھەتا گەلەك جاران دگەنگەشا پولى دا قوتابى دىبىزىت ماموستا ما دى بوچى خوینم دى چمە خولەكى و دى دمرچم ژى، ھەر ديسان ئەو ماموستايىت خولان قەدكەن دبنە قارەمان د چاقىت قوتابيان دا و ماموستايىت ماوى سالىق رەنج و زحمەتەكا مەزن كيشاي ب كىمى دەيتە ل قەلەدان دچاقىن قوتابيان دا.

ئەو بابەتت ب تىر و تەسەل ب درىژاھيا سالى ژلايى ماموستاي قە دەيتە شروققەكرن و دوبارەكرن و ئەزموون پى دەيتە كرن و ھەلسەنگاندن و گەنگەشە و ھەلا ھەلا و نمرە بو دەيتە دانان و ھتد ... بو من جھى گومانى يە كو قوتابى ب درىژاھيا سالى مفاي ژ بابەتى خو و ماموستايى بابەتى خو نە بينىت و دمر نەچىت و دخولەكا سادە د ماوى ۱۰ يان ۱۵ رۆژاندا ل خوليت بابەتى [جودا و جودا پشكدار ببىت و دمر بچىت، يا رون و ئاشكەرايە كو دەمى خواندن بەرەف دوماھىي دچىت كو ھندە دى ئەزموونىت سەرى سالى دەست پىكەن، قىجا كو كومەكا قوتابيان دى خو لىكەمن و ئەز باومردكەم پتريا وان ئەون كو خىرەت ناكەن ل مال بخوینن و دى ل ماموستايەكى گەرن داكو خولەكا ب پارە بو قەكەن و ماموستا ئەوى سالا چوى ب قارەمان ھاتىە ناسكرن كو خولەك قەكربو و ئەو قوتابىيىت پشكدارى تىداكرى بىت دمرچووین ... ھوھو ھو دراستىي دا ژى ھندەك ژ ماموستايان ژى خەفكىت خو بىت بەرھەفكرىن و چاقەرىي زىنگا

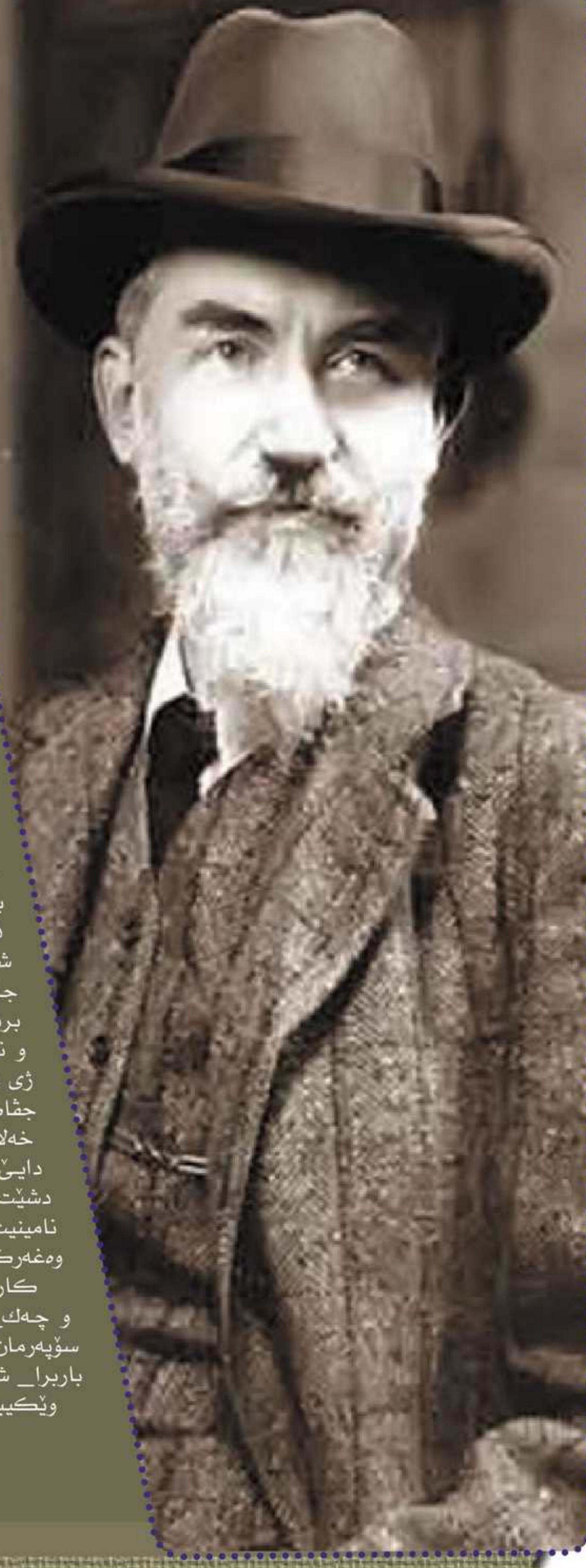
جورج برناردشو

ل رېكەفتى ۲۶ / يوليۇ / ۱۸۵۶ ل وەلاتى ئىرلەندا ژ دايكبوويە، پاشى بەرمف لەندەنا پايتەختا بەرىتانيا چوويە، ل قىرە دەست ب كارىت خۇ يىت ئەدەبى كرىە، پتر ژ ۶۰ شانويا چىكرن، شۆلىت وى تامەكا كۆمىدى تىدايە، بەلى پترىا وان نامىت رەخنەيى تىدابوون كو برناردشوى دقيا بگەهينىت. برناردشو ئىك ژ بىرمەند و خەبتىنەرىت ھزرا ئىتراكى بوو، يى مژويلى بىردوزا وماركرنى بوو، ئىك ژ ملحدىت تژى لىيۇرىن بۇ دگەل ھەمى دىنا، ل سالا ۱۹۲۵ خەلاتى نوبل يى ئەدەبى بدەستقەئىنا، زىدەبارى خەلاتى ئوسكار وەكى باشتىن سىنارىست ل سالا ۱۹۳۸.

برناردشو كەسەكى ژار بوو، ژيارەكا نەدارى و تژى بىھىقى برىە، ژيانا وى ل بەراھىي پىكۆلەك بوو دژى ژارىي، دىت كو ژارى ژىدەرى خرابى و دزى و ب سەرداچوونى يە، ئەف چەندە ژى ب رونى د شانويا قەھرمان باربراى دا ديارديت. پاشى دەست ھاقتە نقيسنا شانويى و چەند پەرتۆكەك بەلاشكرن، ھەر چەندە ل بەراھىي گەلەك بالا خەلكى نەكىشا، پاشى چوو مووزمخانا بەرىتاني و ل وپرى پتر خۇ روشەنبىركر، دگەل قى چەندى د ئىك ژ كۆقارىت موزىكى دا شۆلكر، پاشى بەرمف كارىت سىاسى چوو، بۇ جارا ئىكى چوو دناف لقىنەكا ئىتراكى دا. برناردشو گەلەكى داخبا بوو ب ھەلبەستقان و نقيسەقانى نەروىجى ھنرىك ئبسن كو ئەوى ژى بزاف دكر درىكا شانويى دا چارميا ئارىشىت جقاكى بكەت. برناردشو ژ وان كەسا بوو كو خەلاتى نوبلى ئەدەبى رەتكرى، ل دەمى خەلات دايى، گۆت: ئەفە ژى بتى ستقانەكەكە زەلام دشىت خۇ پىگەھىنىتە جەھ ئىمن، چ ترس ل سەر نامىنىت. برناردشوى ل رېكەفتى ۲ / نۆفەمبەر / ۱۹۵۰ وەغەركرىە.

كار و قەرىزىت وى: خانىيت بىژنا _ شانويا مرؤف و چەك _ شانويا جاك ئوف ئەرك _ شانويا مرؤف و سۆپەرمان _ شانويا ھىژايا من يا جوان _ شانويا قەھرمان باربرا _ شانويا دلى خانىي شكەستى. وىكىبىدىا، ئىسكلوپىدىا ئازاد

رەھبەرلىك
بىر
تەجەبى

پتر ژ ۲۸ ساله سودانیه ک ل کوردستانی دژیت

دیدار: عمار عزیز

وهلاتیهک ب ناقی (نسرالدین ئەحمەد خەمیس) کو ب رهگهز سودانی یه ل ساله ۱۹۶۰ ژ دایک بوویه و ل ساله ۱۹۸۶ خیزان پیک ئینایه و ژ وی خیزانی دو کور و کچهک ههبووینه، بهلی خیزانا وی یا ئیکێ چویه بهردلوقانیا خودی، پشتی خیزانا وی دمریت بهرهف عیراقی فه دهیت و باشی قهستا کوردستانی دکهت و لی ئاکنجی دبیت، کو ئەفه بو ماوی ۲۸ سالایه ل کوردستانی و نوکه ژ ل ناحیا روقیی سهر ب قهزا بهردمرشی ئاکنجی یه. بو زانینین پتر مه خو گههاندە ناقبری و مه چهند پرسیارهک ئاراسته ی وی کرن ئەفا ل خاری ژی قهریزا دیداری یه.

مه ل دەسپیکێ پرسیار لی کر کا ئهری بوچی ته وهلاتی خو هیلا و تو هاتیه کوردستانی؟ نسرالدین گووت ژ بهر رموشا نهخوش یا وهلاتی سودانی ل

نسرالدین: ژ بهر رموشا نهخوش یا وهلاتی سودانی ئەفه ۲۸ ساله ئەز ل کوردستانی دژیم.
من ل ساله ۲۰۰۹ ژنهک ل عهشیرمهتا مزیریا ئینایه و من کچهکا سالی ۱۳ نوکه لی ههیه و کورهک ژ ی ههبوو لی چویه بهردلوقانیا خودی.
کوردستان وهلاتهکی گهلهگ خوشه و خهلکی فیره گهلهگ ریژی ل کهسیت بیانی دگرن و روژ ب روژ کوردستان پیش دکهفیت.
ب هزرا من پشتی ۱۰ سالیت دی کوردستان دی بیته دمولهت.
ل کوردستانی من کاری وایرمه نیی کریه و پتر ژ ۲۰ کهسان ژ بهر دهستی من نوکه بوینه وایرمه نیی زیرهک.
زمانی کوردی گهلهگ یی خوشه و ئەزب ساناهی فیربوم ، و ئەز زمانی ئینگلیزیوئه فریقیژی دزانم

گهريانهک بوو ناف ناووسکیت دهقهری

ناووسکا هاریکی وه کی نموونه

سهردار هیتهتی

وان دبیته ۲۱۵ سم و فرهیا وی دبیته ۱۱۵ سم. دمرگههی ناوسکی یا ب شیوهکی نیف بازنهی هاتیه دروست کرن کو سرکهفتن بو ناف ناوسکی دا پیچکه زحمهته چونکی بلندایا دمرگههی ژ عهردی پتر ژ مهترهکی یه و بلندایا دمرگههی ۶۵ سم و فرهیا وی دبیته ۵۵ سم و دما کو مروف سردهکفهتیه ناف ناوسکی دا ب رییا سی پهسکان دی جیه د ژوردا کو تهو سی پهسک ب بلندایا خو د ریک و پیک نینه لی ب بهرفرهیا خو وهک تیکن.

لایهنی دیروکی یی ناووسکی تا نوکه نههاتیه زانین و هیچ فهکولینین زانستی و شینواری بونههاتینه کرن لی وهک دهیتیه زانین کو دیروکا دروست کرنا فی ناووسکی ژ مینا هر ناووسکهکا دیتر بو سردهمی زمردهشتی فهدگهرن و دزمانی نافیستای دا دگوتتی (دوخمه) برامانا پاراستا جهی خولیا پیروز پاشی لدمی مهسیحیهتی و نایینی مهسیحی هاتینه بکارنinan، تهو ژی دما کو تولدارین فی تولی ژ بهر ترس و

یی کوردستانی چند جارمهکا کافل بویه و هاتیه سوتن.

هاریکی (واته هر دوو هاریک ، هاریکا شیخا و هاریکا ناغا) کو وهک دمرگههی زیباری لیدهیت بو سنووری میرگهها بههدینان جههکی ناسی یه چونکی یا دوور پیچکریه ب نافی و چیا و ل فی گوندی ژ مینا هر گوند و جههکی دیتر ل کوردستانی ناوسکهک ههیه کو یا بهرناسه ب ناوسکا گوندی هاریکی.

تهف ناووسکه ب دیراتیا تیک کیلومهتر و نیفا دکهفیه روزنافا گوندی و ل سالا ۲۰۰۵ جاده ل بهر فی ناووسکی را دمریاس بویه و ناووسک دکهفیه ناف دولهکی ب دیراتیا ۱۰۰ مهتران ژ جادی و یا دناف کهقرهکی دا هاتیه کولان کو بهری ناووسکی دکهفیه ژیریا روزنافا.

بلندایا ناوسکا هاریکا دناف دا دبیته ۱۹۰ سم و دریزایا وی ۳۴۰ سم ه، ههروسا د نافا فی ناوسکی دا سی جهین نشستنا مروقی هههه کو هر سی وهک تیکن ب دریزایا و بهرفرهیا خو و دریزایا تیک ژ

شینوار دیروکا ههبوونا مروقاتی نه و ل کوردستانا دایک ژی ل هر دمقهرهکی شینوارهک یان پیتر هههه کو راستیا ژیانندی دیار دکهن، دمقهره زیباری تیک ژ دمقهرین بناف و دنکه ل کوردستانی کو بو چندین سردهمین دیروکی فهدگریت و گوندی هاریکی (هاریکا شیخا) کو تیک ژ گوندین فی دمقهری یه و ب سنووری خو یی کارگری فه سهر ب ناحیا دیرملوکی یه، تیکه ژ گوندین پری بهرمکهت ل دمقهری چونکی چهههکی مهزن ههیه و ب چاندنا برنجی ل دمقهری یا بهرناسه.

گوندی هاریکا کو دکهفیه ژیریا ناحیا دیرملوکی، ل ژوریا وی روبری زی مهزن و ل ژیریا وی چیا یی گاره ههیه و روبری شیرانکی دکهفیه روزنافا فی گوندی، و تهف گونده ژی مینا هر گوندهکی دیتر

ناووسکی ژ چ هاتیه لی وهک وان ژیدمیرین کوفان نَحسان قهکوله ری شینوارین کهن و دمرچووی پشکا شینوارناسی ل زانینگهها سهلاحه دین پشتا خو پی گریدای دبیزیت: ناووسک په قهکا کوردیه و رضگه رامانا وی یا درست (ناڤ - سک) بیت واته ناڤا که قری یان زی زکی که قری.

کویهک ژ وان دیرا (دیرالوقا یه) ل دیرهلوکی و دیرهکا دیر کو دکه قیته گوندی کولان کو ۳ کیلومه تران ژ کومه لگهها هیئتوتی یا دویره و تا نوکه هیچ که سهکی لی کولین ل سهر وی دیری نه کرینه.
ناووسک وهک پیناسه:
نه هاتیه زانین کانن درستیا ناڤی

زوورداریا دهستهلاتا ساسانی و رومانی خو دناڤ فان ناووسکاندا قهدشارت و تییدا په رستتا خودای دکرن.
ههر وهک هاتیه دیارکرن کو ژ بهر نه بونا هیچ قهکولینهکی ل سهر فی ناووسکی د هه مان دم دا ناهیته زانین کانن فی ناووسکی په یوندی ب کیژ دیرهکی قه هیه، لی ل ناحیا دیرهلوکی دوو دیر هه نه

ژیدمیر:

- * کوفان نَحسان یاسین، سردار حاجی نیبراهیم: گه ریانهک بو گوندی هیئتوتی (قهکولینهکا جوگرافی شینواری) کوفارا سیلاڤ: هژمارا ۳۶، نامیدی.
- * د. بیوار خنسی، ابرز المواقع الاثرية في محافظة دهوك، الجزء الثالث، مطبعة دهوك.
- * کوفان نَحسان یاسین، دوو شینوار، کوفارا سیلاڤ، هژمارا ۳۷، نامیدی.
- * گه ریانهکا مهیدانی بو سهر جهی شینواری ل ریکهفتی ۲۵/۸/۲۰۰۹.
- * دیدارهک دگهل ماموستا نادر هاریکی کو نها ل دیرهلوکی بی ناکنجییه.

چاوا کورد خو بوو سهربخویی بهر هه قد کهن؟

سیلاف

کوردستان یا بوویه نافه کی پرشهنگدار ل سهر نه خشی ووزه و نرژیا جیهانی و ژبلی روپهل و تیخی و مالپهریت جیهانی نوکه گهلهک ژ هزرمه ند و زانایا مژوویلی شوپاندنا رهوشا کوردستانی نه. مایکل گهنتره نفیسهره کی ئەمریکی یه و شارمزایه دیباقی کاروباریت کوردان دا ل عیراقتی و تورکیا دیبژیت: دقتی ژ بوی ههر گوهورینه کا دقهه ری کورد خو به رههف بکن، ههر چهنده ئەگهر کوردان سهربخویی ژی نه قیت، دقتی ههر خو ژ بوی سهربخویی به رههف بکن، چونکی ئەف سنوره دی هیته هه لومشاندن و چیدبیت عیراقتی ژی بهیته هه لومشاندن و ل دویت دیتا مایکل گهنتره ئەگهر هاتوو ئەف چهنده رویدا ژ بوی کوردان مهقهیمانی کرن دگهل تورکان باشتین تشته. لی بهلی گهنتره دهه مان دمدا رهخنی ژ ریقه بهریا کوردستانی دگرت و دیبژیت: ههریما کوردستانی خودان ئیداره کا کلاسیکه ژبه رکوب تمامی هزرا وان ل سهر نهفتی یه لی ژبوی سهربخویی وهلاتی پیدقی پتر ژ نهفتی ههیه.

دینیس ناتالی ماموستا زانینگهها بهرهفانی نیشتمانی ئەمریکی دیبژیت: دهولهتا خودان سهرومیری کو د ئاستا نافخویی دا یا لاواز بیت دی بیته داردهستا دهولهتیت دقهه ری و دیبژیت: راسته ههریما کوردستانی وهک دهولهته کی رفهتار دکته و د چارچوقی سنورمکی دیاریکری دا کونترولا ل سهر هیژی هه، لی خودان دانپیدان و باومریا نیف دهولهتی نینه.

ناتالی کو خودان پهرتوکا (نیف دهولهتا کوردی) یه دنقیسیت و دیبژیت: دیتا نهفتی ل ههریما کوردستانی فاکتهرمکی بهیز نینه بوو راگه هاندنا دهولهتا کوردی، بهلکو بوونا دسته هلاته کا لاوازا نافهندی و ههستی نهتهوایهتی و پشتهفانی و ههفکاریا نیف دهولهتی، مهرجن ژ بوی سهربهخویا کوردستانی. تونی هایوارد سهروکی جهجهکاری

کومپانیا گینیل ئینیرژی بوو مالپهرا ئویل پرایس دیبژیت: دگهل تمامبوونا بووریا نهفتی یا ههریما کوردستانی دی ئەف ههریما بیته ئافریه کا پیشکهنفتی د بیباقی نهفتی دا. و د بهردموامیا گوتنا خودا نافبری دیبژیت: ههریما کوردستانی ئارامترین دقهه ره دناف دقهه ره کا پری نه ئارامی دا و ل ههریما کوردستانی ئەم چاقه ری تشتیت باشتین و ل دویت دیتا وی هیشتا ل کوردستانی دهلیفت گهلهک باش ههنه بوو پهیدا کرنا نهفته کا پتر.

وهلاتی چینی ژی وهک گهلهک وهلاتیت دیتر چافل سهر نهفتا کوردستانی ههیه و دخوازیت دیباقی نهفتی دا ل کوردستانی بهرئانینی بکته، ئەوژی پشتی کو گروپا سینئوپیک یا چینی کومپانیا ئاراکس پهترولیوم کری، کو ب ههقهشک دگهل گهنهل ئینیرجی کاردکر. یی ژانگ ریقه بهری جهجهکاری کومپانیا ئاراکس پهترولیوم، دناف راپورته کی دا دیبژیت: سینئوپیک مهزترین کومپانیا نهفتی یه و شیانی بئ میناک ههنه د پیشقه برنا کهرتی نهفتی ل کوردستانی. و نافبری دناف راپورته کا دیترا داخاز دکته کو دهرهفتیت باش ههبن بوو ئاراکسی و سینئوپیک، کو ب وهک ههفی دگهل کومپانییت دیتر ل کوردستانی بهرئانینی بکته. ههروهسا نیویورک تایمز ژی دنقیسیت: دقان دهمیته دوماهی، چین بزاقا دکته بنگه هی خو ل کوردستانی ب هیز بکته، ژبه رکوب دگهل عیراقتی گهلهک ب باشی کار بریقه ناچیت و حکومهتا عیراقتی گهلهک گریه ستیت کومپانییت چینی هه لومشاندینه.

دویر ژ نهفت و ئابوری قی جاری دهیید فلیپس دچاپا ئەمریکی یا رۆژناما ههفینگتن پوست دیبژیت: پشتی کو ئەنییا نوسره کوشتنا ژن و جوانیت کورد هلال کری، سهروکی ههریما کوردستانی مهسعود بارزانی ل هه مبهری وی فهتوایی دا بی ههلویت نهما و داخازا پاراستنا جانئ کوردیت رۆژناقا کرل هه مبهری گهفتیت تیروریستان و ئەفه و دپشکه کا دیترا فلیپس دیبژیت: سهرکردایهتیا سیاسی یا کوردستانی هه می ههول و بزاف کرن دا کو عیراقتی بیته وهلاته کی فیدرال و

دیموکراسی، بهلی چ جارن سهرکردیت عیراقتی ل سهر سوژا خو نه ماینه و نافبری ئافریی ددهته جهجهکرنا مادئ ۱۴۰ کو تا نوکه نههاتیه بجهئینان و رهوشا کهرکوکی ههر وهک خو مایهفه.

دهیید فلیپس دیبژیت: هیبژیت پیشمه رگی کوردستانی مل ب ملی هیبژیت ئەمریکی رول هه بوو دهه لومشاندنا رژیما سهدام حوسین دا و تا نوکه ژی ئیک وهلاتی ئەمریکی ل کوردستانی نههاتیه کوشتن، بهلی واشنتون وهک پیدقی پشتهفانی ل بهرژموندیت گهلی کورد نه کریه و تا نوکه ژی ههریما کوردستانی یا ل ژیر گهفت حکومهتا عیراقتی دا، لهوا دقتی ئەمریکا دقتی دهمی دا فروتا فروکتی ئیف ۱۶ و تانکتیت پیشکهنفتی بو عیراقتی راگرت.

د راپورته کی دا کوفارا ئیکونومیست ئافریی ددهته رهوشا ئیمناهی ل کوردستانی و ب جهه کی پری ئارامی و ئیمناهی دبینیت و دهه مان دمدا سهرکهفتا هه لبزارتیت قی دوماهی ژی ل کوردستانی وهک قوناغه کا باشا دیموکراسی ل قهلهم ددهت. ههروهسا ئیکونومیست ئاشکرا دکته کو نه ئارامیا وهلاتیت دقهه ری ب تایهتی عیراقتی و سوریا، کارتیکرنا خو یا ل سهر هه می دقهه ری هه، بهلی ئەف رهوشا ل قان ههردوو وهلاتان کیهترین باندورا ل سهر کوردستانی هه، هه رچه بنده نیبیکترین جهه بوو قان ههر دوو وهلاتان.

هانس ئارتس د مالپه ری WPR دا سهروک بارزانی وهک گرنگترین که ساتی سیاسی ل رۆژهه لاتا نافین ب ناف دکته و دیبژیت: ههتا نوکه بارزانی یاریکهری سهرکه کیه دناف دراما قی وهلاتی دا. ههروهسا ئارتس دیبژیت: سهروک بارزانی پشتهفانی دان ئەردوگان و ل دژی ههزا مالکی و ئیرانی راوستان ژبوو ئیخستنا بهشار ئەسه د و دهه مان دمدا چه ندین په نابهریت سوری ل کوردستانی قهحه واندن و ژلایی چه کداری و راهینانیت لهشکریشه دهستهک دا رۆژناقی کوردستانی و ب قی رهنگیه کو بارزانی بوویه جهی باومریا وهلاتیت رۆژناقی و تورکیا و واشنتون.

نیویورک دلی جیہانا شارتانیی یه

۹: (ہمزی ناکرہی)

بالیوزخانیت ئەمریکی ل دمولہتیت وان !
ودہمی ژ فروخکانی دمردکھی دی رییت
بہرفرہ بینی وروباری (ئاست) زیدباری
دہریاچہ وروہریٹ ئافی ل دوورماندووری
باژییری نیویورک، پستی هنگی دی ئافاہییت
بلند بینی ییت دگہنہ عہورا، ب تہرزہکی
گہلہکی جان وخلکی باژییری نیویورک
دیین کو باژییری وان چہندین روشہنبیرییت
تیدا ہین وکی ہمی باژییری ئەمریکی
و ہرروسا دیین کو روشہنبیریا وان یا
ومارگری ژ رمہیت کولینیا لیزما ہولہندی
وئینگلیزی وچیدبیت چ جارا دہزرا (پیتہر
مینوت) دا نہاتبیت یی کومپانیا (ویست
ئیندیا) یا ہولہندی ئەو ہنارتی ل دەسپیکیت
چہرخی ہقدی دگہل پتر ژ ۲۰۰ کەسیت
ہولہندی، داکو گزیرتا مانہان بکریٹ
ژ ہوزیت کەناری ییت ہندی ب بہایہکی
کیم ۲۳ دولار و ۷۰ سہنتا کو ئەف گزیرتہ
دی بیتہ ئیک ژ مہزنتین باژییری جیہانی
ییت نافدار، روبہری فی گزیرتی ئەفروکہ
۲۲ میلیت چارگوشہنہ وبہایی عہردی ل

دیتہ ودروشمی وی بوویہ (نہباومری پیکرن ب
خەلکی دیتہ ہەرگاف وھتا ہتا) تاییت
ئەگەر ئەف کەسە عہرمب بن یان موسلمان.
مرووف ہست ب فی چہندی دکەت
دہمی دہیتہ فروخکانا (جون کینیدی)
چونکی کامیریٹ چافدییری دوشچوونا
ریشینگا وسەروسیماییت وان دکەن وشارمزا
ژی وان ئەنجاما شلوفہدکەن ییت گریڈای
ب کەنیی یان خوشیی یان بیزاریی ول دویف
وان بہرپرسیت ئاسایشی بریاریت خو ددەن،
ہەر وەسا دیشچوونہکا زیدہ دہیتہ کرن بوو
سەر وچاقیٹ عہرمبی وئاسیایی وپتر دوشچوونا
دروستیا فیزیٹ وان دکەن بہری بگہنہ
پہنجەرکیٹ پاسپورتا ! ول دەف ویستگہہا
دوماہیی ئەفسہری پاسپورتا ہویردہکاریت
فیزا چہیک دکەت وپسیارا خودانیٹ
وان دکەت ل دوور سروشتی کاری وان
وئەگہری سەرمدانی بوو ئەمریکا ول دوماہیی
شکلہکی بو دگریٹ وشوینتلا ئەلکترونی
ومردگریٹ، ہەرچہندہ بہری هنگی پیرابونیت
ب وی رەنگی ییت دگہل ہاتینہ کرن ل

ی سہرا باژییری نیویورک بدەت دی مینتہ
حییہتی بہرامبہر ہەقدژیٹ تیدا ہین،
نیویورک دہیتہ پەسنکرن ئیک ژ مہزنتین
وجوانترین باژییری جیہانی، ژناف ۲۰ باژییریٹ
دیتریٹ جیہانی، بەلی دہمی مرووف سہرا فی
باژییری ددەت دی زویکا ہەقدژیٹ وی بینیت
دی ہندەک تەخا بینی زەنگینترین مرووفین
جیہانی لی دژین وھندەک تەخیت دی ہەژاریٹ
ئەمریکا لی دژین، ہەرروسا ئەف باژییرہ ہمی
روشہنبیریٹ جیہانی بخوفہ دگریٹ! ئەف
باژییری ہیژ دنالیٹ ژبەر کریارا رویدانیٹ ۱۱
سپتەبەر وسەرباری بورینا پتر ژ دەہ سال ل
سەر وی رویدانا ب ترس، بەلی ہەر نیویورک یا
شکەستی یه ژبەر ژناقہرنا ئیک ژ ہیماییت
وی ییت نافدار، ہەردوو بورجیت سەنتەری
بازرگانیا جیہانی کو شانازی پیدکر،
لہوا ئەفروکہ لایہنی ئەمنی یی زالہ ل سەر
رەفتار وسەرمدہریٹ وی دگہل خەلکیٹ

وهكى باژيرى سهربخو ليها تيه ژ پشكيت ديتريت باژيرى نيويورك.

و نيك ژيتاليت نهمريكا دخارنى دا نهوه (عهلوك) حهشاندى بخوون ل جهژنا سوپاسيى، ل روژا پينچ شه مبي چارى ههشا نوقه مبه زهر ساله كى و وهكى نه دم دزانين كو ملله تى نهمريكى ملله ته كه كه ژ خارنى دكهت ولهوا قهلهوى ل دمه وان يا مشهيه.

تاخى مانهاتن نافدارترين تاخه ل نيويورك نهوژى پيكهاتيه ژ گزيرته كى دنيا باژيرى دا ومهزنترين ورهيزاترين هوتيل و خارنگه و خانى ل ويژى ههنه، ههروسا پاركا (سنترال پارك) كو هه كهسه كى سهرمانا باژيرى نيويورك بكهت دقيت سهرمانا قى پاركى بكهت، داكو بينيت چهوا خهك ژ هه مى توخما دهميت خو ل ويژى دبورين.

باره گايى نه تهويت نيگرى وبازارى كاغزيت دارايى (داوجونز) دكه قيته تاخى مانهاتن، زيدهبارى سهنته رى بازركانيا جيهانى كو نوكه (گراوند زيرو) ل جهى وى يه، وهكى مهزارهك ويهيكه ره كى بيرهاتى.

ول باشوورى روژه لاتا گزيرتا مانهاتن ل دهف جادا هادسون مهزنترين خرقيه بوونا جوها يا هه، موزمخانا جوها و خارنگه هيت خارنى ددنه جو هيت دهين ژ نوروپا روژه لاتا، تايهت ژ روسيا وپوله ندا و نوكرانيا ورومانيا و دژواركاريت جوها ب جلكت خوفه ل ويژى ب نازادى دگه ريت.

ژ هه قديت ل نيويورك نهوه تاخى (بروكلين) ته خا هه ژار لى دزين و ته خيت ناقجى ل تاخى (برونكس) دزين ول تاخى (مانهاتن) زمگينترين مروقيت جيهانى دزين. زيدهبارى هيژاترين هوتيل و خارنگه و خانيا. و دهمى مروف دچيته باژيرى كهفن ئافاهيى (نيمپايه رستهيت) دبينيت، كو نيكه مين ئافاهيه ب گه هيته هورا دهيت ئافاكرن ل جيهانى و ژ (نيمپايه رستهيت) تو دشى هه مى نيويورك بينى، زيدهبارى گزيرتا مانهاتن ويهيكه رى نازادى يى نافدار يى هاتيه ديزاينكرن ل فرنسا، كو دا چيته مصرى بهرى بهيته دمرگه هى نيويورك وهك سيمبوولهك بوو نازادى. و نه گه ر مروف بهرف باكورى بچيت دى موزمخانا (متروپوليتان) بينيت، كو هونه رى مصرى و ناشوورى ويونانى ورومانى و نه فريقى، بخوفه دگرى، زيدهبارى كارين سهردمى رابوونه قى وهوله كا تايهت ب هونه رى نيسلامى قه، بهلى تشى بالكيش تيدا په رستگه ها دنده يا فرعونى، كو ب ديارى مصرى دابوو نهمريكا، پشنى نهمريكا پشكدارى كرى درزگار كرنا شوينه واريت نوبه ل ساليت شىستا ژ چه رى بورى.

ويژى يى گه هشتيه 60 مليار دولارا ول دسپيكى هولهنديا ناقى (نهمسترداما نوى) دانابوو سهر (نيو نهمستردام) بهلى نينگليزا بهرى دو ماهيكا چه رى حه قدي، پشنى ب سهر كه فتن ل سهر هولهنديا ناقى (نيويورك) دانا سهر قى گزيرتى وهه تا نه فروكه نهف نافه مايه. نيويورك پيكدهيت ژ چار تاخيت ب ناف و دنك، نهوژى برونكس و كووينز وبروكلين وساتن ئايه ند، زيدهبارى تاخى مانهاتن يى نافدار كو زمگينيت نهمريكا وجيهانى لى دزين و تاخيت ديتر هه ژار لى دزين.

وهه رچهنده ئاينى مه سيجى، ئاينى پرانيا خهلكى نهمريكايه، بهلى نهمريكا چ (ئاينه كى فه رمى) نينه و دناف جقاكى نهمريكى دا چه ندين ئاينين ديين ههين، وهكى نيسلام ويه هودى و بودى و هندوسى وسيخى وزمانى نينگليزى زمانى نيكى يه ل نهمريكا و زهه ميا پتر دهيت ب كارنيان بوو دان وستاندنيت روژانه و نيك ژ مه رجيت و مرگرتنا مشه ختا ييت دفين ره گه زناما نهمريكى و مرگرن نهوه زمانى نينگليزى بزنان و پشنى نينگليزى زمانى نيسپانى دهيت و دهيت هيركرن ل قوتابخانا تايهت ل ويلايه تيت باشوورى، كو هه زماره كا مه زنا نيسپانا لى دزين، زيدهبارى باژيرى (نيوجرسى) و نهلينوى و نيويورك) و هه رچهنده عه رب زى ييت ههين ل نيويورك بهلى زمانى عه ربى نهى به رنيساه، بهلكو گه لهك زمانيت ديتر ب سهر عه ربى دكهفن، وهكى ئيتالى ويونانى وپوله ندى، هه رچهنده ئاخفتكهرى ب فان زمانان دكىم دين، ژ بهركو زاروكيت وان ب تى ب نينگليزى دئاخفن وهه رچهنده عه رب ييت ههين ل نيويورك، بهلى كارى گه رى وان يا روشه نبيرى يا كي مه، ئانكو گه لهكا سنورداره و يا حه لياى دناف تيتال و روشه نبيريا نهمريكى، ژبلى باژيرى نيوجرسى كو گه لهك عه ربى لى ههين وشوين تبليت وان دديارن ل سهر گه لهك جهيت بازركانى، كو ناقيت عه ربى ييت ل سهر ههروسا چينى زهه مى جاليا كارى گه رترن، پشنى جوها و كارتيكرنا وان يا مه زنه دبازارى پارهى دا، ژ بهر كونترولكرنا وان ل سهر كومپانى و بورسه وپانكا ل نافدارترين جاديت نيويورك (وول سترى) ! كو نيمبراتوريا پارهى بخوفه دگرى، زيدهبارى دسته لاتا وان ل سازيت راگه هاندنى، و تاخى چينى دهيت هه ژمارتن نمونه بوو رنكينا روشه نبيرى ل نيويورك و تيدا خارنگه هيت چينى و جهيت فروتا زمزمواتى و ماسيا و جهيت فروتا نه نتيكيت كهفن ژ ناسيا و چينى دبه لاقه نه و تاخى چينى

چوچی و کدیجی پارچه کا حصہ ن سہن اہیم رومان

حسہن ئیبراہیم ژدایکبوی ۱۹۶۶ء ل گوندی کیٹلا سہر ب قہزا سیملی یہ، خواندناخوہ یا سہرتایی وناقنجی و نامادہیی ل سیملی ب دوماہی ئینایہ، دەرچوی پیمانگہا (تیل و بی تیلہ)، دستپیکا وی یا نقیسینی قہدگہریتہ دستپیکا سالیٹ ہشتییان، ئیکہم بہرہمی خوہ چیروک ب ناقی کہچہل ل سالا ۱۹۸۵ء روژناما هاوکاری دا بہلاقکری یہ، خودانی ۸ ہشت رومان و ۵ کومیٹ چیروکایہ، چہندین قہکولین و بابہتیت رخنہیی ل سہر بہرہمیٹ وی ہاتینہ نقیسین، ژسالا ۱۹۹۲ء وەرہ ئەندامی ئیکہتی یا نقیسہریت کورد/دھوک ییہ، ژ سالا ۱۹۹۵ء وەرہ ل وەلاتی ئەلمانیا دژیت، ئەندامی دامہزرینہری ناقہندا کولتوری کوردی یہ ل باژیری نورہنبیرگ ل ئەلمانیا، ژبوو نازراندنا چہندین پرسا ل سہر رومانا دہقہری ئەف چاقپیکہتنہ دگہلدا ہاتہ کرن

ہەقدیتن / کیشی عارف

* باوهر بکه، ئەز گەلەکی یی درۆمانا مەموو کەو بەردا
و یا ئەقین و ئەنفال دا گریایم.. ئەری باوهر بکه، هەتا
بەری سپیدە یی دگەل ئازاد وشێرو مایمە هشیار. ویاری
ماچ ل سقیتلانی باراندینە... دگەل فەجا بەرلینی
کریه هەوار و دگەل سیلاقی نقستیمە. تە ب قیتن یان
نەقیت، دئ بیە پارچەکی ژ کیشە و ئاریشین کاری فوہ.
دئ بیە دیدەقان و گەلەکی جارا پشکدار دەر تاوانەکی
دا. دئ بەدنگی بلند کەیه گری... دئ کەیه کەنی... فەو
دئ ژتە سل بیت... دئ سەرکیشیا ئەقینی کەنی...

باش بیی ژدایک دبن. گورمپانا ئەدەبی
یا پرە ژ ناف و رۆمانییت هەژی...
ئەو گەنجییت نەو دەستی نقیسینی
هەی، خۆدان هزر و بیریت گەشن.
شیانییت مەزن هەنە و ئەز پشت
راستم، پاشەرۆژا رۆمانا کوردی دی
یا گەش و سەرفەراز بت. لی بارەک
گران ل سەر ملیت گەنجی نەو یە.
دقیق پتر بخوینت و لیگەریانی بکەت.
باش ئاگەھ ژ دەرۆبەری خوە و جیەانی
هەبت، ژیان یا بلەزە و خوە ل کەسی
ناگریت.

*رۆلی ژنی چاوا دینی نقیسینی دا
ئەری یا ئازادە؟

ب/ جۆداهیا ژن و میرا نینە، تاییەت
دواری نقیسینی دا. ژن شیایە هەتا
رادمیەکی جەھێ خوە بگریت و قەلەمی
باش و دیار هەنە. هەرچەندە نە دناستی
داخواز دانە... ئازادی... ببورە، کەس
ژمە یی ئازاد نینە. بەری هەر بابەتەکی
ئەم دەست پی بکەین. هەر ئیک ژمە بوو
خو هزار سانسور و پۆلیس و دادگەهان
د مەژی خوە دا بەرھەفدکەت. دەهان
ریگر و کوژەک و نانبران بەرچاڤ
دکەت... دین و دمولەت و تیتال و
ناموس و... ئەقە یا بوویە دیارە و
ئیش. دقیت ئەم چارمیەکی بو ببین.

*بەرھەمیین تە چەندن وەر
بەرھەمیەکی تە تاییەتمەندیەک، یان
بیرھاتنەک ل دمفتە هەیه؟

ب/ من هەشت رۆمانییت چاپکری
هەنە و نەو چار رۆمانییت دی دبەرھەفن
ل بەندا مەردەمیەکی دا بدمتە چاپی. و
هەروەسا پینچ کومییت چیرۆکان بیی
چاپکری هەنە و نەو پتر ژ کومەکی
یا بەرھەفە بو چاپی. کیشە نە ئەقەیه.
کیشە کەسی ئاگەھ ژ مە نینە.
هەر رۆمانا چاپ بوو، تتی چەند کەس
دیین و چەند کەس دخوینن. و چەند
دانەیهک دئینە چاپکرن و هەقال دبەنە
مالییت خوە دقەشیرن. رۆژانە گەلەک
کەس پسارار رۆمانییت مە دکەن. ل
پەرتوکخانا نەماینە. یا فەر ئەو رۆمانییت
مە. دوبارە بەیئە چاپکرن. ئەقە ژ
ئەری و مزارمتا رۆشنبیریە و مزارمتی
ئاگەھ ژ مە نینە...

بەلی... هەر بەرھەمیەکی تاییەتمەندی
خوە هەیه. ئەز وەسا هزر دکەم. هەر
پەرتوکەکا من، وەک زارۆیەکی منە.
من هەموو وەک ئیک خۆش دقین. لی ئیک
پتر من دکەنیت و ئیک بو من گازندا

ب/ ل گەنجاتی من و پشتی من
چەند رۆمانەک خواندین. من قەت
باومرنەدکر و هزر ژ نەدکر، ئەز
جارەکی رۆمانی ب نقیسیم. ئەز گەلەک
ترسیام و من ب سالا هزر دق چەندی دا
کر. هەتا شیایم بریاری بدم و رۆمانی
ب نقیسیم. هیشتا ئەز دترسم و ئەز نزانم
کا ئەز چەند یی سەرکەتی مە، رۆمان
کارەکی گەلەک مەزنە. دمریایەکا
کویر و پری پیلە. نقیسەری نەمەلەقان
هەر زوی دی بن ئاف بیت... پشکا دی
یی پساری. ئەز باومردکەم، گەنجاتی
من و یا بەرپتر یا گەنجیت دمقەرا مە،
گەلەک یا جودا بوو. ژبەرکو دمقەرا
مە دناقا گورمپانا شەری عەرمبکرنی
دابوو. مە گەلەک شەر دکرن. شەری
مان ونەمانا زمان و جە و کەسایەتی.
هەر زوی، مە هەست کر وەلاتی مە یی
داگیرکریە. ترس و شەری بەردەوام.
ئەم ژ یاری و بچووکتیی بیبارکرن.
ئەم کومەکا گەنجان گەهشتین
ئیک و کاری مە بو خواندن و سیاسەت.
و نقیسین. دبیت کەسی ئاگەھ ژ مە
نەبیت. وەک نەو کەسی ئاگەھ ژ مە
نینە. بەلی مە باش دزانی مللەتی مە یی
تۆشی قرکرنی و ژناقچۆنی دبیت. مە
باش دزانی ئەم یی شەرەکی گران،
دگەل دروندترین دۆژمن دکەین. و
نقیسینی مە شەدی قی چەندی نە...

*رۆمانا قی سەر دەمی چاوا دینی
وگەنجی نەو دەستی نقیسینی هەی
چاوا دینی و چ بکەن باشە..؟

ب/ رۆمان دقونانغا و مرار و
گەشەکرنی دایە و گەهشتیە
لوکەکا باش. رۆژ بوو رۆژی. بەرھەمی

* تە کەنگی دەست ب نقیسینی
کریه و کەنگی ئەف هزرە ل دمف
وہ پەیدابوویە؟

ب/ ئەز نەشیم ب دروستی دەمی
پەیدابوونا هزر نقیسینی دیار بکەم.
بەلی ئەز دشییم بیژم، ل دەستیپکا
سنیلەیی من هەول دا تشتەکی جودا
بکم. وەک هەر سنیلەکی، من دقیا
یی دیار و بەرچاڤ بم. پشتی برایی
من یی مەزن، خەلیل، ل دەستیپکا
سالییت هەشتیان گەهشتیە شۆرەشی.
کومەکا پەرتوکیت ناقدار و گرنگ
بوو من هیلان. ل وی دەمی پەرتوک
دکیم بوون، و گەلەک ژوان پەرتوکان
دقەدەمغە بوون. وەک دنیا نەدیتیان، من
ئەو پەرتوک ئیک ئیکە خواندن. ئەز
کرە مەرۆقەکی دی. هزر و بوچونیت
من هاتە گوهورین. من هەول ددا
ژ کەفلوژانکی خوە دمرکەقم.
تشتەکی بکەم. من نەشیا وەک برایی
خوە بگەمە شۆرەشی. من دەست دا
قەلەمی شۆرشەک بچوووک وەک خوە،
دناف دل و هزریت خوەدا کر. ل وی
دەمی، هەر کارەک دژی داگیرکەری
شۆرەش بوو. ئەم کومەکا هەقالا
گەهشتین ئیک. مە گازندە و پەرتوک
کاریت خوە دگەل ئیک دگوهورین. ل
دەستیپکا سالییت هەشتیان، من دەست
دا نقیسینی و من هەر ل دەستیپکی
چیرۆک دقیسینی. چیرۆکا من یا ئیکی
سالا ۱۹۸۵ دپۆژناما هاوکاری هژمار
۷۹۱ دا بەلاف بوویە...

* دەمی تو گەنج تەمەزدرکر
جارەکی بیە رۆماننقیس و گەنجینیا
تە یا چاوا بوو وەکو کورەک..؟

مۆداهىيا ژن و
مىژا نينه، تاييهت دواړى
نقىسىنچ دا. ژن شيايه ههتا

رادهيهكى جهى فوه بگريت و قهلهميت
باش وديار هه نه. هه رچه نده نه دئاستى
دافواز دانه... ئازادى... ببوره، كهس ژمه
يى ئازاد نينه. ، بهرى هه ر بابه تهكى ئه م
دهست پى بكهين. هه ر ئيك ژمه
بوو فو هزار سانسور و پوليس و
دادگه هان د مه ژيى فوه دا
به ره هقدكهت

دكهت و
ئيك خوه شرين
دكهت و يا دى خوه نازدار دكهت...
*تو زيدمه تر دگه ل رومانى گرياي
يان كهنى ، گريا مروقى دهيته نقيسىن
يان كهنى؟

ب/ ئه رى... باومر بكه، ئەز گه لهك
يى درۆمانا مه موو كهو به ردا و يا ئەفنين
و ئەنفال دا گرياييم.. ئه رى باومر بكه،
هه تا به رى سپيده يى دگه ل ئازاد وشيرو
مايمه هشير. ويارى ماچ ل سقيتلانايى
باراندينه... دگه ل خه جا به رلىنى كرىه
هه وار و دگه ل سيلاقى نقتيمه. ته ب
فيتين يان نه قيت، دى بيه پارچهك ژ
كيشه و ئاريشين كارى خوه. دى بيه

ديدمشان و گه لهك
جارا پشكدار دهه ر
تاوانه كى دا. دى
بدمنگى بلند كهيه
گرى... دى كهيه
كهنى... خه و دى ژته
سل بيت... دى سه ركه شيا
ئه قينى كهى...

*ئه و كهسى رومانى
دنىسىت ب هزرته يى چاوايه، چاوا
سه رده مرى دگه ل به يته كرن؟
ب/ رۆماننقىس، مرۆقه كه، مه ژيى
وى هه ردم ليگه ريانى دكهت. دبیت
هه مى مرۆف دووسا بن به لى يا جودا،
هه ر تشتى رۆماننقىس دبىنيت، هه ر
پويدانه كا دناقدا بيت. هه ول ددهت،
دسه رى خومه دا كوپى بكهت. ووسا
هزرده كهت، درۆمانا به يته دا دى بكار
ئىنيت. گه لهك جارن، پتر ژ دووسى
رۆمانيت ئاماده دسه رى دا دكهلن.
هندهك جارن، وهك كهسايه تى رۆمانا
خوه دمه ررينى دكهت. دقيت هه قال و
دموروبه ريت وى، قى چهندي بزنان.
*تو ل مال يى چاواي، دگه ل

زاروكيت خوه هه قزينا خوه؟
ب/ ل مالا مه، باب و كور و كچ و
ژن. هه مى هه قالييت ئيكين. هه ركهس
ژمه دزانيت كا وى چ دقيت و چ ل سه ر
وى يه. گازنده تنى ژ بوو باشتكرنى
دئيت كرن. كهس ژ مه. رۆل و هيژ و
شيانيت خوه دژى يى دى ب كارنائيت.
دقيا با ته ئەف پرسه ژ وان كرىا... به لى
باومر بكه، ئەز خوشتقىي مالى مه...
* هه ركهسهك دشيت بيت
روماننقىس؟

ب/ نه... من گوت نه. ئەف نهيه نه
ژ بوشاتىي دبىژم. نقيسىن رۆمانى. نه
تنى پركرنا لاپه رايه. رۆمانى، هزر و
زانين و خواندن و ليگه ريان بوو دقيت.
يا ژ هه ميا فه رتر، بيهنه كا فره و دم
و جه، به ره هفى بوو دقين... رۆمان نه تنى
نقىسىنه، رۆمان پيشهيه . رۆمان كارهك
مه زنه. شيانيت مه زن بوو دقين. خواندنا
به ردموام، ليگه ريان و سه فه ر و ديتن و
به ره هفى بو دقيت. و ل داويى دبىژم،
رۆمان و هه ر كاره كى دى يى ئه مبه ي.
كاره كى نه بوويى و نه ديتى نينه. مرۆف
دشين هه مى كاران بكهن.

ههژين نهوزاد : گهلهك كچ ههفر كيا

ههژين نهوزاد

ئهكتهرا كورد ياكوو ل سالا ۱۹۸۸ ل سلیمانی چاڤیت خو ل دونیایی فهكرين و ئیکهم کاروانی وی دناڤ ژيانی دا دهست پی کر. ههژینی وهك پرایا کچان خهون بوو پاشهروژی ههبوون، بهلی دقیا گهلهك قوربانی دابان بوو گههشتن ب وان هیقیان. ههژینی ههزا ئهكتهریی ههبوو ودقیا وهك ئهكتهرا هولیودی ئهنجلینیا جولی که سایهتیهکی بوو خو ئاڤا بکهت وشیا ددهمهکی کیم دا جهی خو دناڤ هونهری کوردی دا بکهت و بیته ئهكتهر. ههژین نهوزاد ل سالا ۲۰۰۸ وهك راگههاندکار، کاردکر و پاشان قهستا جیهانا دارامایی کر و ئیکهم پشکداری کرنا وی ژی د زنجیرهیا ساتهکانی ژیان دا بوو وهك ژیان بخوو ژی دیژیت بهرامبهر وان کاریت من کرین گهلهك ریژ لینان ل من هاته کرن و چهندين دیاری من بدهست خوقه ئینان

دیدار: زیدان سوومی

د دیدارهکی دا ههژین بو کوقارا سیلاف ب قی رنگی بهرسقا چهند
پسیاریت مهدان

ل دوور دستپیکا کاری خو پی ئهكتهریی گوت:

من ژ نشکهکی فه کاری ئهكتهریی کر، بهلی من گهلهك ههز
دکر ئهز تاقي بکهم وب خوشحالی فه ئهز یا سهركهفتی بووم
بو ئیکهم جار من دکلیپهکا دیاری قهرمداغی دا وهك ئهكتهر
پشکداری کر پاشان ئهز چومه دگهل کومپانیا مهستی فلم
و وان گهلهك هاریکاریا من کر و دوماهیک کاری من ژی
درامایا (ساتهکانی ژیان) بوو کو دقئ رههزانئ
دا دهاته نیاشادان و تیدا من چهندين رولییت
جودا گیرینه

ل دوور ههزیت خو بوو رنگیت
درامایی رول گیرانا چ کچ بگیریت
دیژیت:

زیدمتر ههش کاری ئهكتهریی دکهم
چونکی بینهر زیدمتر دی ناخی ته بینیت و ئهز
ژی وهك ئهكتهرهك ددرامایی دا پتر دی شیم
ههستییت خو دیارکهم دکاریت خودا، ههس
رولی کچیت سهردم بگیریم دا یا نیژیک بیت ژژيانا من و دا بشیم باشتر
زارقه کرنی بکهم.

ل دوور پشکداری کرنا وی دفلم و دراماییت رومانسی گوت:

نهخیر ئهز نهشیم فان رولان بگیریم، چونکی دژيانا من یا تابهتی دا ریك ل من
یا هاتیه گرتن نهشیم فان جوهره رولان بگیریم
د کاری خودا تو توشی چ ئاریشهیهکی بوی ۹.

من دکاری هونهری دا دکهن

جوانکاری کهم و دماوهکی نیک دا دی من ب ستایلهکی گهلهکی جودا بینن و ئەز گهلهکی ژێ چهژ گوهورینا دکهم و ب راستی جوانی گهلهکا گرنگه بوو ئەکتهرا کچ، چونکی نیک ژ مەرجهت ئەکتهرا سهرکهفتی جوانی یه، پاشان جلك و ئەز ب کسهکا و سوا یا بهرنیاسم کو بهردموام جلكیت نوی دکهمی و ئەو جلكی من کره بهرخۆ، ئەز دوباره ناکهم فه

چهژ کیش ئەکتهری دکهی؟

ئەز گهلهک چهژ ئەنجلینا جولی دکهم، بهلی ئەز گهلهک تهماشهی فلم و دراماییت لوبنانی دکهم

دکاریت من دا چ ئاستهنگهک و ئاریشهک بوو من دروست نهبوویه و ههر تشتی من قیایی ئەزا گههشتیمی ئەفه ژێ ب ئەگهری شیانییت من بوو.

ههر دیسان ل دوور کاریت خو بییت ریکلامی دیبزییت

ریکلام شتهکی گهلهکی گرنگه ئەز گهلهک چهژی دکهم، چونکه یا ب ساناهیه و ئەوا ته بقییت تو دشیی دچهند چرکهیهکان دا بگههینی، ههر ژ بهر فی چهندی ریکلام تشتهکی گرنگه

د چ رهوشهکی دا دی دستان ژ کاری ئەکتهری بهردمی؟

دی وی دهمی هیلم دهمی دیبزیته من کاری هونهری بهیله و ژيانا خو بوو من ترخان بکه وی دهمی ئەزا بهرههقم دستان ژ کاری هونهری بهردم

ته ههفرک هههه یان نه و ههفرکیا دناف بهرا کچیت ئەکتهر دا چاوا دینی؟

ههفرکی گهلهک یا ههه و بهردموام کچ ههفرکیا من دکهن هندهک ژ وان ب خوشی ههفرکیا من دکهن و هندهک ژوان ژێ ب رفق و کهرب و کینی ههر بقی چهندی ئەز هند گوهداریا وان ناکهم چونکی ئەز ههفرکیا کهسی ناکهم

تو ژ چ توره دبی و چ تشته دلی ته دشکینیت و ب چ تو دلخوش دبی؟

گهلهک زوی توره دیم و زوی ژێ ئاشت دیم و ب وی چهندی دلخوش دیم دهمی هاریکاریا کسهکی دکهم خوشترین تشتی ژيانا من دا ژێ ئەو دهمی ل کهنالی جهماومر من بهرنامهکی مروقی پيشکیش دکر و من هاریکاریا زاروکیت نهخوش دکر و نوکه ژێ ئەز مژویلی پروژیهکی دی یی ب فی رنگی مه بوو زاروکیت بی دیک و باب ودخازم بشیم هاریکاریا مروقان بکهم.

ته نشتهگهرییت

جوانکاری کرینه ؟

جوانی چهندا گرنگه بوو

ئەکتهرا کچ..؟

بهلی من گهلهک

نشتهگهرییت جوانکاری بییت

کرین و بهردموام ژێ دی نشتهگهرییت

نامه‌کا وهفاداریی دیباری بو گولستان پهروهه

نه ل هزرا مه و نه ل هزرا گولستان پهروهه، خهونا مه ههردوکا هاته
 فه، دمی روژهکی ژ روژان گولستان ب خهملای خو یا شوخ و شهنگ فه بوویه
 میهشانا گوندی دیرمشی، نهو گوندی وهکی ههمی دهقهریت کوردستانی
 گولستان ب قیانهکا مهزن بوو دمههکی دریز دناف دلی خو دا حهباندی و
 وهکی دایکهک، نان خویشکهک، نان سومبولهکا پیروز ناسگری
 وی روژی گولستانا مهزن زی باومر نهکر کو نهغه راستی یه، چونکی
 خهونا وی زی ههر وهکی خهونا گوندی دیرمشی و ههمی کوردان بوو
 .. هیف کره کهفر و چیباییت دیرمشی و ب مهندههوشی فه پهسنهکا
 مهزن بوو کر، وی روژی مه پهسنا وی قهیل کر، چونکی ژدلهکی پاقر
 دهرکهفت، لی نهم زی دی ل دلهکی پاقر پهسنا دایکا خو کهین هیفی یه
 نهو زی قهیل کهت

دهمى فهون دهينه فه

موسا دیرهشی

نهو جهی ههمی موری و په‌رییت جیهانی
 به‌رامبه‌ر ته لاواز و کیم دبن
 و روژێ هزار جارا فو بوو ته د چه‌مین
 نه‌ز دێ ل په‌یقیت ته ییت مه‌زن ده‌ستپیکه‌م
 .. و ل ویرێ دێ سه‌رهاتیا ته فه‌گیره‌م
 دهمی دبه‌ر رستکیت پیتیت مه‌ژیکرنا مه‌زن بو وه‌لاتی ته
 و ل گه‌رده‌نا ههمی نه‌قینداریت فی وه‌لاتی وه‌رتین
 و ب ره‌ونه‌قا ته فه د مین
 .. هوساقه مه‌زناتیا ته زوی دیار دبیت
 تو دچی په‌ دناف ره‌ج و گیانی ههمی دلسوژیت فی وه‌لاتی دا
 و قیانا ته مه‌زن دبیت
 .. تو ژ راستا گولی و گولستانی
 .. رویدانه‌کا میژوی یا مه‌زنی
 .. د ناک فی دهمی دا تو وه‌رچه‌رفانی
 ب درێژاهیا صالان
 نه‌ف ملله‌ته ل به‌ندا ته‌یه
 و تو ژ ی بو وی هیژی و زه‌قه‌ری و هیشی و ژفانی
 له‌وما تو یا بوویه ژیدهر و سه‌روکانی
 ژ فوراگری و باوه‌ری بوونی تو فودانی
 .. ته گه‌له‌ک په‌سنه‌کا جوان بو پیبیاییت وه‌لاتی فو کرن
 .. لی تو ژ ی ل جوانی و بلنداهیا قان پیبانی
 .. ژبه‌ر هندێ تو فه‌فر و سه‌ربلندی و شانازی
 و دێ مینی چیا و روژ و هه‌یف و بلنداهیا عه‌سمانی
 دێ عه‌رشێ ته ب چاف و بره‌یت فو رائیفین
 و ژ نه‌قرو پیقه دێ بیژینه ته
 تو سه‌روه‌ری و تو ریبه‌ری و تو سولتانی
 .. تو فاتینی

۲۰۱۲

کچا مه‌زن ... ژنا به‌رکه‌فتی و هیژا
 نه‌ز دێ ل کویراتیا چاقیت ته ییت زه‌لال ده‌ستپیکه‌م
 .. و ل ویرێ دێ سه‌رهاتیا فه‌گیره‌م
 نه‌و جهی نه‌فشی وه‌لاتی ته جیهانه‌کا مه‌زن فه‌دگریت
 و باپیریته‌م مه‌کرانیته‌م مه‌زن و زبیرین دگی‌رین
 نه‌ز دێ ل گرتنیته‌م ته ییت شرین ده‌ستپیکه‌م
 .. و ل ویرێ دێ سه‌رهاتیا ته فه‌گیره‌م
 نه‌و جهی ریژیت روپار و سویلاف و کانی و جو و جو‌بارا
 دناف پارچه‌کا بچویک ژ به‌مه‌شته‌کا فوره‌ستی دا
 د هینه‌ فاری و ژبیانه‌کا بی دویمه‌ی دنافرین
 نه‌ز دێ ل دیمێ ته یی هه‌یقین و روه‌ن ده‌ستپیکه‌م
 .. و ل ویرێ دێ سه‌رهاتیا ته فه‌گیره‌م
 .. نه‌و جهی هوزانیته‌م مه‌مه‌دێ فانی و جیزی و جگه‌رفوینی
 هیلینیت فو تیدا ئا‌قا کرین و وه‌لاتی ته ب به‌رز و بلند د نرفین
 نه‌ز دێ ل به‌ژن و بالا ته یا شوغ و شه‌نگ ده‌ستپیکه‌م
 .. و ل ویرێ دێ سه‌رهاتیا ته فه‌گیره‌م

ژېر ستايلى خويى نوي پەرواز دكەڤىتە بەر رەڤنەيان

ستېرا بەرنامى عەرب ئايدول "پەرواز حوسېن" شىكلەكى خويى نوي ب ستايەلەكى
جودا ل تورېن كومهلهيتى يېن فەيس بوك و تويتهرى بەلاڤ دكەت و دىيەتە جھى رەڤنەيا
جەڭكەرو جەماومرى كورد و بيانى.

پشتى سەركەفتتا وى دېرنامى عەرب ئايدول دا گەلەكان وەسا ھزر
دكر جوانى و رەنگى "پەرواز" ئىك ژ ئەگەرەيت سەرەكى بوو ژبوى
ب ناف و دەرنگيا وى دجېھانا عەرەبى دا، ھەر ب قى چەندى بەردەوام
جەڭكەرىت "پەرواز" چاقەرەي نويترين دەرکەفتىت وى دكر
دا بزەنن دى ب چ رەنگ دەرکەڤىت

"پەرواز" د پەيچى تايەتتى خول تورا جقاكيا تويتهرى و
فەيس بوكى شىكلەكى خويى نوي بەلاڤ دكەت و تېدا
ناقېرى ب چەندىن گۆھورينىت نوي دەرکەڤىت ژ وان
ژى گۆھورينا رەنگى پەرچى و ستويكرنا برى يىت خوو
و دانانا ميكيازەكى جودا و ئەقا ھەنى ژى بوو جھى
مەندەھوشيا جەماومرى "پەرواز" ئى

د كوميىت و بوچونىت خودا ل سەر شىكلى "پەرواز
حوسېن" جەڭكەر و جەماومرى وى وەسا نقيسا بوو كو
"پەرواز" گەلەك يا ھاتىە گۆھورين و ئەف ستايلى
وى نەيى جوانە و دەمى دېرنامەى دا جوانتر بوو و
گەلەك ژوان ژى داخاز ژى دكر قى ستايلى ب
گۆھوريت.

جانى : ھەڤزىنى من ئەز گەلەكا قوتايە

دناف كەلتورى كوردان دا شويكەرن و ژن ئىنانا ب زورى ب رەنگەكى بەرڤەھ يا بەر
بەلاڤ بوو و ب تايەتتى د سەد سالا بورى دا، ھەر ئەڤە بوو بوويە ئەگەرى پەيدا بوونا ئاريشەيىت
مەزن دناف جقاكى كوردى دا دقې بارى دا ھونەر مەندا باكورى كوردستانى "جانى" ژى يا بى
بەھر نەبوو ژقى كەلتورى كو گەھاندىە وى چەندى ل مال و ھەڤزىنى خوبرەڤىت.

"جانى" ۋەك ئىك ژ كچە ھونەر مەندىت مەزنىت كورد دەيتە ھژمارتن د دىدارەكى دا
بەحسنى ژيانا خويا پرى نەيى دكەت و دىيىت: مالا من ب زورى ئەز دژىيى ۱۳ ساليى دا
دابوومە شوى و ھەڤزىنى من ژى گەلەك ژمن مەزنتر بوو، ھەر ئەڤە بوو بوو ئەگەرى وى
چەندى كو ئەز نەشيام خول بەر وان نەخوشيان بگرم و ئەز ژ ھەڤزىنى خو رەڤىم
"جانى" زىدەتر دىيىت : ھەڤزىنى من ئەز گەلەك دئيشاندم و ئەز دقوتام و من ژى
برىار دا ئەز ژ مال برەڤم و من گەلەك نەخوشى دىتن دەمى رەڤينا خو دا لى يا گرنىگ
ئەو بوو ئەز ژ وان نەخوشيان قورتال بويم

ھونەر مەند "جانى" ل سالا ۱۹۷۱ ل باژىرى ئەرزەروم ل دەڤەرا سەرەدى ژدايكبوويە
و ژ سالا ۱۹۹۲ يى وەرە دگەل كچا خول ۋەلاتى ئەلمانيا دژىت.

بوچی سامان شهوکهت ل کوردستانی دهقی بوو

ژيانا پرانيا هونهرمه‌ندان يا تزی ژ نه‌خوشی و ئاسته‌نگ بوویه و دبیت "سامان شهوکهت" هونهرمه‌ندی نوی پیگه‌هشتی ژێ ژفان نه‌خوشیان یی بی به‌هر نه‌بیت، هه‌روه‌ک ته‌بوخوو دبیزیت ته‌ز و مالباتا خو کوردستانی دهرکه‌فتین و مه‌قه‌ستا دهرقه‌ی وه‌لاتی کر ژبه‌ر هنده‌ک ته‌گه‌ریت سیاسی ته‌ز و مالباتا خو نه‌شیاین به‌مینیه‌ ل کوردستانی و مه‌قه‌ستا دهرقه‌ی وه‌لاتی کر، چونکی مالباتا من هه‌می پیشمه‌رگه‌ بوون هه‌ژێ گوتتی یه "سامان شهوکهت" کورێ هونهرمه‌ند "شهوکهت ته‌وفیقه" ژدایکبووی باژیژی هه‌ولێری یه، دیکا وی خه‌لکا باژیژی ئامیدی یه و ویاپی وی هه‌ولێریه‌ پشتی خاندنا سیی نافنجی تمام کری، قه‌ستا دهرقه‌ی وه‌لاتی کر به‌ و نوکه‌ ل وه‌لاتی نه‌رویج ئاکنجیه "سامان" وه‌ک هونهرمه‌نده‌کی نوی پیگه‌هشتی خودان چه‌ندین به‌ره‌مه‌یت هونهری بیته‌ جوانه‌ و بریاره‌ ل فان نیژیکان ته‌لبوو‌ما خویا نوی به‌لاف بکه‌ت "سامان" ل دهرقه‌ی وه‌لاتی مژویلی کارێ خویه، کو خودان خارنگه‌هه‌که‌ و دگه‌ل برایت خو تیدا کاردکه‌ت و باوه‌رناما زمانێ (ئه‌لمانی و روسی) هه‌یه‌ و ل دوور دو‌ماهیك به‌ره‌مه‌یت خوو ژێ "سامانی" راکه‌هاند : ته‌ز یی ته‌لبوو‌مه‌کا نوی دروست دکه‌م ب ناڤی (ریکا قیتی) ژ ۱۰ تراکان پیک ده‌یت ۲ بادینی نه‌ و ۷ سورانی نه‌ و سیاسیا وان هه‌می هه‌فالان دکه‌م بیته‌ هاریکاریا من کرین.

رویدا عه‌تی، عاشقی پیره‌میره‌کی بیوو

ژێدان سوچی
کچه‌ سترانیژا سوری "رویدا عه‌تی" د دو‌ماهیك داخویناییت خودا راکه‌هاند ته‌ز عاشقی پیره‌میره‌کی هندی باپیری خو بیوو، چونکی ل وی دمی من چ ژ ژ یانی نه‌دزانی ب قی ته‌گه‌ری ژێ دیکا من ته‌ز گه‌له‌ک جاران یاقوتایم دچارچو‌فه‌یی به‌رنامه‌یه‌کی کهنالی (الجدید) یی لوبتانی "رویدایی" به‌حسی ژاروکیینا خو کرو وگوت: ژبه‌ر جوانیا من گه‌نجیت تاخی مه‌ هه‌میان جه‌ژ من دکر و چاره‌کی ژێ پیره‌میره‌کی جیرانی مه‌ گوته‌ من تو گه‌له‌کا جوانی و قی چه‌ندی ژێ گه‌له‌ک کارتیکرن د هه‌ستیت مندا کرو ته‌ز بوومه‌ عاشقا وی پیره‌میره‌ی به‌لی دیکا من ریک نه‌ ددا مه‌ ته‌م ژمال ب دهرکه‌فتین رویدایی ژیدتر گوت: دیکا من گه‌ز گه‌له‌ک یا قوتایم و نه‌دایا ته‌ز و خویشکیت من تیکه‌لیا کسیت بیانی بگه‌ین و نه‌دایا ته‌م گه‌له‌ک ژ مال بدمرکه‌فتین ته‌ف چه‌نده‌ ژێ وی بو باشیا مه‌ بوو دا کو نه‌ینه‌ کچیت نه‌باش و بی رموشت "رویدا عه‌تی" ئیک ژ هونهرمه‌ندی نافداریت عه‌رب ده‌یته‌ نیاسین ژ نه‌توی سوری یه‌ و ژدایکبوویا باژیژی (حمص) ی یه‌ و ل ته‌مه‌نی ۱۷ سالی دا ژيانا هه‌قزینی پیک ئینایه‌ و نوکه‌ ژێ خردانا چه‌ندین ته‌لبوم و به‌ره‌مه‌انه‌.

تامر حوسنی دێ بو ریهانای سترانان بیژیت

ژێدان سوچی
دداخوینایه‌کا تابه‌ت دا بو مالپه‌ری (وه‌هن) "تامر حوسنی" ستیری نافدارێ مصری راکه‌هاند "ریهانای" داخاز ژێ کر به‌ ل ئاهه‌نگا ژدایکبوونا وی پشکار بییت و سترانان بوو بیژیت هه‌روسا "تامر حوسنی" راکه‌هاندیه‌ : "ریهانا" یی قیایه‌ ته‌ف چاره‌ ژ دایکبوونا خو ل سه‌ر ته‌رزی عه‌ره‌بی بگه‌ریت وه‌هردیسان "ریهانا" یی بو ئاهه‌نگا ژدایکبوونا خو داخازا دیکورات و خارن و فه‌خارن و سترانیت عه‌ره‌بی کر به‌ و بریاره‌ ده‌قی ئاهه‌نگی دا "تامر حوسنی" سترانان بوو بیژیت دگه‌ل سترانیژا نافدارێ راپی "سنوب دوگ" هه‌ژێ گوتی یه‌ ئاهه‌نگا ژدایکبوونا "ریهانای" دێ ل هه‌میقا به‌یت هه‌ته‌ گه‌ران و تیدا چه‌ندین هونهرمه‌ندی جیهانی دێ پشکار بن ژوان ژێ (جاستن بیه‌ر و جینفه‌ر لوییز و ئاکون)

نوژداري سيلاڤ

پرچ وهریان

- ۵- توشبوون ب هندك نهساخيټ پيستي وهك كهچهلې نهوا ژ هندك پهملوك و بهكترين پهيدا دبیت.
- ۶- توشبوون ب هندك نهساخيان، وهك بهدخوراكي و كيځخوینی و تايان گران (تيفو).
- ۷- گوهرينا ئاستي هندك هورمونان دناڤ لهشي دا، مينا نهساخيټ پهريزادې.
- ۸- شهكرنا پرچي ب توندي.
- ۹- لپه چوونا رژيمهكا شاش د پاريزي دا يان د كيځكرنا سهنكا لهشي دا.
- ۱۰- هندك جارن نشتهرگهري و بهنجا تهفایي دبنه هوپي پرچ و مرياني.
- ۱۱- ب كارئينانا هندك دمرمانان، مينا ئهويټ خوینی روغن دكهن يان كوليسترولي كيځ دكهن.
- ۱۲- زهراووبوون ب هندك كهستهيان.
- ۱۳- دمرمانيت كيماوي ئهويټ دزي پهنجشيري دهپنه ب كارئينان.

چارهكرنا پرچ و مرياني:

- ۱- گوهرينا شيوازي خوارني و زيډمكرنا خوارنيټ تير ئاسن و پروتين و فيتامين بي و

د. ناستي عبدالکیم

۹۰٪ ي ژ پرچي ((پرچا)) مروفي بهردموام ومرار دبیت، ۱۰٪ ي يي مايي دومريټ دناځهرا ۲-۳ مهاندا. ههكو مويهك دومريټ ئيكي دي ل شوينا وي شين دبیت و دست ب و ماري دكته ههتا نهو زي دمريت و دومريټ. و مريانا ۵۰-۱۰۰ مويان ژ پرچي ههروژ كارهكي ئاسايي و سروشتي يه. ههكو ههژمارا مويټ و مريايي ژفي رادهي دمر باز دبیت نهساخيهك پهيدا دبیت ديټني پرچ و مريان.

پرچا سهري ههر مهههكي دناځهرا ۱۰-۱۵ ملليمتران دريژ دبیت، ههچهنده ئهف ريژميا و ماري كيځمتر دبیت چهند خودان ب ناقسالقه بچيت.

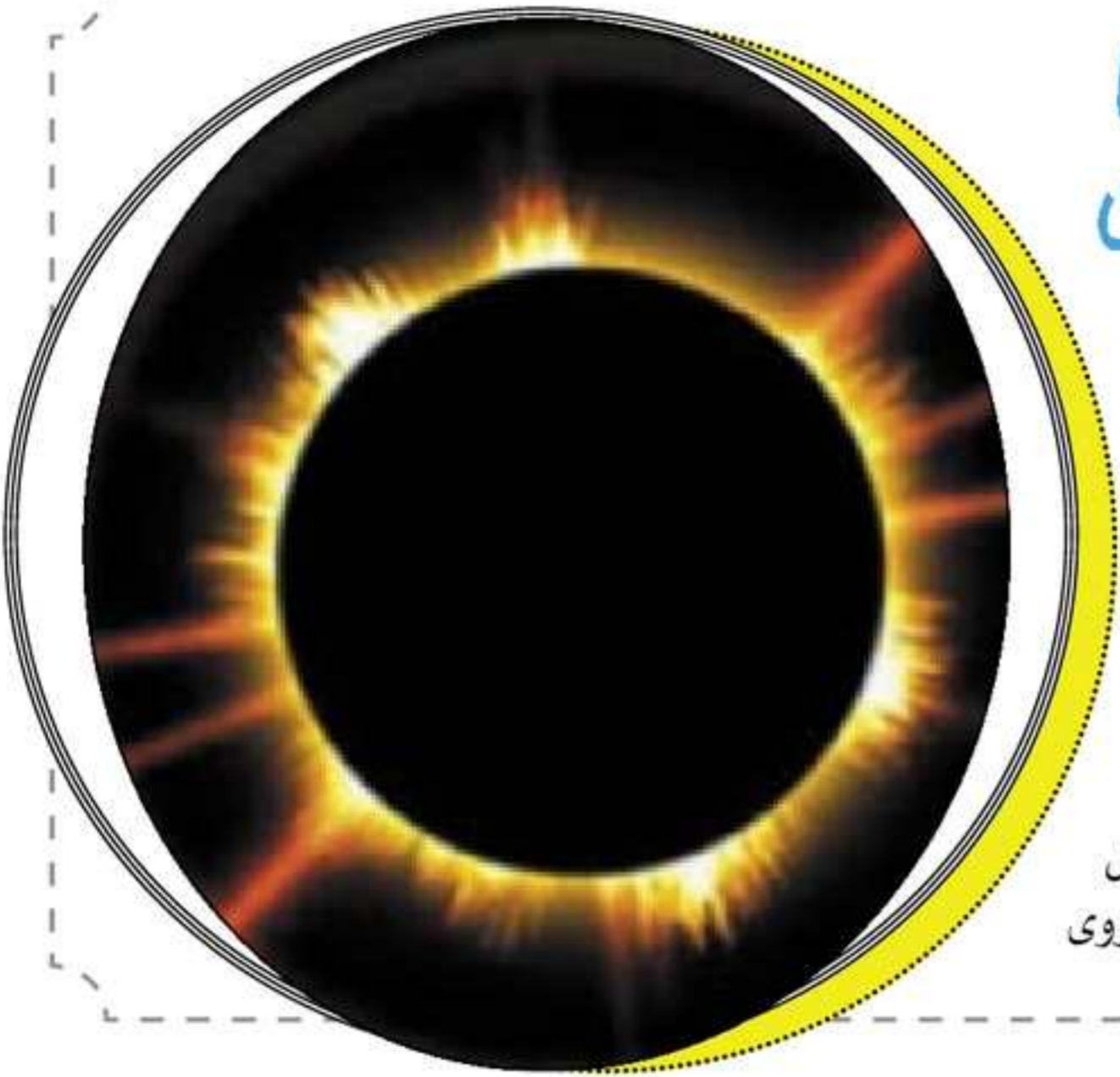
نهگهريټ پرچ و مرياني:

- ۱- زيډه ب كارئينانا كهستهيټ كيماوي بو جوانيا پرچي، مينا بوياغ و سپري و ئهويټ پرچي نهرمدكهن يان زفر دكهن، ديسان زيډه ب كارئينانا فيري و ئوتبي پرچي.
- ۲- ههستكرن ب پهستانيت دمووني.
- ۳- هوكاريت بوماوهكي، بو نمونه ههويسي ((سهرلويسي، سهرحوچي)).
- ۴- لاوازيا زفروكا خوینی د چهرمي سهري دا ژبه نهشهكرنا وي بو دهميټ دريژ.

- ۲- دمف ژ پاريزيت هشك و دژوار بهردان و پهيروكرنا پاريزمكا نهرمتر و سستر.
- ۳- خودويركرن ژ گهرما و سهرميټ دژوار و داپوشينا پرچي ل جهيت گهلهك گهرم يان سار.
- ۴- جارچار فهمالينا پرچا سهري ب هاريكاريا زميتا زهيتوينان داکو بزاف و زهفها زفروكا خوینی ل چهرمي سهري زيډه ببيت.
- ۵- پاقر هيلانا پرچي و شويشتا وي ب ئاوايهك ريځخستي.
- ۶- كيځكرنا ب كارئينانا كهستهيټ كيماوي د جوانكاريا پرچي دا.
- ۷- چارمكرنا توندي و بيژاري و ئهرنين و خهگيني.
- ۸- ب كارئينانا هندك دمرمانان ژبو راومستاندا پرچ و مرياني، مينا ((امينوكسيدل)) نهويټ ب شيوهي سپري ل دمرمانخانهيان پهيدا.
- ۹- چاندنا پرچي بو نوکه يا بهردسته ل كوردستاني و وهلايت دموروبه.

نووجیهیت زانستی

ل روژا ۳/چریا دووئ دیاردهیهکا نہسمانی یا کیم وینہ دی روی دہت

خہلکی جیہانی دی ل روژا ۳ چریا دووئ دیاردهیهکا نہسمانی یا کیم وینہ بینن، ئەو ژى ب ههقرا رویدانا دوو جوریت گهورینا روژى نه، یا وهك خهلهكى ل دهستیكى، كو پاشى دی بیته روژ گهورینا تهفایى.

زانایهكى نهماناس دبیژیت: ئەف روژ گهورینا تهفایى دبیته ئیک ژ ۱۵ روژ گهورینان ل جیہانی روی دهن ژ سالا ۱۹۹۹ ب.ز و ههتا سالا ۲۰۰۰ پ.ز.

بو زانین دوماهیك روژ گهورینا تهفایى ل جیہانی هاتیه دیتن ل سالا ۱۹۶۶ ای بوو و روژ گهورینا تهفایى یا بهیئت دی ل سالا ۲۱۱۴ ای روی دمت.

مروقیئت جگارهکیش ژیی وان ۱۰ سالان کورتتره

فەكولههركا ئوسترالی سهپرشتیا فەكولینهكى كر لسهر ۲۰۰ هزار ئوسترالیان و تیدا ئاشكرابوو ئەو زانیئت جگارهکیشان دگههینیته ساخلهمیا خودانی پترن ژ ئەوا ههتا نوکه دهاته هزرکرن و نیژیکی ۱۰ سالان ژیی مروقی کورت دکهت. زیدهبار فەكولهري دیارکر کو ۲/۲ ژ حالهتیئ مرنی دناف جگارهکیشاندا ئەگهرا وان جگارهکیشانه. ل ههمان بوار وی فەكولهري دیارکر ئەو مروقیئت دهف ژ جگارهکیشانى بهردهن ل سالیئ بیستان یان سهان ژ ژیی خو ژ گهلهك زیانان قورتال دبن.

فەكولینی دیارکر ئەو كهسیئ ۱۰ جگارمیان روژی دکیشن مهترسیا جگارهکیشانى لجهم خو زیدهدکهن، ل دهمهکی کو ئەو كهسیئ پتر ژ ۲۵ جگارمیان روژی دکیشن مهترسیا لسهر ساخلهمیا خو چارجارکی زیدهدکهن.

زانایئت نهمانناس دویرترین گالاكسی ژ نهردی فهدیبنن

ههژمارهكا نهمانناسیئ ئەمیریکی دویرترین گالاكسی ژ ئەختهري نهردی فهدیت و هوسا دشیانا واندايه گهردوونی ببینن پشتی ۷۰۰ ملیون سالان ژ پهیدابوونا وی. ئەو روناها ژفی گالاكسیئ دمردكهقیئ پیدفی ۱۳،۱ ملیار سالان بوو ههتا گههشتیه نهردی ((ئانکو بهری کوما مه یا روژی پهیدا بییت ب ۸ ملیار سالان)).

فی گالاكسیئ خاسلهت ههیه ئەو ژى لهزا ئەفراندنا ستیران دنافدا ۱۰۰ جارکی پتره ژ یا ریكا كادزا، لهوما ژى گهلهك گهش دیار دبیت.

زیده نفستن دبیته نەگهرا نەسافیان

هندهك فەكولین لسهر دهستی ((ئەكادیمیا خهوی یا ئەمیریکی)) هاتته ئەنجامدان و تیدا دیاربوو نفستن بو دمیت دریزتر ژ پیدفیا لهشی زیانهكا مهزتر دگههینیته لهشی ئەو زیانا دگههیتی ژبهر کیم خهویی بو.

نفستن ۱۰ دمژمیری دبیته ئەگهرا توشبوونا خودانی ب نهساخیئت دلی و دمردی شهکری و توندی و خربوونا دوهن و بهزان دناف لهشی دا. بو زانین زانا دبیژن تیكرایئ دمیت نفستن ل ئەو كهسیئ ژیی وان ژ ۴۵ سالان دمربازبووی دکهقیته دنافبهرا ۷ ههتا ۹ دمژمیراندا، لهوما نفستن بو دمیت دریزتر زیانان دگههینیته لهش و دمروونیئ مروقی.

باوه رناکه م ئەم مروڤ ئیکانه بین ل گەردوونی !!

د. ئاشتی عەبدولمەحەمەد

مروڤی سەردەم ل سەر رووی ئەردی پیکولا لی گەریانی ل هەندەک ژیانیت دی ل قولاجیت ئەسمانی هەرتم کره و نه فهقه تانديه. ئەفه زی ژبه رکو فی مروڤی هەردەم حەز کره نهییت ژیانیت ئاشکرا بکەت و سنوریت ئەسمانی ب بەزینیت و ل روژ و ستیر و ئەختەرەن فهکولیت، داکو بزانییت ئەف مروڤه یی ب تتی یه د گەردوونی دا یانژی ئەندامه دناڤ شیشلتهیه کا دریزا گیاندریت ژبیر دا.

ئەو خەونیت مروڤان هەر ژ کەفتدا ب گەردوونی و ئەسمانی و روژ و ههیف و ستیر و ئەختەرەن فهتین گەلهک د دریزن و دمهان پەرتووک دناڤ خو دا هەلناگرن، فه ریزا فان هەمی خەونان کومه کا ئیکجار مەزنا پیزانین و فه دیتن و فه خویندان داینه روی و کاروانی ژیانیت بهرف ریکه کا پیشکەفتی و پیشه چوووی دایه ری، لهوما چاوا مروڤان زکی ئەردی هەلکولایه و کانزا ژی دمئیخستینه و کویراتیا دمیرایان شهقاندیه گیاندریت وان وینه کرینه و کەفتیت زمبەلاح هەلشکافتینه و ئەلماس ژی دمئیخستیه وەسا پیکول کره ل بلنداهیا ئەسمانی بفریت و ل سەر بانئ ههیفی و هەندەک ئەختەرەن دادەت و گەمییت ئەسمانی بو جهیت گەلهک دویر ب هنییریت و پیلایت دانه نیاسینا مروڤان ب وشینیت بهلکو سەر هەندەک ژیانیت پیشکەفتی هەلببیت ل ئیک ژ قولاجیت گەردوونی بی بن و بی قام.

هەلبەت هزرا لیگەریانا ژیانەکا دی ل ئەختەرەکی ئەسمانی نه یا نوی یه و ژدایکبوویا فی سەردەمی نینه، بهلکو مروڤی هەر ژ کەفتدا بهری خو دایه ئەسمانی و ب چاقیت بلوق لی نیپیه و ل خو پرسیه ئەف هەمی ستیر و ئەختەرە چاوا دناڤ ئەسمانی دا دچەرخن و روناھیی بو مه دهنیرن و هەکو مروڤ مایه دستبەردایی ل هەمبەر رافه کەرن و شروڤه کرنا دیاردمییت ئەسمانی سەر هەفساری ئاشوپا خو بەردایه و بەرەللا کره و هریا ئەفسانه و چیروک و چیفانوکان فهچریه و کره کراس و ل بهر خو کره، ل هەمان دەم ری ل بهر جادوو

و رەمەلداری و خواندنا بەختی و موری فه کەرن و خیفزانکی دەست پیکریه. دیسان مروڤان هەژمارەکا خوداوەنان ئەفراندینه و بو هەر دیاردمیەکی خوداوەندەک دانایه، مینا خوداوەندی مرنی و جوانیی و دمیریایی و بارانی و ئەفری و برویسیان و ههیفی و.... هتد. بهلی مروڤی فی سەردەمی ب ئاوایهکی زانستی ل هەمی تستان گەریایه و ل خو پرسیه کا هەندەک زیندەموریت ژبیر ل ئەسمانی دژین یان نه و هەکه هەبن ژ مه مروڤان ژبیرترن یان نه و کانئ سالوخەت و سیماییت وان وەک ییت مه نه یان نه و کا دی ب چ ئاوا هەقبەندی و پهیونەیی دگەل هەقدوو کەین و دی ب چ ئاوا ئەم مروڤ کارین دگەل وان زیندەموران فیک کەفین و هەکه فیک کەفتین و ب سەر ئیکدوو هەلبووین دی ئەنجام چ بیت، ئایا دی ئیکدوو فهبرینین یانژی دی دەستان دەینه ئیک و مفای ژیک بینین؟؟؟

ب راستی لی گەریانا ل زیندەموریت ژبیر کارەک سەک و سادە و بی ئاریشه و سخنتی و گرفتاری نینه و ئەگەر سەرەکی ئەو بهروبیاقیت ئیکجار مەزەن ئەویت دکەفتنه دناقبهرا ستیر و ئەختەرەندا ل گالاکسیا مه ((ریکا کادزان)) و هەلبەت ئەو بهروبیاقیت هیشتا مەزنتەر ئەویت دکەفتنه دناقبهرا گالاکسیا مه و گالاکسییت دی دا. ئەو گالاکسییت گەردوونی پیک دئین مینا گزیرتیت مەزنییت ژیک بژاله نه دناڤ ئوقیانوسی فی گەردوونی دا، ئەف گەردوونی رەنگه سەرەک ههیبیت لی وەسا دیاره چ بن نین. دناڤ هەر گالاکسیهکی ((گزیرتهکی)) دا هەژمارەکا مەزەن یا ستیران هەنه و لی گەریانا ژیانەکی ل فان هەمی گزیرتەیان کارمکی ب سانهی نینه و پیدفی ئامیریت زیدە پیشکەفتی یه، ژبلی رەنجەکا مەزەن و دەمەکی دریز ژیدمباری هەدار و رژی و ملپەحنیی. مروڤان هەر ژمیژە هزر د هەبوونا هەندەک ژیانیت دی کره ل ئەختەریت نیزیککی ئەردی، ئانکو ئەختەریت کوما مه یا روژی، و لشی سەردەمی دەست ب لیگەریانا وان ژیانان کره. چونکی بهروبیاف دناقبهرا مه و واندا ب چەند خولهکەکان یان چەند دەمژمییرەکان دهیته هەژمارتن. ل دەمەکی کو بهروبیاف دناقبهرا ئەردی و هەندەک ستیریت نیزیک دناڤ گالاکسیا مه دا ب سالییت روناھیی

دهیته هەژمارتن و ئەو بهروبیاف زیدە دبیت هەتا دگەهیتە سەدان و هزاران و دمهان هزار سالییت روناھیی بو ستیریت دویرتر. بو زانین هەر سالەکا روناھیی دبیتە ۶ ملیون ملیون میل، یانژی ۹،۵ ملیون ملیون کیلومتر ((لەزا روناھیی ۱۸۶ هزار میلن یان ۲۰۰ هزار کیلومترن د هەر چرکەیهکی دا)).

لژی فان کاودانان پهیوندی کرن نه ب ریکا دیتنی یان گەشتی یان تلیسکوپایه، بهلی ب ریکا پیل وشاندنی یه کو بهزترین ریکا پهیوندیکنی یه. لی پیل وشاندن و وەرگرتنا وان پیلان دمهان سالان فهدکیشیت بو ستیریت نیزیک و دمهان هزار سالان بو ستیریت دویرتر و ملیونی تسالان بو ستیریت هیشتا دویرتر، ئەفه زی هەلبەت پیدفی هەدارمەکا مەزەن نه ژلای مە ب تتی فه، بهلی ژلای سەدان و هزاران بەرەبابیت مه ییت پیشەرۆژی. ئەف مزارمیا ئەم لدور د پهیقین رەنگه ببیتە مینا فلمەکی ئاشوپا کو مەسەلهیهکا زانستی پیشەرۆژی نمایش دکەت، چونکی وشاندنا پیلەکی ژ ئەردی بو ئەسمانی و ل بەندا بەرسقا وی مان بو مامویی هزاران سالان وەک یاریا زاروکان بەرچاڤ دبیت و دگەل هندی ژی زانا بی ئومید نهبووینه و هەرتم ل هیشیا وەرگرتنا ئیشارمەکی ژ شارستانیەکا ئەسمانی ماینه و خو گرتیه. زانا ل فی بواری بووینه دوو جوبن، جوبنی گەشبینان و بی رەشبینان، جوبنی دووی دبیت کو جوبنی ئیک بزاڤ و رەنجیت وان دی ب ئافی دا چن و دی بنه پالییت پویشی چونکی نکارن بگههنه ئارمانجا خو مینا وی کەسی ل دمرزیککی دگەرییت دناڤ کومهکا مەزنا پویش و پهلهخی دا. بهلی جوبنی ئیک بی هیشی نهبوویه ژ فه دیتا ئیک یان پتر ژ وان شارستانیەتیت ل ئەسمانی بەرین دژین.

راسته جوبنی رەشبینان ماندهل ناکەن کو بهلکی هەندەک جوریت ژیانیت د گەردوونی دا هەبن، بهلی ئەو دبیزن گەلهکا ب زحمەته ئەم بکارین روژمکی ب سەر وان هەلببین یان ئەو ب سەر مه هەلببین ژبەر دوایرتیا مه ژ هەقدوو و داکو بەرسقا ریسالهکا خەلکی ئەردی بهیته دان ژلای خەلکی ژیانەکا دیقه گەرەک سەدان یان هزاران سالان خو بگرین کو ئەفه زی کارمەکا خودانی بیزار و زقییر دکەت.

مه دا ههولدابیت پهیومندیی دگهل مه بکته ب ریکا هنارتنا پیلان بهری هزاران یان ملیونان سالان، بهلی مروفان تهو پیل وهرنگرتینه چونکی یان هیشتا مروف لسهر رویی ئهردی پهیدا نهیوو ((ژیی مروفان لسهر رویی ئهردی لدوریت ۲ ملیون سالانه لدویف تهو قهرقودیت هاتینه دیتن))، یانزی هیشتا مروف نهگهشتبونه ئاستهکی زانستی کو بکارن پیلان بنیاسن و وهربگر و ژیدمری وان بزنان.

دسهر ههمی ئاستهنگ و بهربهندانرا زانا بی هیثی نهبووینه و دهولهکا بهردموامدا نه ئیشارتهکی ژ هندک زیندموریت ژیر ل ئسمانی وهربگر، بهلی داکو خهیالا وان یا خاف و خرش نهییت و تهفتی وان نبیته ریس گهرهک هندک ئامیریت هویرک و پیشکهفتیتر ههبن ژبو هنارتن و وهرگرتنا پیلان و هندک زانایان قوولهک پیکئینایه و ناقی قوولا ((لی گهریانا زیندموریت ژیر ل ئسمانی)) لی کرپه کو وهک ژ ناقی دیار کاری وان یی ب شهف و روژ لیگهریانا هندک زیندموریت ژیره ل ئسمانی و تهز ئیکم ژ وان کسان کو باومریهکا موکوم ههیه تهقل رازی نابیت باومریی بینیت ب ههبوونا ژیانکهکا ئیکانه و بی ههمتا دناف فی گهردوونی بی توخییدا، تهو زی ژیا نا مه مروفانه لسهر رویی فی ئهردی.

۱- مه گرتی ژ ههر ۱۰ ستیران ل گهردوونی ب تنی ئیکي تهختهرهک یان پتر لدور دزقرن، ۲- مه گرتی ژ ههر ۱۰ ستیریت تهختهردور دزقرن ب تنی ئیکي تهختهرهک لدور دزقریت کو بکیژ ژیانئ بهیت، ۳- مه گرتی ژ ههر ۱۰ تهو تهختهریت ب کیژ ژیانئ هاتین ب تنی ئیکي ژیانکهکا ژیر لسهر ههیت و بیته دی ژیانکهکا ساده لسهر ههیت، ۴- مه گرتی ژ ههر ۱۰ تهو تهختهریت ژیانکهکا ژیر لسهر ههیه تهو ژیان یا ومرار بووی ههتا هندک زیندموریت مینا مروفان لسهر پهیدابووین بهلی پویتهی ب وان پیلان ناکه بیته تهو وشینین ئسمانی بهلکو ئیک وهربگریته و پاشی بهرسقا مه بدمت و پیکولی بکته پهیومندیی ب مه بکته، ۵- مه گرتی کو ژ ههر ۱۰ تهو زیندموریت ژیریت لسهر هندک تهختهران دژین ب تنی ئیک دی وهک مه مروفان پیکولی کته پهیومندیی ب دموروبهریت خو بکته.... هوسا دی بو مه دیار بیت کو ستیرهک ژ ههر ۱۰۰ هزار ستیران تهختهرهک لدور دزقریت کو نهدویره شارستانیهتهک لسهر بژیت، ئانکو ل دویف فان ههژمارتتا لدوریت ملیونهک ههتا ۲ ملیون ژیانان ل گالاکیسیا مه ب تنی ههنه ژلی ههژمارهکا مهنتر ژ ژیانان ل گالاکیسیته دپتر.

دویر نینه زی ئیکي یان پتر ژ ژیانیت ژیر ل کومهکا دی یا روژی دناف گالاکیسیا

جویی گهشبینان دبیزیت ههیت نهیت هندک ژیانیت دی ل گهردوونی ههنه و هندک شارستانیهتی وان ژ یا مه پیشکهفتیترن و دشیا نا وان دا یه روژمکی ژ روژان پهیومندیی دگهل مه بکهن.

هندک زانا دبیزن کو تهو گوته دبیزیت گهردوونی مه چ ژیان لی نینن ژلی تهو ژیا نا لسهر رویی ئهردی ههیه مینا وی کسهی یه تهوی دبیزیت تهف زهفیا مهزنا گهنمی چ لی شین نهبوویه ژلی دندکهکی!!! دیسان دبیزن گهردوونی مه یی پیکهاتیه ژ ۱۰۰-۲۰۰ ملیار گالاکیسیان، ههر گالاکیسیهک زی یا پیکهاتیه ژ ۱۰۰-۲۰۰ ملیار ستیران کو پتریا وان تهختهرهک یان پتر لدور دچهرخن، باشه ههکه ژ ههر ۱۰۰ هزار گالاکیسیان ب تنی ئیکي ژیانکه لی ههیت دی ۱-۲ ملیون رنگیته ژیانئ ل وان گالاکیسیان ههبن، و دناف فان گالاکیسیاندا ههکه ژ ههر ۱۰۰ هزار ستیران ب تنی ژیان لسهر تهختهرمکی ههیت کو لدور وان ستیران دزقرن دی بو مه دمکهفیت کو رهنکه ۱-۲ ملیون ژیان لسهر ههر گالاکیسیهکی ههبن و دتهنجامدا ههژمارا ژیانان دناف گهردوونی دا دی بیته ۱-۲ ملیون × ۱-۲ ملیون ئانکو دناقبهرا ملیون ملیون و ۶ ملیون ملیون رنگیته ژیانان رهنکه دناف گهردوونی دا ههبن!!! ب رهنکهکی دی دا هزر بکهن:

گوره پانیت ته پي يیت دهفهره نامیدی پیدی ب نووژهنکرنی نه

دروستکرن و هم دمین خو لی دبهینه سهر، لی مخابن کو چهندين کیماسی تیدا هه نه ژوانان نه بوونا کارمبا موملیدان دما کارمب دچیتن یاری دهیته راوستاندن ژبه رکو هژماره کا یاریان ب شهقی دهیته کرن، لهوا داخوای دکهین کو بوو مه بهینه نووژهنکرن، داکو بشین یاریت خو ب نارامی نه انجام بدمین.

بههدین نهیلی نیک ژیاریکه ریټ ناحیا دیرهلوکي به دبیژیتن : تهغه چهندين ساله تهف گورمپانه هاتینه چیکرن و کهفتینه دخزمتا گهنجان بتایهتی و خه لکی دهفهری ب گشتی کو مفایه کی باش ژي هاتیه ومرگرتن وهمی دهمان ب کارن تا راددمیه کی گهنج ژتالیی ومرزشی فه گه هشتینه هزیت خو، لی مخابن کو هیشتا نه هاتینه نووژهنکرن وگه لهک کیماسی تیدانه، دقیتن ل دوو ف سیسته مه کی سهر دم بهینه نووژهنکرن، مینا کارمب و ئاف و چیکرنا ریکیټ وان وهروسا پیدی ب مودرمجانیه کو خه لک لی برونیته خواری هه ردمما یاریه ک دهیته کرن هه موو پشته قان دچنه ناقا گورمپانی دا و دبیه سهدما تیکدانا یاری و یاریکه ری نه شین بدروستاهی یاریا خوه بکهن.

ل دووماهی مه خو گه هانده به ریژ محسن حسین به ریسی ناهه ندا بالا یا نامیدی یا نیکه تیا لاوین دیموکراتا کوردستانی، ل دوور نووژهنکرن گورمپانان گووت : هه ر دهمستی کا تهف ساله دیدارمه کا مه دا دگهل جهنابی پاریزگاری دهوکی مه داخواز ژي کر کو هنده ک ژگورمپانیت ومرزشی ل سنوری دهفهره داریا نامیدی پیتی ب نووژهنکرنی وچهندين کیماسی لی هه نه نهو ژي ب فه رمان خو به رسقدا و لیژنه یه ک بو نووژهنکرنی پیکئنا و نهو لیژنه هاته دهفهری و ل سهر هه موو گورمپانان گه ریا و نهو کیم و کاسی نفیسین بو نووژهنکرن وان لی تاکو نه ا چ نه انجام بونه بووینه، نه گهر مه دوو فچونا وان گورمپانان یاکری و بتی هم چافه ری وینه کو ب کاری خو رابین. ل دوور هژمارا گورمپانین سنوری دهفهره نامیدی ژي گووت : مه ۱۲ گورمپانیت ته پي ییت بچکوکری هه نه و هندمک ژوانان نوو هاتینه دروستکرن و کهفتینه دخزمتا خه لکی دهفهری دا .هه ولیت مه ژي دبه ردموامن بو پیشه برنا ئاستی ومرزشی ل دهفهری.

ل سنوری دهفهره نامیدی ناهه ندا بالا یا نامیدی شیا به خزمه ته کا به رچاف بوو لاوان کرینه ژتالیی وهرزشی فه کو تا نوکه شیا به ۱۲ گوره پانیت وهرزشی ییت بچوککری بوو هه ر کومه لگه هی دروستبکهن و لاوو ته خیت دی ییت جفاکی مفای ژي وهربگرن لی پشتی دروستکرن وان و هه یاما چهندين ساله ل سهر ناهه رنا وان، هژماره کا کیم و کاسیان لی په یدا بووینه و پیدی ب نووژهنکرنی نه و بووینه جهی دلگرا نا لاویت دهفهری ژبو ی فی بابه تی مه نه ف دوو فچونه بو خوانده فانیټ کوفارا سیلاف به رهه فکریه.

روژهاټ هه جی نیک ژیاریکه ریټ کومه لگه ها سیری به ل دوور نووژهنکرن گورمپانا سیری دبیژیتن : نووژهنکرن گورمپانا سیری ژ پیدی پین فه ره ژبه رکو ژکار کهفتیه ژوانان کو رائیخا وی ل هندمک جهان رابوویه و بوویه که ندو کور و هه روسا رمشاندا وی نه دئاستی پیدی دایه و دبیه سهدما تیکدانا یاری ژبه ر

دوو فچون – سامی بنیامین ریکانی

رهغه ند گوهه رزی نیک ژیاریکه رانه ل گوندی گوهه رزی دبیژیتن : نووژهنکرن و دروستکرن گورمپانیت ومرزشی بوو لاوان ب پینگا فیت گرنگ دا زانین ژبه رکو ل

توزی ژبه رکو تاکو نوکه هیلا ئافی لی نینه وهروسا جاددیټ وان ژي نه هاتینه قیرکرن وتوریټ وان ژي ژکار کهفتینه، لهوا داخوای ژ جهیت په یومندیدار دکهین کو چارمیه کی بوو لی بکهن و بهیته نووژهنکرن داکو هم بشین یاریت خو لی بکهن.

نیحسان عه لی نیک ژیاریکه ریټ شیلادزی به و دبیژیتن : سوپاسیا نیکه تیا لاوین دیموکراتا کوردستانی دکهین کو تهغه چهندين ساله تهف گورمپانه بوومه

سهر ئاستی دهفهره داریا نامیدی یاریکه ریټ زیرهک و خودمان شیا به هه نه ویدی هه گرنگیه کا باش بدمنی ژتالیی ومرزشی فه کو بکارن پشکداری دیاریت پاریزگه هان دابکهن تهف گورمپانیت نه ا ژي نه ل دوو ف سیسته می جیهانی نه کو یاریکه ر بشین خو به رهم پیشتر بهن وئاستی بزافا ومرزشی ژي دئاسته کی باش دا نینه، نهوژی سهدم بوو یه کی دزقرتین ژبو ی کیمیا گورمپانین ومرزشی ونه بوونا یاریکه ران .

ناف و شكليت وان ياريگه ران ييت بهر برتار بوو وهرگرتنا ته پيا زيړي

رادمال فالكاو

جافي هيرناندز

تياگو سيلفا

توماس مولر

باستيان شفاینشتایگه ر

کارس بيل

فليب لام

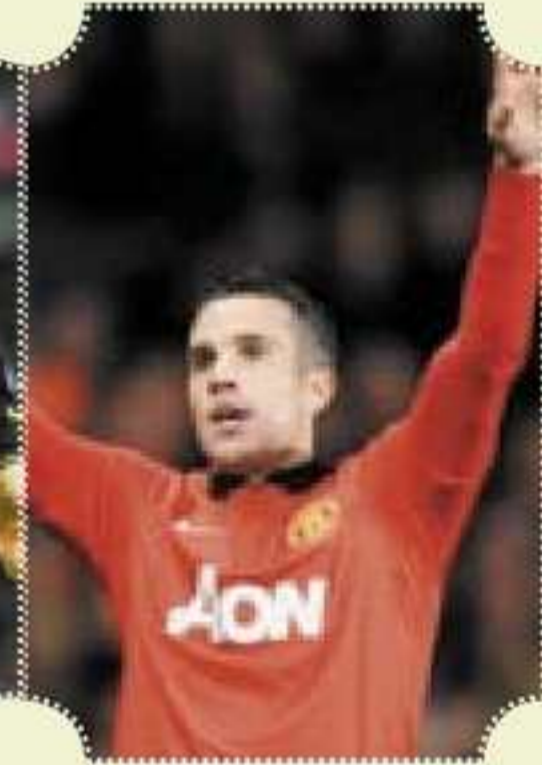
فرانک ريبيری

زلاتان ئیبراھیموویچ

روبرت ليفاندوفسکی

رن فان بيرسي

ټاډيسنون کافانی

نيمار دا سيلفا

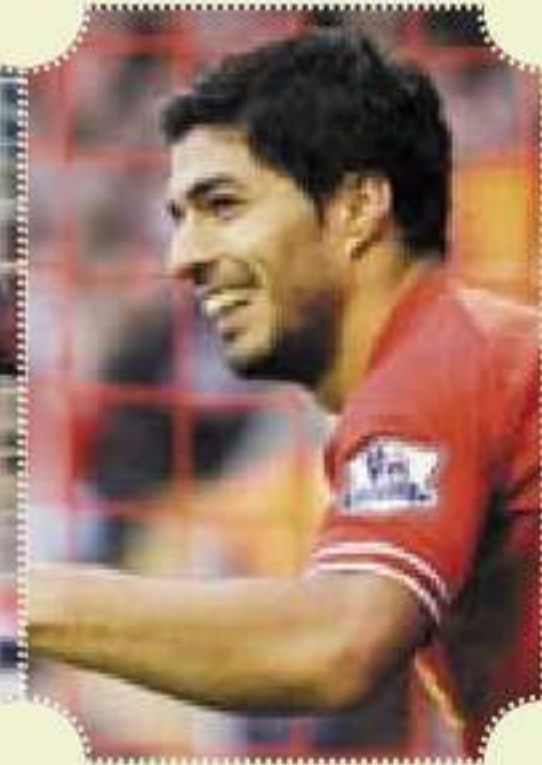
مسعود ئوزيل

ماناويل نوپه ر

ليونيل ميسي

لويس ساريز

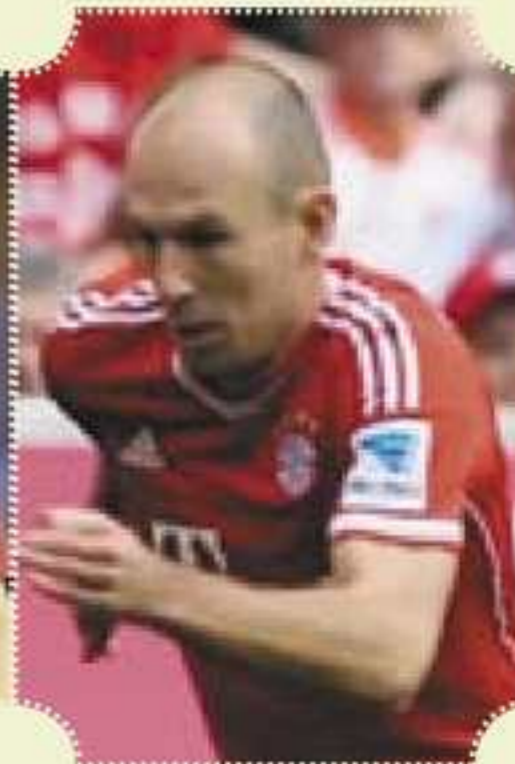
يايا تورئ

ټانډريا پيرلو

ټانډريا ټانيستا

ټارين روبين

ټاډين هازارد

قوتابی: فدیجه فتاب

كوردستان

ژيان دئ راوهستیت؟
 یان زکره شیا دوژمنی
 دئ دگهل پیلان فهندقیت
 تو ههر ئەو وهلاتی یی
 بی بهفتان پارچه کری
 ههر پارچهک ژیا دی دویر کری
 و مالیت ته ویران کری
 بهلئ کوردستان..
 چونکی دلئ ته یی پاقر بوو
 فهلکی ته یی دلسوز بوو
 ئاغا ته یا پیروز بوو
 ههر تو فودانا سنوریت دهستگرد بووی

ئهی کوردستان
 وهلاتی دلپاک و راستان
 بریندارا چار پارچه یی
 دوژمنیت ته
 یی ب فوینا ته دژین
 و ههر یی خو دکهنه ههفال
 فهلکی ته ژوهلاتی دویر دکهن
 ل ته ویران کرن مال
 بی باب کرن ئەو تهفال
 ئهی کوردستان...
 کا بیژه ..
 ب دهولت بوونا ته

زارۆك و كاركرن

پتريا، نه گهر نه بيژين ههمي، نافهند و ريكخستي و سازييت گريدياي زارۆكان دكراندني ل ريژگرتقا زارۆكان دكهن و دبيژن ناييت ب چ رنگا زارۆك كاريت گران ييت ژ شيانييت وي و هيژا وي پتر بن بكهت و ل گهلهك وهلاتان ريډار و قانونييت دژۆار دناف وان وهلاتاندا هاتينه دمركرن و نافهرۆكا وان دبيژيت ههر كهيي كاراي گران ب زارۆكان بكهت دي ب دژواري هيپته سزادان و گهلهك جارن سهراندني هاتينه زيندان كرن زي و باج و خهراجييت مهزن لي و مرگرتينه و نهفه بوويه پشتهقانيهكا مهزن كو زارۆك ب قاي ريكي نههيپته ئيشاندن و مافي وي بهيپته پاراستن. بهلي دگهل قاي چهندي ههميي زي ل گهلهك وهلاتان و ب رنگهكي گهلهك بهرفره كار ب زارۆكان دهيپته كرن و نهفه زي بوويه نهگهري دلگرانيهكا مهزن بوو وان نافهنديت مه ئافري پيداي و ل وهلاتي مه زي، سهرياري كو رهوشا ههمي وهلاتيان خوش و باش بوويه، بهلي ههتا نوكه ب ريژهكا گهلهك بلند كار ب زارۆكان دهيپته كرن، و نهف كرياره مه ههميان ب خهم دئخييت و داخازي ژ حكومهتا كوردستاني دكهن كو ريكي ل وان مالباتان بگريت ييت كاراي ب زارۆكييت خو دكهن و ديسان ئهو كهس و ئالي زي بهيپته سزادان ييت زارۆكان ب كار دئينن بو شولي. و بلا حكومهت بزاقاي بكهت ههر زارۆكهكي مههيانهك بوو بهيپته دستنيشانكرن و دان و ل سهر مال و مالباتييت وان بهيپته سهپاندن كون ناييت ب چ رنگا كار ب زارۆكان بهيپته كرن و نهفه ئهركي حكومهتا مهيه.

شیرزاد نایف

پرسیفا بیڑیان!!

ساخلت و سیماییت
خوہ ییت تایبہت ب خوہ
قہ ہنہ، جارہکی ہقالہکا
مہ گہشتبوو ترکیا و کہفتبوو
زندان، ل ویری ہندہک کچیت ئیتالی
دیتن و پشتی ہقالینی گوتی: ل دمف مہ
کیم کچ دمین کچ و عہیہ ہتا نہا تو مای
کچ .. تہفجا تہفہ جفاکی وانہ، لہوا دراماییت وان
بکیر مہ ناہین، د ہندہک درامایان دا دمف دزانن کچیت
وان ب دوگیانن بلا نہ شہری بیت، پی بہختہور و تللیان
فہدہن و کچ بو خوہ وکو مہدہک دزانیت، لہوا بلا دراماییت
ہر ٹیکی بو وی بخوہ بیت، ہر ٹیک د جہانا خودا شاہی خوہیہ
و دوور نینہ ہندہک بیڑی بووینہ کہسیٹ خودان پلہیٹ مہزن و ل ہندہک
وہلاتان تہف کہسہ دہیزن و دمست ب وان ناکہفت، بہلکو خہلکہک
دیڑن خوزی تہم بیڑی بانہ!! بہلی بو مہ ہکہ خودی نہکہت پرسیف پیداییت
ژی بلا جہلتہ ہرہ ب ہر ل مہ بدمت و نہبیتہ فہجنقین، چونکو ہکہ ل مہ قہومی
کی دی کاریت ہفساری وی کونترولکہت!!

بیڑی وکو مروف مہ ریز بو
ہنہ و کہسہکی بیگونہہہ کو
ژ سہدما دایوباییت نہ دایوباب، ہر
ب ژیارہکا بی سہرو شوین چوویہ،
نہمازہ ہکہ ل جفاکیت مہ بیت و
ل ہر جفاکہکی ب رنہگہکہکی
سہردمری ل گہل دہیتہکرن، کو
دایوباب بووینہ سہدما فی نافی نہخوش
کہفتیہ سہر، تہو ژی ب وی سہدمی
بایولوزی و نہی رموا د ناف جفاکیدا،
کو تہم ب چافہکی کیم ہری خوہ
دمینی، بو میناک ل تورکیا لہشکرہک
ہہیہ تایبہتہ ب بیڑییت بی سہرشوون
قہ، بو تہرکیٹ زحمہت و تہنگاف د
راسپارتینہ، ہر وکو تہو د خہما ژیانہ
خوہ نین، دیسا ل گہلہک وہلاتیت دیتر
تہوان جہیت ژیانکرنا خوہ یا تایبہت
ہنہ و ل سہردمیت کہفن ژی ل نوروپا
تہف چہندہ ہہوو، بہلی مزار ل سہر
دراماییت بیانی یہ، تہفہ دمہکی دریزہ
تہف دراماییت دوبلاژکری ل دمفہری
بہلاقہدین، و کہلتورہکہ ل جفاکی
وان و کہتواری وان پی گونجایہ بہلی
شہیتانیت مروفان ہر مروفن، تہفہ ژی
ب دیتنا من ترسہکہ، پرانیا تہکتہریت
د فان درامایان دا بیڑینہ و کہسی پاک
نہما ہر ٹیکی ب کیماتی بیڑیہکی
ہافیتی، تہفہ کوری فی یہ و یا دی
خووشکا وی ہہیہ، تہفی ہندہ میر
ییت د دہلہنگہکیدا کرین، ٹیکی
نہ شہری یہ و پی دی پی تہلکترونی
یہ، چ ناقت زلال نہہیلانہ و وان پیس
نہکرین، یا بوویہ تشتہکی نورمال ل
پیشچاقت خیرانیت فی جفاکی، تہز نہ
کہسہکی پاشقہرومہ ل دژی نازادییت
کہسی و مافین مروفی، بو تہویت ہزر
دکھن کو تہفہ ہزرہکا بہرتہنگہ و
ناسوییت مہ د پاشکہفتینہ و نازادیان
چ سنور نین، گیانہومربوون مہ ب
فی چہندی جودا دکہت و تشتہکی
گریدای پیروزیانہ و تیکدانا
کونترولا جوراتی یہ، ہکہ نورمالبوونا
فان تشتان یا سہرفہسہرفہییت، تہو
ہزر دی بنہ کریار و ومراری کھن
و پرسیف بیڑیوونی دی گہہیتہ
فان دموروبہران ژی، تہز نہ ل دژی
پاشکہفتی مہ و سہحکرن و زانینا
رموشہنبیریا مللہتانہ، ہر جفاکہکی

فيس بوک ئيمبراتوريه که سنيله کی ئافاگر

ب و وه رگيزان: (همزی ئاکره یی)

تیگه هی هه قالینی ل سهردمی جیهانگیریی دا رنگه کی جودا یی و مرگرتی، به لکو یی به رفره بووی ب به رفره جیهانی ژلایه کی ویی به رته نگ بووی ب به رته نگیا جیهانی ژلایه کی دیترفه، پشتی دونیا بوویه گونده کی بچویک ئانکو ژورمکا بچویک روبه ری ویی شاشا کومپیوتیری یه..!

دیاردا (فیس بوک) یان په رتوکا سهر وچاڤا و مکی هنده ک دیبژنی، هه رچه نده تهغه نه و مرگیزانه کا هویره، به لی یا جوانه و دمربرینی دکه ت ژ گیانی زاراقی ئینگیزی و دیراتیه کا نوی دایه سوزا هه قالینی. سنوریت جه ودمی دمربازدیت و بنه ماییت ئافاگرنا په یومندیا دناقهرا مروقاندا دشکینیت، کو بهری نوکه ل سهر په یومندیا راسته و خو بوو وهیدیکا سوزیت ویی گه شه دکرن و خرغه دبوون بریک زمان وهه لویست ودمی، چونکی ب دسته ئینانا هه قاله کی راستگو ئه رکه کی بزمحه ته، لهوا فه یله سوف (ابی حیان التوحیدی) پشتی هه می هه قالیت خو ژدستداین، دگافه کا بیهقیبوونی دنقیسیت (من هه قال و هوگر ژدستدان، بخودی چیدیت ل مزگه فتی نفیژی بکه م وکسه ی نه بینم بره خوقه، نه زی بوویه مروقه کی بیانی، ناخستن بیانی، بوچوون بیانی، رهوش بیانی، حه ز ژانا بتی دکه م، ویی پی قانعم، نه زی هیبوویه بیدنگی، ته حملا نه خوشیا دکه م، ویی بیهقیبوویم ژ هه می که سی ت تو دینی!) و هه روه کی ژدستدانا هه قال دبیته نه گه ری بیسه بریی و ژانا بتی، هه روه سا کی ری ت وانزی دکورمه کن و کارتی کرنا وان پتره ژ کارتی کرنا خه نجه را پروتوسی دمی ل سینگ هه قالی خو یولیوس قه یصه ری دای ویولیوسی سی په یف گوتینی هه تا نوکه تهغه دوو هزار ساله دنگشه دمن (هه تا توژی پروتوس ۱۹).

- ۴۵۰ ملیون هه قال -

جفاکی فیس بوک ئيمبراتوریه کا (ئيفترازی) یه خه لکی ویی بتی ژهه قالایه. ئيمبراتوریه کا بی سنوره چ سوپا نینه وتو پیدفی پاسپورتی و دیکومیتیت حکومی نینی دابچیه دناقدا، ب تنی تو پیدفی پاس

ووردی دابچیه دناف مالپه ری سهره کی و بچیه دناف وی ئيمبراتوریا عه جیب دا کو که س نزانیت ب دروستی هژمارا خه لکی ویی چهنده، هه رچه نده دیبژن پترن ژ ۴۵۰ ملیون که سا وروژانه زیدمدن بریژمیا ۱۵۰ هزار که سی ت نوی!

جفاکه که ئافا هه قالینی تیدا ب رنگه کی جودا بریقه دچیت ژ سهردمی (التوحیدی) ل فییره دمربرین ژ هه ستا دهیته کرن ب رسته ییت کورت وهه قدیتا ئالیی فیزیائی بخوقه ناگرن، ل فییره که س ناچیه دستی که سی و که س ناچیه ستوی که سی و چیدیت هه قالی ته یی (ئيفترازی) یی نستی بیت، یان، مژویل بیت دمی تو دگه ل دناخفی، یان به حسی شکه کی وی بکه ی ل سهر دیواری، یان رسته کا وی نفیسیبیت ل سهر مالپه ری ته، هه روه سا هه ستیت هه فسوزی و پشکداریی کو ستوینا هه قالینیا ئاسایی نه ل فییره دنه ئافری و سیمبول و ئایکون و برگه ییت فیدویی و شکل و رسته ییت کورت و تیبینی و هزری ت به ل و چیروکا فی سایتی ئه لکترونی، کو بوو جارا ئیک دمیپکر ل هه یفا شواتی سالا ۲۰۰۴، چیروکا که گه له کا بالکیشه، قاره مانی وی قوتابی بوو ل زانکویا هارفارد یا ئه مریکی، ناقی وی (مارک زوکربرگ) بوو، ژیی وی ژ بیستی نه بوریبوو، حه زا چوونا دناف سایتیت ئه لکترونی ل دمف هه بوو ول دمیپکی چوو دناف سایتی توماریت ئه لکترونی بیت زانکوی کو شکل و پیزانینیت قوتابیان بخوقه دگریت و به لاقه کرن ل سهر سایتی کی بوو حیسابا خو ئافاگر بوو و دگوت ئارمانج ژئ هه قنیاسین و پیک گوهورینا شکلایه دناقهرا قوتابیان. هه رچه نده زانکویی نه سزادا، به لی هه ر به رده وام بوو ل سهر کاری خو وچهندين زانکو و قوتابخانه کرنه دسایتی خودا و سهرکه فته کا مه زن بده ستخوقه ئینا ول سالا ۲۰۰۶ مارکی زانکو بجه هیلا و خو قالا کر بو سایتی خو یی نوی بوو ب کارئینانا ملی و ددمی چهنده هه یقه کی ت کیمدا هژمارا بکارئینه ری فیس بوکی گه هشته ۱۰۰ ملیون که سا و نه فی دیاردا ئنتیکه بالا خودانیت نه نترنیتی بو خو کیشا و مکی کومپانیا مایکروسوفت و گوگل و بزاقرن بکرن، به لی مارکی قه بیل نه کر و ب تنی پشکداریا کومپانیا مایکروسوفت

قه بیل کر ب بهایی ۲۴۰ ملیون دولارا، هه رچه نده بهایی سایتی فیس بوک ته رفروکه پتره ژ ۱۵ ملیار دولارا و سامانی مارکی یی سهر کردایه تیا فی ئيمبراتوریی دکه ت پتره ژ ملیار دولارا، و نه رفروکه جفاکی فیس بوک ب تنی گه نجا و سنیللا ژ قوتابیا بخوقه ناگریت، به لکو نوکه مالپه ری ت هه ین بو سیاستان و نه دیب و روه سنبر وروژنامه فان و هونه رهنه ند و بزنسمان و هزر فانا و گه له کی ت دیتر. دفی جفاکی دا هه می ته خ و چینی ت جفاکی دژین و تیدا مالپه ره کی هه ی بوو سهروک ئوبامای و مالپه ره ک بوو شوره گی ری نه فریقی نیلسون ماندیلا و مالپه ره ک بوو سهروک فرمنسی نیکولای سارکوزی و سهروک و مزیری ت بریتانی یی به ری تونی بلیر و شاهی سعودی شاه عبدالله و هه تا مریا ژئ مالپه ری ت خوییت هه ین ل سهر سایتی فیس بوکی و نه ف داهیتانه شیایه ل هه می سنوورا و ئاسته نگا دمرباز بیت دناقهرا مروقادا.

پسپارا جهی حیبه تی نه وه چهوا ته ف سایتی شیا فی هه می پویته دانی بده ستخوقه بینیت؟! و بوچی خه لک رازی دبن نهی و تابیته مهنی و هه ستیت خو و سا ب ساناهی به لاقه بکه ن..؟! تابه ت کو فیس بوک داخازا کومه کا پیزانیت تابه ت ژ بکارئینه ری ت نوی دکه ت، چیدیت مروف بو هه قسیی خو، یان هه قالی خو نه بیژیت، دقیت ناقی خو و ناقی ب نه مالا خو و ره گه ز و هژمارا ته لیفونی و نه دریس و ناقی قوتابخانا ئامادیمی و کولیز و سالا دمچوونی، رابگه هینیت، هه روه سا، دقیت شکلیت که سایه تی و وینه یین مالبات و هه قالیت خو به لاقه که ت، هه روه سا په رتوک و هلمیت حه زی دکه ت و ئابین و په ند و حه زی وی وکانی حه ژ په یومندی ت دگه ل ئافرمه تا دکه ت، یان زه لاما و دمربرینی ژ رهوشا خو بکه ت یا نوکه و هه روه سا سایت ل هه قالیت نوی دگه ری ت بوو ب کارئینه ری نوی ب ریکا لیستا پوسته ی وهنده ک هه قالای بوو پیشنیاز دکه ت کو ئابین و بوچوون وزمانی وان دگونجن دگه ل و سایت خزمه تی ت خو پیشکیش دکه ت ب (۷۴) زمانیت جیهانی،

به لی تشتی بالکیش نه وه بارستا دستدریژیا پشکدار ل سهر خو قه بیل دکه ن، ژلایی هنده ک که سی ت نه نیاس فه، کو دژینا خودا نه دیتینه. دستدریژیا هنده ک

کهنگی زهلام

دیاره تشتهك دژیانی دا وکون
ژیانا ههقرینی یا سه رکهفتی یاخوش
نینه، بهروفازی تهگهر ژيانا ههقرینی یا
پرووی نهخوشی بیت، بیگوما ژيان دی
ووکو دوزمههکی بیت، تهف نهخوشیین
خیزانی ژی نینه تهگهر خیزانهك تیدا
نهپوریت، لی هندهك ناریشه ههنه ههردم
ساختنهفه، وکی چویهکی دمینه ب
ژیانا ههردوو رهگهزانفه، یازهمیا ژی
گرنگتر نهوه دهمی خیانهت دکهفته
دناف ژيانا ههقرینی دا، تهفجا چ زهلام،
یان ژن دکهت، لی دقنی راپورتی دا دی
بووچونیت چهند کهسهکا وهرگرین ل
دور خیانهتا زهلامی دژی ژنی دا، تهری
کهنگی زهلام ب کارنی خیانهتی
رادبیت، نانکو نهو چ کارن زهلامی
پالدمن خیانهتی ل ههقریناخوبیکهت.

راپورت / نهاد نورهاماری

شیلان عبدالمناف : چالاکان

ههچهنده گهلهك فهکولین
وبابهت ل سهر خیانهتی وهوکاریت
وی هاتینه کرن، بهلی ب کورتی دی
چهند خالهکی گرنهگ دا هندهك وان
تهگهریت سهرهکی دمینه دیارکرن:
زهلام ل وی دهمی خیانهتی ل ههقرینا
خو دکهت دهمی ههقرینا وی بوو ماوی ۵
تا ۷ دهمزیمیران ل دهمفهی مال کارهکی
دکته، تهفهدهبته ریخوشکهههك بوو
زهلامی وپتر دهلیفه بو پهیدا دبیت کو
پهنایی بیهته بهر خیانهتی چونکی دبیت
ههقرینا وی ل مال نینه و تهگهر هاته مال
ژی یا وستیايه و وکی پیدفی گرنگی
ب ههقرینی خو نادمهت وفهقهتیانهکا
سوزداری دناقههرا واندا پهیدادبیت.
لیک تیئهگههشتن، تهگهرهکی
ب هیزه بوو خیانهتی، نهخاسمه زهلام
حهزدکته یی نارامبیت دژیاناخو دا،
تهگهر دیت ههقرینا وی بوو ههترشتهکی
گوهداریا وی نهکر وبووچونا وی

سهر رولی تومارا کهسایهتی، کو ئیک ژ
ریکیت دهربرینا تهلکترونی یه ل فان سالیت
دوماهیی دبواری هژمارا مهزنا خویندهفانا کو
هژمارا وان دمینه سهر زیرهکیا نهندامی بو
کیشانا مهزنترین هژمار ژ ههفالا بو مالپهری
خو ! زیدمهباری سالوخهتی مالپهری وکی
لیگهریانا ههفالیت نوی وداخازکرنا وان
وبدهستهئینانا ههفالییا وان ب ئیک کلیکا
(ماوس) ی ههرووسا فیس بوکی شیانیت
ههفهقینا ئیکسهر پهیدادکته - چات
- دگهل ههمی ههفالیت سهر ب لیستا ته
فه وههرووسا فریکرنا نامیت تهلکترونی،
ههروهکی سالیت دیته پوستهی (وهکی
هوت میل ویاهو) ی، لهوا وهلاتیته عهرمب ژ
ل مصری ولبنان وعیراقی هژماریت پیقای
تومارکیرنه دناف نهندامیت فیس بوکی
وههچهنده ناماریت دروست نینن ل دوور هژمارا
وان، بهلی وهلاتیته فان وهلاتان چالاکیت
بهراقیته ههین دفی سالیی دا، کو بزافهکا
سیاسی وروشهنبیری یا گهرم بخوفه دگریت،
چونکی دشیاندايه فی سالیی ب کارینی
بو دهربرینی ژ هزریته سیاسی ژلای لایهنگر
وتوپوزسیونی فه ودههلبزارتیته عیراقی بیت
فی دوماهیی چهندين سیاسهتقانیته عیراقی
مالپهر چیکرن بو نیشادانا هزر و وینهیته
خو دهویته ههلبزارتیته دا، و ل مصری فیس
بوک هاته ب کارینان ژلای گهنجانفه
ژبوو هاندانا چالاکیت سیاسی بیت دژی
دستهلاتی وکی خویشاندان و مانگرتا
وگروپهك ب ناقی (مانگرتا گشتی یا
مللهتی مصری) کاردانهقیته ب هیزه ههبوون
وشیا دماوی دهه رۆژادا ۷۰ هزار مصریا بوو
خو بکیشیت وههه چهوا بن ههفالینیته
فهشارتی بیت تهکنولوجیا ههفهچهرخ
دابیندکته وکارتیکرن وسروشتی وان ب
چ ناوا بیت، بهلی ههه دمینه دوماهیك چاره
بوو نههیلانا ههستیته ب تییی ونیگهرانی
وغهریبی ل سهر دهمهکی ئالووژ ونهدیار، کو
چ روبهر بو ههستیته مروفايهتی تیدا نینه و چ
هیفی وتومید نینه بوو ب جهننانا دادومری و
وهکهفی و وکی پهندهکا کهفن دیبزیته
(هزار ههفال ونه ئیک دوزمن) لهوا فیس بوک
بوو ههمی ب هزارها ههفالا پهیدادکته ب
ئیک کلیک...بتی، ههفال.. یانژی ههلامهت چ
جوداهی نینه.

تایهتهندیته کو مروف ههتا بوو نزیکترین
ههفالیته خو بیت دروست نابیزیت و هندهك
جارا ب کارهسات ب دوماهیك دهین ول
دویف نوچهیا زهلامهکی بریتانی ههقرینا خو
کوشت ب ساتوری ژبهر گوهورینا رهوشا
خو یا جفاکی دفیس بوکی دا ژشویکری
بوو نهشویکری و زهلامهکی دی یی بریتانی
ههفالا خو یا کهفن کوشت پشته هندهك
شکلیته وی دیتین دگهل ههفالی وی یی
نوی دسالیی دا، ههرووسا ماموستایهکی ل
تهبو زمبی خو کوشت پشته ههفالی وی یی
کهفن شکلیته وی ب رووسی بهلاقهکرین
ل سهر سالیی، بهلی تشتی خرابتر نهوه هندهك
دیبزیته ههفه پرۆزه دهیته هاریکاریکرن ژلای
دزمگههیته سیخوری و نهمنی بیت نیفدهولهتی،
کو سیخوری دکهن ل سهر پیزانین و شکل
ونهیته مه، بهلی تهه دی زفرینهفه ههمان
پسیار : بوچی ووسا ب ساناهی تهه خو کفش
دکهن ل دمف خهلهکهکی دی...؟ تهری
تهگهر دزفریتهفه بو ههشکی وفالاتیا ژيانا
مه یانژی تهزنی ژيانا ههفهچهرخ وسیستهمیته
کاری وپیسهکتهفتا تهکنولوزیا ههفهچهرخ رولی
خو ههیه دگوهارتنا ژيانا مه بوو بیابانهکا
فالا ژ ههه ناسویهکی مروفايهتی وتهری راسته
تهه چیکریته بیانی نه، بتی دژین دناف
گزیرتیته فهدمر و چ تشتهکی دروست مه
پیکمه گرتیادمت، لهوا وههههکی مهزن بوو
خو پهیدادکهن پیکدیته ژ سهدهها ههفالیته
ئیفتیرازی، چیدیت هندهك تهگهریت دیتر
ههبن خهلهکی پالدمن وتایهته سیاسهتقان
وروشهنبیرا داکو پویتهی بدنه ب فی
سالیی وکی ههزا دیاربوونی وراگههاندانا
هزریته خو، بهلی ههرووسا ههستا ب تهنیایی
ونیکههرانی ژبهر ژدهستدانا ههفالیته دروست
چ بهدیل نینه ل دمف گهلهکا ژبلی تهف
چالاکیا جفاکی یا ئیفتیرازی.

تومارا مهزن

ژلایهکی دیتر دشین سههکینه (فیس
بوکی) وهك تومارهکا مهزن ب ملیونا
توماریته بچویکیته تیدا ههین بیت تایهته
ب کهسا وگروپا فه، نانکو تهف سالیته
و ژبهر شیانیته وی بیت تهکنیکی بیت بی
سنوور وکی داونلودکرنا وینهیا وکاسیته
فیدیوی وبرگههیته دنگی ودمق ونیشان
وتایکونیت بهرههفکری سهردکتهقیته ل

فيانہ تي ل ژني دکھت

زهيتون نهيلي

زهيتون نهيلي / (ٻڙنامنجان)

گهلهڪ ٽه گهر هه نه وهل زهلامي بڪهت ب ڪاري خيانهتي رابيت، ٽيڪ ژوان ٽه گهرا دمئي ڌڙي سنيلهين دا خيزاني پيڪ ڌڻينيت، بي ڪوبزانيت ٽه رڪيٽ ژني چنه ل سهر ملي دهرامبه رڙي ڪچ دمئي ڌڙيهڪي بجويڪ شويدڪهت، دفي ژييدا هيشتا هرزيٽ وي گهنجي بيت بهربه لافن، ٽانڪو نه گههشتينه وي ٽاستي ڪو ب دورستي چاف ل خيزانا خو ههبيت، ٽه فقه ٽه گهرمڪي سهرمڪي يه، ديسان رڙي گهلهڪ جارا رڙي ژن بخو بهري زهلامي خو دمته دمرفه ڪو خيانهت لي وي بهيٽه ڪرن ومڪو حهزيٽ زهلامي خو ڙلاي سڪسي فه تيړناڪهت، ل وي دمئي زهلام نه چارديت ڪو خيانهتي ل خيزانا خوبڪهت، ديسان خالهڪا دي هرچهنه نوڪه تارادهڪي ٽه ف ديارده نهمايه دناف جفاڪي مهدا، ٽه وڙي دمئي زوري ل ڪورڪي دهيتي ڪرن ڙلاي مالا ويقه ڙيوو خاستا ڪچهڪا نياسا وان، ٽانڪو دچارچوڦي خيزاني دا ومڪو دوتمام وڪچ خال و... هتد ٽه فقه رڙي ديسان ريڪهڪه زهلام بڪاري خيانهتي رابيت، ههروسا دمولهمنديا زهلامي دببته ٽه گهر خيانهتي ل ههفڙينا خو بڪهت، ههروسا خالهڪا ديترڙي ويا ڙهه ميا گرنڪتر نه پويته پيدانا رڙي بوو زهلامي، ٽانڪو نه ريزگرتتا وي ڙيوو ههفڙيني وي دببته ٽه گهرمڪي سهرمڪي ڪو زهلام خيانهتي بڪهت.

ٺهديب ريڪاني

ٽاريشه دلهشي ههفڙيني دا دٽازرن و بير ل ههزرڪرنا لهنگي و لاوازي ل دمف ههردوو لا دمستپيدڪهت، ٽاليهڪ، يان ههردوو پهناي دي بهنه بهر بههانهين جودا جودا، ڪو ههر ب ٽيڪ جاري نينه مالباتهڪ ب رهنگهڪي ستاندمرد و بي ٽاريشه ل سهر رويي ٽه ردي ههبيت، ٽو دي دببته سهدمما چاف فهدمريا ڙ دمرفه، چ ل نڪ زهلامي چ ڙ لنڪ رڙي ب ريڙمڪا ڪيمتر. بهلي يا من دقيٽ ٽافريي پي بڪهم، ڪو ڙ خاليت ٽه رينيت ليڪتي گههشتي ٽهوه ڪو ٽاستي هشياري و بيرڪرنهفي ل ٽاستهڪي ڪوپڪهي دا بيت ل دمف ههردوو يان، بهروفڙي ٽه گهر ههقبه ندبڪهين دگهل ٽاستهڪي نرمي هشياري ههردوو رمگهزان دي دببته سهدمما پهيدا بوونا ڪريزان و ٽاشوپا دنافهرا ههردوو لاياندا، پاشان دمرفاڙين وي ڪريزي شلق و پيلين وي خودي نهڪهت ب سهر هه ممي خيزانيدا هيته خوارو، ٽهو بازنهين پيروزي ههفڙيني دهيتي شڪانندن و ٽيدي نا جهبريتهقه، زيده باري ڪاريگهريا پيشڪهفتا تهڪنه لوڙياي ڪو دم و دمرفههين ٽهردوو ٽهسمانا دمربتاقن، ٽاسانڪاري ديبافي پهيو مندبڪرنيدا چيپويه هوڪارهڪي دي ل قهلهمددم، گهلهڪ يافهره ڪو ٽاستي ههردوو رمگهزان چ ومڪ ٽيڪ چ نيڙيڪي ٽيڪ بن، داڪو خيزانهڪا بهختهومرو پري گرنڙين و سهرههرازي بهيٽه ٽافاڪرن

شيان عبدالمناف

ومرنهگرت ودان وستانندن دنافهرا واندا نهما، زهلام دي چافي خو ل ڙنهڪادي گيڙيت و دي دببته ٽه گهر خيانهتڪرن. هندهڪ زهلام رڙي ههنه، بهلي ريڙيهڪا گهلهڪا ڪيما ههي، ٽهون بيت دببن ڪوههفڙينا وي خيانهتي لي دڪهت، فيجا يان ومڪ تولفهڪرن ل ههفڙينا خو ڪو بوديارڪهت ٽه وڙي دشيٽ خيانهتي بڪهت، يان رڙي زهلام ومڪ بهديلهڪي دببنت خيانهتي دڪهت داڪو ههفڙينا خو نه بهردمت. ٽه گهر ههفڙينا وي نهساخيهڪ ههبيت، يان ومڪي پيدفي حهزيٽ وي بيت سڪسي تيړنهڪهت، ٽه وڙي دببته ٽه گهر هندی زهلام خيانهتي بڪهت، چونڪي دزانيت ههفڙينا وي ريڪي ناممتي ٽه وڙنهڪادي بوو خو بخازيت

ٺهديب ريڪاني

دياره دنبياتي ههقبهستنا پهيو مندببتي دلداري و پاشدا رڙي پيڪئينانا خيزاني ل سهر بنياتهڪي لڙووک و خافهلو هاتيه ٽافاڪرن، بهلي چونڪه ههفڙيني ڪورامانا وي ومڪو پهيف (ههفالا رڙيني) پهيو ندميهڪا پيروزه، خوگوريڪرن و خوبهخشيني تيڊايه ل نشيف و سهرٽهفرازا ههردووڪان، گهلهڪ يا ههڙي ويڙي يه ب چافهڪي فهڪري و پيروانه و ههستيارانه بهيٽه ديتن، بهلي بهروفڙي، چونڪه ب نيڙينهڪا تيڙڪرنهڪا پيدفييا سيڪسي بوويه، ٽه و دم هات و تي بوري و تيڙيوونهڪ چيپوو، د وي دمميڊا

چونکہ بہنتہ لونئ وئ یئ تہنگ بوو ہاتہ بہردان

سہیران شیئو

داکو مالا من خراب نہیبت و بہلکو زہلامئ من ژ خہلہ تیبت خو ہشیار ببیت، بہلئ ہہمی تشتا سنورئ خو ہہیہ، گوتہ زہلامئ خو : تہز دگہل تہ نا ہیم، و رابہ ہہرا مالا خو، ژ بہر خاترا کورئ خو حہتا نوکہ یا بدہنگ بووم، ومن نہقیبت چ بکہم، بہلئ ہہر

ژئ ہہیہ، بہلئ بہس پارہ ژئ و مردگرتن دگہل ہندی کو ہہمی خودان کاربوون، و رموشا وی و خیزانا وی یا بچویک تیک چوو و شہبرزہ بوون، بہلئ ژ بریارا خو نہہاتہ خوار و پشتی دمہکی سزایی برایی وی سٹک بوو و بوونہ دوو سال و ہاتہ بہردان، و پشتی ہنگی ژئ ہہر وک خو کر و گوت تہز دزانم دہیک و خویشکیبت تہز نہقیبت و حہژ من ناکہن، بہلئ دئ مینم ل فیری ل سہر گوہیبت وان بو تیزعاجا وان ہندی ہہفژینا وی ہاتہ وی کو رازی بکہت کو تہف تیکہ یا خہلہتہ، بہلئ بی مفا بوو، بہلئ بہروفاژئ وی چہندی چیبوو، ہہمی تشت ژ دمست دان، نورشان نہچار بوو کو بوو کار بکہت خو و کورئ خوب خودان بکہت کو نوکہ د ژیبی ۶ سالیئ دایہ، روژ و سال چوون و زہلامئ وئ ژ یا خو نہہاتہ خورئ، و چہند جارن نورشانئ ہہولدا کو فئ رموشئ چارہ بکہت بہلئ زہلامئ وئ ب چ رہنگان قابل نہ دبوو، بی ہہست ب رموشا ہہفژینا خو بکہت و کورئ خو بی کو دگوت تہز نہشیم بی وی بژیم، و فیانا وی بوو ہہفژینا وی کیقہ چوو۔

روژہک ژ روژان نورشان دچیپتہ سہردانا مال بابی و پشتی چہند روژان زہلامئ وئ دہیبت کو بچنہ مائی و خو بہرہفدکہت بوو چوونئ، چہند چرکہ دچن و دبیزئی بہنتہ لونئ تہ یئ تہنگہ و چ نایبت و سا دگہل من بہیئ، نورشان دمینیبت مہندہوش، دبیزئی نہ یا تہنگہ و گہلہک یئ فرہہ و ہہمی بہرہفبوویبت ل وئری چ بہرتہنکی بہنتہ لونئ نہ دبتن ژ بلی وی، ہندی دانوساندن کرن، لی بی مفا بوو، و زہلام خو ب خودان ماف دبینیبت وقہسہ و پھیقت کریت گوتن، نورشان ہزرا خو دکہت و بو خو گوت من چہند نہخوشی کیشان و ل دوماہیکئ چ نہما جلکا بکہتہ تاریشہ و سوہای دئ چ بیژیت، وگوتہ خو من ہندی تہممول کر

نورشان د ژیبہکی گہنج دابوو و خیزانہکا تیگہہشتی بوو، چ تشت د ژینا وان دا دکیم نہبوون، بہلئ ہہمی تشت د ژینا دا سنورئ خو ژئ ہہبوو، چ دناف خیزانیدا، یان دگہل ہہفالان دا۔

د سہرئ ریڈا دمما کو گہلہک خازگینی بوو دہاتن ہزرا شوی کرنئ نہبوو و رازی نہدبوو، بہلئ چہند جارن ہاتہ دووبارہ کرن و پشتی ہنگی تہندامیبت خیزانئ دگہل تاخفتن و ل دوماہیکئ رازی بوو و بوو خو خیزانہک تافاکر چوو د ہلینا زیریندا۔

نورشان د پھیونندیین خو بیبت جھاکی دا و حہتا د گہل کہسینیا خو ژئ، ب ہزرمہکا جان خیزانا خو ب ریقہ دبر و تہف پیکقہ ژیانہ بوو دمئ سی سالان یا بہردموام بوو، بخوشی و حہزکرن و ریزگرتن و خودئ زاروکہکی جان دایئ و ژیبی وی بوو دووسال، و ب ہندہک مہرجان دملا خہزیری خو دا دژیا، بہلئ ہہمی ژینا وان ہاتہ گوہورین، برایی وی ب سہدمما کوردینیبت ہاتہ گرتن و بو ماوئ پیچ سالان ہاتہ حوکمکرن کو یئ ب ہہفژین بوو و دوو زاروک ہہبوون و ہہفژینا وی ماموستا بوو و کاری خو ب جانی ب ریقہ دبر۔

ب گرتتا برایی وی ژینا وان ب تیک جار ہاتہ گوہارتن و دمیکا زہلامی خاست بہیبتہ دناف مالا وئ دا و دگہل وان بژین، کو برابہکی وی زانینگہہ ب دوماہیک تینا بوو و خویشکیبت وی ژئ مہزن ببون و بوو خو کار دکرن، کہسی پیدفی ب تشتہکی نہبوو، بہلئ ب داخاکرنا دمیکا وی ب شہرم زانی کو پیدقیبتہ دناف مائی دا بمینیبت حہتا رموشا برایی وی دہیبتہ چارہکرن، و زہلامی مالا خو ہیلا و تارامییا ژینا خو و خیزانا خو و ژینا خیزانا خو کرہ قوربانئ بوو دمیک و خویشک وبرا و ژن براییبت خو، پاربت خو ہہمی ل وان مہزاختن، بی کو ہزر بکہت کو کورہک ہہیہ و ژن ہہیہ، روژ و ہہیف چوون و کہسی ریز لئ نہدگرت، دگہل وی نہساختہکا گران

تشتہکی

دوماہیکا

خو ہہیہ،

زہلام چوو و

جارمکا دی

نازفریتہ فہ،

پشتی ہہیہکی

ہاتہ زانین کو

ہہفژینہک بوو خو

ٹینایہ و وی ہزر کر

نورشان دئ پشیمان

بیت و تہفہ دئ بیتہ

تہگہری وئ چہندی کو

بزفریتہف مالا خو، لی

نورشان ژئ ژیریارا خو

ناہیبتہ خاری و پتر ژ

چارمنقیسی خو دگہل

وی زہلامی ترسیا۔

پشتي کو نهز خاستيم خيزانا من دگهل من گهلهکي يا خراب بووي

چاره

کچا هيڙا :

مخابن رموشه نيبيريا دجفاکي مهدا گفاشتا ل سهر ههموويا دکهت، کو هندهک کارا ديتيټ جودا بيت ههين و دقيټ ههموو پيگيري پي بکهن و کهسي سهر پيچيا وان بکهت خهک ب چاقهکي کيم سه دکهتي، لهوا بزانه برايټ تهزي بيت بن وان گفاشتا و يا دروست نهوه و تهگهر ديتيټ ته بيت پاقڙ بن دقيټ نهوه کهسي تو خيزاني دگهل پيک بهيني ب دلي ته بيت دا پروژه يي سهرکهفتي بيت، نهخاسمه نيژيکي ههوه يه و بيگومان برا نهوه زي ههر ب فان ريکا خيزاني پيک دئينن، يان بوو وان چي دبيت و بو کهسيټ دي قهدهغهيه؟! راستي سهيره دناف جفاکي مهدا گهلهک تهف حالته پهيدا دبن، بهلي ب هاريکاري کهسيټ باش دهينه چاره کړن و ب دوماهي دهين، لهوا دقيټ کورک خو نهغهکيشيت و ههول بدمت في ريکي بيهته سهری و بدوماهي بينيت و مخابن کچ ل دمف مه وسا يا لاواز بيت و بوو بجويکترين تاريخه هزرا خو کوشتي بکهت و باش بزانه نهوه نه چارميه و بهروفازي في چهندي دقيټ هوين بهيز بن و دقيټ کهسينيا ههوه ب سهربوورا بهيز بکهفتي، فيجا ههول بده تاريخي چارمبکه و بزانه ههمي گاڤا ههمي دمرگه ل بهر هزيت مروفي دغهکري نابن.

به رسندان: د. مهنهد سهعيد کزويي

تاريخه

کچهکا ۲۱ سالي مه نهغه ههشت ههيقه نهز و گهنجهکي ۲۶ سالي ههڙ نيکدو دکهين، من و في گهنجي پهيونديا نهفيني ل گهل نيکدو ههيه نهوه خودان کاره و من زي قوناغا نامادمي ب دوماهي تينايه نياسي مهيه لي سي جارن نهز خاستيمه و مالباتا من رازي نابيت ب چ رنجهکي و نه ب دلي وانه کو نهز شوي پي بکهم سهرمراي کورک گهنجهکي باش و خودان کاره بهلي تاريخا من نهوه پشتي کو نهز خاستيم خيزانا من گهلهک يا دگهل من خراب بوي و روږ ب روږ زيانا من يا نهخوشتر لي دهيت و نهز يا درموشهکا گهلهک نهخوش دا دژيم و من چ هيشي بو زيانا نهماينه و مالباتا من نهوه بيت بي هيشي کرين و يا گوتبي نهه نادمين و چ جاريټ دي نههين، بهلي نهوه گهنجه ديټ دقيټ چاره کهم، بهلي دزانم چ چاره نينن ب تني چاره نهوه نهز و نهوه زيکفه ببين، چونکي مهحاله خيزانا من رازي ببيت و من دقيټ نهمينمه کوردستاني و ژ فيري بچم داکو وي گهنجي ژبير بکهم، بهلي وي يا گوتي خو تو بچيه کيشه نهز دي دويټ تهرا هيټ، من دقيټ بيټر ما چ خوشي دقيټ زيانا دايه دممي من چ خوشي نهبن و ههست ب چ خوشيا نهکهم مادهم من رميا خو دمالا خو دا نهبيت ما بوچيه بژيم ههموو تشيت زيانا من ب رميا برايټ منه، چونکي من باب نهمايه! و دايکا من زي ديټ برايټ ته چ ديټر ديټ ناخفتنا وان بيت و ههتا دممي جارا نيکي نهز خاستيم، برايکهکي من زاني کو من نهوه گهنجه دقيټ نيدي پسيارا من ناکهت و ههتا نوکه دگهل من نا ناخفتي نزانم گونهها من چيه، ناخر نهز يا ب قسمهتي خو رازيمه نزانم چ بکهم هوين بخودي هاري من بکهن و بيټر نه من کا نهز چ بکهم و نهز گهلهک هزرا خو کوشتي دکهم.

زیانیت ئاڤتئا دگهل کچا

دڤه کولینه کا هولهندی دا کو ل سهر هژماره کا کور و کچان نه نجام دای تهو چهنده دیار بویه کو تاماده بوونا ئافرمتان یان ژى ئاخفتئا دگهل وان دبیته ته گهری تی کچوونا دموونی و کی مکرنا شیانیئ هزرکرنی ل نیک زهلامان.

تهقی ڤه کولینا هولهندی دایه دیارکرن کو تهو خانیهین د میشکی زهلامی دا هه ی ژ بوی چارسهرکرن پیزانینا ژ بوی بریار دانی ب ته گهری به ره هڤبوونا ئافرمتان یان ژى به ریخودانا وان ژ لایئ وان دا ناهیلیت بدعت.

ههروهسا ڤی
ڤه کولینی د
پشکه کا دیتر
دا دایه دیارکرن
کو ههر چهند
زیدتر ئافرمت
خو جوان بکهن
و جل و بهرگین
بالکیش لهر خو
بکهن پتر دبیته
ته گهری لاوا بوونا
هزرکرنی ل نیک
زهلامان.

سیلاف: هیوتی

نشستئا پشتی ههر نۆچهیه کی نه خوش دبیته ته گهری پهیدا بوونا بی زوقیی ل سهر ژیانئ ل نیک مروڤان لهورا نوژدارین تاییه تمهندین ڤی بیافی شیرمتان ل خه لکی دکهن کو پشتی بیهستئا ههر نۆچهیه کی نه خوش ڤهستا ناف نشیان نه کهن ب مهرما کی مکرنا نه خوشی ل نیک خوو چونکی تهف چهنده دی ژیانئ ل بهر ههوه نه خوش کهتن.

لگورا ڤه کولینه کا نوژدارین نه مریکی یا ڤه ره دهما کو مروڤی نۆچهیه کی نه خوش بیهست ئیکسهر نه نڤیت چونکی بیردانکا مروڤی وان تشتین نه خوش ژ بیر ناکهت و ههر هه موویان خه زن دکهن و تهف چهنده ژى دبیته ته گهر کو کارتیکرنی بکهته سهر ساخله میا مروڤان و تی کدانا گیولی وان، ل گورا وان نوژداران دڤیت مروڤ بو دهریاس بون ژ وی نۆچهیی نه خوش خو ب هنده ک کارین دیتر پیئ دم کوزڤه مزیل بکهن.

پشتی نۆچه ییت نه خوش نه نڤن

کیڤزاله: بی بیهن فرمه به ل سهر کار و پروریت خودا خازییت ته دی ب جه هیئ

شیر: بزافی بکه کو باومریا خو دناف مال و هه ڤالیت خودا ژدست نه میی.

کج: خو ل هه مبهر وان کاران توره نه که ییت نه دبهر ژموندیا ته دا دیار دین.

کافر: مانا خوشتڤیا ته دی بیته ته گهری هندئ کو تهو توشی ڤه دمریی بییت و خو لی دویر نه که.

کا: باشترین پرورده ل بهرلا ته خاندنا تهیه و بلا ب تنی تهو دسه ری ته دا بیت.

جیمک: چافه ری به دی مزگینیا چاره کونا ئاریشا ته دی گه هیته ته به لی ب هشیری سهر دمریی دگهل رموشا خو بکه.

**جهی روینشتنا ته
نیشاندهری که سایه تیا
فشارتیا ته په**

ئهری تودزانی چهزا ته
بو ئیک ژوان جهیت ناف مالاته، نیشاندهری که سایه تیا
فشارتیا ته په؟
زیدمتر هزربکه کیژ جه ل ناف مالاته بوو ته یی خوشه و تیدا ههست ب نارامی و تناهیئ
دکهی؟

ژورا نشتی، ژورا میثانا، همام، بالکون یان جهوش یان لیئانگهها مالاته، ههر کیژ ل وان
جهان نیشاندهری هندمکی ژکه سایه تیا ته په.
ژورا نشتی : تو کهسه کی داهیتهر و تزی وزه ی و ب رمنگی ناخشتا خو تو دشیی بالا گهلهک کهسان
بوو لایئ خو ب کیشی.

ژورا میثانا : تو کهسه کی جفاکی و خونگهرمی و ب ناخشتا دگهل خهلکی خوشحال دبی. **دهر**
دهلیقه کیذا ته دقیت هاریکاریا خهلکی بکهی، چ دممه کی ژ بهرپرسایه تیا خو نا رمقی و ژ سهروکایه تیکرنا کاری ب
خوشی و مردگری .

ژورا نان خوارنی : تو کهسه کی محافظکاری و ل دمیت دژواردا تو توشی دودلیی دبی، ههروسا تو چهزدکهی
بیرورایت خو دگهل خهلکی ب گوهوری.

همام: گهلهک گرنگی ددیه خو. ههردم دلتهنگی بهرامبهر تهنروستیا خو.
ئهگهر نه خوشیه کا نوی به لاف بیبیت گهلهک ناگهداری توشبوونا خوی،
ئهقه دممه کی دایه کو ته ههردم دیتهکا نوی یا هه ی بو
جیهانا دموروبه ریئت خو.

پرتهقال باشتین
دمرمانی زعیف بوئی په ب خارنا فی
فیقی مادمین کانزایچن لهشی دهینه دابین کرن
و هیزا بهرگیری لهشی زور دکهت و چه ندین قیتامین یئ دناف دا
هه ی.

**نویترین مفاییت
پرتهقالی**

شهریه تا پرتهقالی کاریگهریه کا ئیکجار زور یا هه ی ل سهر شاد کرنا مروقی
و ههروسا خوینا مروقی روون دکهت لهوما دشیین بیژین شهریه تا پرتهقالی وکو سیستمه
بهرگیری ژ دمارین مروقی دکهت. و ئهگهر شهریه تا پرتهقالی دروست بکهی بی کو تیقلی وی ژئی فه
بکهی دی زور یا ب مفاتر بیت. ئهف شهریه ته ژ وان فه خارنایه یئ کارتیکرنی ل سهر کهیفخوشی و نارام
کرنا مروقی دکهت و شیانیژ دزی ژهری ژئی یئ هه ی. ئهه کهسین قهلهو و رژیمی دگرن بو زهغیفیا خو
ئهگهر رجیما پرتهقالی بکهن دی زور زویتر گههنه ئارمانجا خو. ئهف رجیما ژئی ب فی شیومیه، پیدقیه
چه ند روزان بتی پرتهقالان بخون، ههروسا پرتهقاله کی و سی لیموکان ب شیومکی ته نک شق شق
۱۰ خولهکان دناف نیف لیتر ئافی دا بکهلینن و پاشی دو کهفچکین مهزین هنگمینی بکهنه ناف و ۵ خولهین
بکهن و بوم اوی
دی بکهلینن. پاشی دتوره کی بکهن و بهیلن بلا سار دبیت و روزانه سی کوپان ژئی فهخو

کیسک: مافی تهیه ئهه داخازیت ته ب جه
بینیت و یا دوو دل نهبه و داخازا مافیته خو
بکه.

ترازی: گهلهکی هشیار به ل ههفالیته خو و
خو لی توره نه که ل سهر کیماسیان.

سه تل: گوهداریا مالا خو بکه و ب کویری
هزرا خو دبریاردانی دا بکه.

دویشک: بهیله بلا کهسینیا ته ههر وهکی
خو ب مینیت، خو لهواز نه بینه.

نه هنگ: ریژی ل مروقیته مهزن بگره و
گوهداریا شیرمت و گوئیت وان بکه.

کفان: بهردموام خازگینیته خوشتیا ته
دهین، لهزی بکه ههره بخازه ههکه دی ل دست
ته چیت.

ٺه و تابلوي روم هه ژاندي

زه لامه كې ب تهمهن وسا دهيت ه دادگه هكرن، كو دزينداني
 فه ناني نه دمنې هه تا دمريت.
 ريكي ددنه كچا وي روزانه و هه تا دمريت سهردانا وي
 بكهت
 و كچا وي ل بهر نازارين بابي خو نزانيت دي چ كهت، روژ بو
 روژي بابي وي هه شك لاواز دبیت .
 هه ر جاره كا كچا وي دچيت بو ديتنا بابي خو ب باش پشكنينا
 وي دهيت ه كرن. نهوهك خوارن فهشارتبيت و بو بابي خو بيهت .
 بو چاقديري گرتيخانې تشته كي سهر بو ماويه كي دريژ
 بابي وي نامريت . روژه كي چاقديري گرتيخانې سه حدكهني
 كچا وي يا ب مه مكي خو شيري دمه بابي خو .
 چاقدير هه مي حه ييه تي دبن، ب ديتنا في دل سو زيا وي و دهه مان
 دمدا زيره كيا وي .
 پشتي في مه سه لي بو دمه لانداري ت بازي ري فه دگي رن، راسته خو
 فه رماني دمردنيخن ژبه ر خاترا كچا وي بابي وي نازاد دكه ن

نهينيا جوانيا سه مهري دهيت ه ناسكرا كرن

بيرين سات ٺهوا بهرناس ب سه مهري ل دويف بوچوونا شارمزايتت بيافي
 سينه مايي ل وهلاتي توركيا وهك باشترين و ب شيانترين ٺهكته را زن
 دهيت ه هژماركرن، چونكي دشيت ب باشترين رهنك رولي خو د ناف هه
 درامايه كي دا ب گي ريت و ب تاييه تي پشتي كو پشكداري د دراما (ٺهفه
 دنيايا منه) دا كرى و شي اي رولي كچه كا كور بگي ريت.
 سه مه ر ب جوانيا خو يا سروشتي و وي گرنژينا جوانا كو هه ي يا
 شي اي جه ي خو د ناف دلي هه ر كه سه كي دا بكه ت، به لي ژ بوي كو
 جوانيا خو ژ ده ست نه ده ت فان كاري ت ل خاري روژانه دكه ت.
 سه مه ر ل تيشتا سپيده هيان ل جه ي كو ناني سپي ب كار بينيت
 ٺه و ناني ٺه سه مه ر دخوت و ٺه فه دگه ل ريژه كا زيده ژ ٺافي كو روژانه
 بوو فه خارني بكار دنينيت و ژ بلي دانيت دروستي ت خارني هه ر دما
 كو برسي دبيت ٺه و خارنه كا سقك دخوت. هه روه سا سه مه ر پتر ژ هه ر
 فيقيه كي هه ز ژ موزان دكه ت، دگه ل كو پتريا فيقيان دخوت و ل داني
 ٺي قاري زي ٺه و هه ر دم گوشت و كه سكاتي دخوت و د هه ر وي ده مي دا
 زي شه ربه تا ژ جوري جريب فروت فه دخوت.
 ژ ٺاليه كي ديتر فه هه ردم سه مه ر بزاقي دكه ت كو پرچا خو ل
 سه ر ٺاوايي سروشتي يي وي به يليت و هه ردم چاقي ت خو زي ب رهنكي ت
 گه رم د نه خشينيت و ب تاييه تي رهنكي سيلقه ري و رهنكي سوري
 فه كرى زي بو دي مي خو ب كار دنينيت و زيده زي گرنكي ي دمه ته
 دي مي خو.

پیداچوون و ل خو زقرین یا فہرہ

خالد دیڑہشی

ہر کریارہکا مروہ پین رابیت، بہری کرنن پیدھی ب ہزرکرن و ل سہر راوستیانن یہ و دقت گہلہک ب ہویری ہمی کوڑیت وی کاری بہینہ فہکولین، داکو سہرکہفتنن ب ریزہکا بلند مسوگہر بکھت و نہفہ ژی دبیتہ پاندہری وی چہندی کو مروہ پتر پین رڈبیت دکاری خودا، دیسان پشتی مروہ کاری خو ب دوماہیک ژی دثینیت، ہر ب وی رہنگی و گیانی، پیدھیہ دوبارہ ہل سہنگاندنا خو ب رہنگہکن زانستی و دویر ژ ہر ہلچوون و خو ب زال زانینن بکھت.

نہفہ ہلبرارتینت گہرا چاری بیت پەرلہمانن کوردستانن ب دوماہیک ہاتن، و ہر ہیزہکا سیاسی ل دویف سہنگا خو یا جہماوہری دہنگ ب دست خو نیخستن و نوینہریت وان دی ہر ب ہولا پەرلہمانی فہچن، یا دیارہ کو ہندہک ہیزان ہر ب نیجاری نہشیان نوینہریت خو فریکہنہ پەرلہمانی و ہندہکا ژی ہڑمارا کورسینت خو کیم کرینہ و ہندہک ژی ماینہ ل جہن خو و چ پیشفہچوون ب خوفہ نہ دیتینہ، و ہنہ ژی کورسی و ہڑمارا دہنگیت خو بلند کرینہ.

ل قیرہ ہر نیکی بوو خو پہسنا خو کریہ، ہندہکان ہر زوی دانپیدان ب شکہستنا خو کریہ و ہندہکا ژی ب بہژن و بالا خو گوئیہ و ہندہکا ژی ل سہرخوو سہرکہفتنا خو راگہہاندیہ، یا مہ مہرم پین پارٹی یہ و نہو ہڑمارا کورسینت ب دستخوفہ نینان و کائن چاوا نہفہ نہجامہ ہاتینہ سہنگاندن و نہو سہنگاندن یا راست و دروست و زانستی بوو؟ یان ژی ل سہر بنیاتیٹ دلینی و بہریخودانہکا سفک ہاتینہ ..؟ ہر چہندہ پارٹی دویر ژہر غرور و ب رہنگہکن خوزایی، دوماہیک سہنگاندینہ و یا دیار بوو کو پارٹی دہزرا ب دستفہنینانا پتر کورسیا بوو و نہفہ مافی وی یہ، ژبہرکو دقت نہم دکہل خودا دراستکو بین و نہبینہ نیخسیریت ہندہک خہون و خہیلان و پاشی ب ٹہگہری وان دیتنا خو بہرزہ بکھین و پشتی دہلیشہ دچیت سہر ژنوی ل خو بگہرین، راستہ لیستا پارٹی یا نیکی یہ و پتر ژہمی نالیان کورسی ب دستفہ نینانہ بہلی نہفہ بوو پارٹی بہس نہبوو و نہگہر راستی یا تہحل نہبیتو پیدھیہ پارٹی گہلہک ب رژی پیداچوونن ل دوماہیا فان نہجامان بکھت و لیڑقرینہکا بہرپرکاری ل وان ہڑمار و ناماریت بہری نوکہ ہاتینہ کرن بکھت و دکہل وی چہندی ژی پیرابوونیت ویرہکانہ ل ہمی نورگانیت خو بکھت، ژبہرکو نہفہ ریزا پارٹی ب دستفہ نینای، نہ ل دویف وی خزمہت و ماندیبوون و خہباتا دویر و دریزا پارٹی یہ و مہ ہمیان چافہری ژفن زیدمتر دکر و چ گوہمان ژی تیدا نینہ کو کار ژی بوو فن پتر ہاتبوو کرن.

ژبہرکو ل ہمیامیت بہیت ہندہک ہلبرارتینت دپتر ل پیشیا مہنہ و دقت نہفہ بوو مہ ببیتہ سہربوورہکا مہزن و زہنگہکا ہشیارکرنن و بلا پارٹی قہت و قہت ژسزادان و راستفہ کرنا ہندہک بہرپرس و سازینت خو نہ ترسیت، دل ہیلان و دانہپاشا چہند کہسہکیت کیم، ل سہر کریار و کاریت وان بیت نہ دجہدادی دلی ب ہزاران کہسان خوشکھت و بوو لاین خو کیشیت و نہفہ ژی دی بیتہ نہگہری وی چہندی چ کہسہکن دپتر وی ویرہکین نہ دمتہ خو خہمسارین و گہندہلین دکار و ریتہبرنا خودا بکھت.

SILAV

Kovareka heyvane ya rewşenbîrî giştîye li Amêdiyê derdikevît

Hijmar (90) Ceriy pesî 2013

ئەو تابلۆیی رۆما ههژاندی